

31202

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

దెన్న పట్టణము 1928-వ నం॥ మార్చి నెల 21-వ తేది బుధవారము

No. 296

సంపుటము ౧౫

ప్రభుత్వమునందలి పాఠశాలలలో బహుళ అమావాస్య.

సంచిక ౨౯౬.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే జేపబడిన
అమృతాంజనము ముఖము పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బావును, పాపపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెడుకుల భేదించును,
బావుల చూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును దుద్దగానే జేమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంబించువంటిది.
పంచభూష చీటీ నూచి కొనిన
జానము గలగడు.
చక్కని దబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బె 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 రంబు శెట్టిపేటి, మృదాను
రే
శివ, ప్రభువోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

ఆల్ ఇండియా మ్యూచుయల్ యైడ్ అండు ఫూర్ హౌసెస్ అధ్యక్షియేషన్, లిమిటెడ్, మైసూరు.

దర్శనదేవతా విమోచనకోశ కేంద్రపరిపాలన

1927 వరకు మైసూరు కంపెనీ కలెక్టరేట్ ఆఫ్ కి నవనీచి నవన అసోసియేషన్ మైసూరుపట్టణము
స్థాపించు, విదేశీయ, అన్ని పానీయములు చేయబడుటకు, అప్పులు, విశ్వవిద్యాలయ మొదలైన వారలకు సహాయమునర్పించు,
ధర్మశాలలు కొగములలోని పాఠశాలలు మొదలగువాటికి చికిత్సలనొనర్చుటకు ధర్మవైద్యశాలలను ఇండియా బ్యాంక్ నిలోను
లోని ముఖ్యపట్టణము లన్నింటియందును, ఏర్పాటు గావించుటకు ఉద్దేశించబడినది.
మై ఆర్డేషన్ల నెరవేరుటకు అసోసియేషన్ వారు ఒకవర్షానికి ఏర్పరచి, హాతలందు. రు 50/- ఒక పర్యాయముగా
గాని, లేక నెల 1కి రు 1/- నొప్పున 50 నెలలలో గాని, చెల్లించవలెను. అలా చెల్లించినవారలకు రు 500/- మొదలు
రు 10,000/- వరకు తమ వ్యవసాయములకు సహకారము, డ్రాయింగ్ నీడు ఏర్పడిన ప్రకారము కట్టెలకొని
అప్పులు తీసుకొనవచ్చును. కంపెనీయొక్క లాభములో అందవ భాగము అయ్యెదము.
కంపెనీచే వసూలుచేయబడిన, మొత్తము. గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలతోడ జీవితముచేయబడును. అందువలన
వచ్చు వడ్డీమీద నీ ధర్మశాలలకు అప్పులు, అప్పులు లాభము లుమ్ముట, జరుపవచ్చును.
అప్పటివచ్చుటకు మొదటి డ్రాయింగు. 1928 నం॥ మార్చి 31 వ తేదిన జరుపబడును
కావలెను

ఇండియా, బ్యాంక్ నిలోన యంపించుటకు ప్రతితాలూకాలోను అనుభవములైన ఏజెంట్లు కావలెను. నెల 1కి
రు 50/- లేక, మరియొకవిధమున అప్పులు, అలెక్సాండర్ వ్యవస్థను, ఉద్యోగములు నిరమెనవి. సాంప్రదాయపు పాఠశ
లకు, కెన్సెన్ నియమనవి. తాలూకా వాడోర్వార్యులయందును వారును, రు 250/- సెక్యూరిటీ యివ్వగలవారును,
దర్శనములను పంపవలెను. సెక్యూరిటీ నెంబున రు 100/- ను మిగతా రు 150/- లు 6 నెలల వాయిదాలపై వసూలు యివ్వ
వచ్చు. తదితర వివరములకు, ప్రాన్ షెక్ట్ నీ మిత్తెం, తమ అనుభవముల విపులముగా వ్రాయుట లా క్రింద నువహించిన
వారలకు 1 ఆటాస్టాంపుతో వ్రాయవచ్చును.

MR. C.G.ALEXANDER WRIGHT, Chief agent | MR. M.L. NAGANNAH, Chief Organizer
ANAKAVALLI, VIZAGAPATAM Dt. | MYSORE.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ జగినది. 214 పేజీలు } ధర్మ రు 2 రి
నిండుకాలాల్లో బైందు ఫెదర్ వైటు కాగితములు } పాఠశాల ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము } ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానియందు, 7, రంబు శెట్టిపేటి, మృదాను.

WANTED. 4573
Candidates for Telegraph and Station Mas-
ter's Courses, and Electropathy. Reduced fee
Railway Fare Paid Boarding arrangements.
Apply for Prospectus and Application Form
enclosing two As. Stamp.—Presidency Tele-
graph College, Royapettah, MADRAS.

MOTOR CAR FOR SALE.

12 h. p. Rover 4/5 Seater. Good condi-
tion and running order. Owner going on
leave. F. G. Butler, I.C.S. Masulipatam.
Rs. 1,800 or offer.

అ బ్ర క భ స ము. రు 1-కి
రు 4 లు.
అతిమూల్యము, నేటి, దగ్గు, కి నూచి మూల
నందు చక్కెరపట్టునొనర్చుటకు తొలగించు
టను నివర్తించుటకు బహుభాగము 442.8
చరకాశ్రమము-శిరువూరు (కృష్ణా)

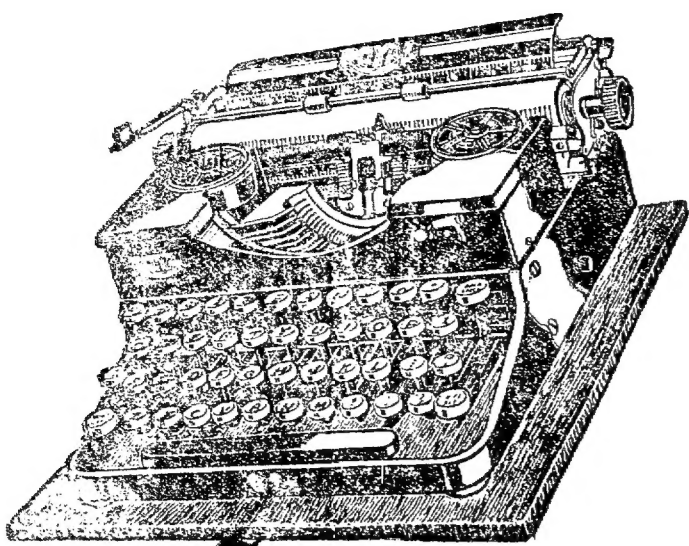
సువర్ణ సుందరరసము పవామేపాములకు ను
జి. 31 31 నెలకొ
గుండుకాశ్రమములో కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి పవామేపా
ములనైనను గుడుడుచు, ఇకాశ్రమము అనవసరము. 50 మాత్రల
ర్య. 5/ వాడునిధము ముంబైలో వంపబడును. 2125
3 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్కాల్, కృష్ణా.

కృష్ణాపార్వతి-దేవవాడ
ఇందు దాక్షుడు శ్రీసాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే
సమస్తాయుర్వేద బోధనములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి
చాక. కోరినచో రి. టి. గ వంపబడును. శేట లా గు
డి వికలు. 2046 (ర. నెం 8)

తా మ ర తై ల ము

డబ్బి 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.
తామరే పికవిధమైన పురుగులవలన చచ్చుమీదగాని, పెండ్ల
లలోనాని, లోచక్కెరములోనాని, గోల్లలోనాని పుట్టవచ్చును.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి ను నువహించు.

రాయల్ పోర్ట్ లైట్ వివిధ రంగులలో కలవ

ROYAL

తదితరులకు మార్గదర్శి !

దానియొక్క రాయల్ పోర్ట్ లైట్ లైట్లు అందమైన ప్రత్యేక నడుపు, నీలం, ఆకుపచ్చ మొదలగు రంగులలోను, పాతములు మిశ్రితములైన వివిధరంగులలోను సిద్ధపరుపబడినవి. ప్రయాణమునకు సరిపోవు చిన్న పేట్లలో గాదు, అన్నియు నిమిడగలదు.

చాలకాలమునుండి రాయల్ మెకానిజమ్ విశదముగా విడుదలయిన పుస్తకములను సరియైనదని గ్యారంటీ పొందియున్నది. దాని కమునుకోరుదు. యొక్క పనితీరును తోడుగా, డిజైన్ ననుకూలముగా దాని కౌన్సెల్లరును పేరొందగినది. అదియునుగాక మెకానిజమ్ ను నవీన మార్పులవల్ల ఉన్న స్థలములకు కూడా కొంత అందమును చేకూర్చునట్లుండును. లైట్ లైట్ పనితీరును తోడు అందముకూడా పొందించుటలో

కొక్కొక శక్తి, రాయల్ ప్రథమము.

రు 25. సహజముగా మేము యిప్పటికి నల్లరంగులలో ఆ జ్వస్థ తయారుచేయుచుంటిమి ప్రపంచమందు, శ్రేష్ట నెల 1 కి రు 12 మైనదియు, నవీనమైనదియు ఎక్కువ గట్టితనము చొప్పున గలిగియుండినది యిదియే.

బాంబే నగరము ప్రతివానికి ఒకటి ఉండవలెను

Sole Distributors for India:-

ADDISON & Co, Ltd.,

SPECIALISTS IN OFFICE APPLIANCES,
Mount Road, MADRAS.

HINDUSTAN BIMA Co. Ltd., DELHI.

హిందూస్థాని భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

చేర్చిన...మిస్టర్ పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.
లోకల్ డైరెక్టరు...మిస్టర్ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.
మేనేజరు డైరెక్టరు...మిస్టర్ లాలా గోధరలాల్ (అమృతనగరము)

ఆలస్యము లేక నేడే భీమా చేసుకొనుడు

అందరి పరిశీలకులు, ఏ పయస్కలో నుండువారికైనను, ఎట్టి అపాయస్థితులలో నైనను తగిన పాటిని మే మిచ్చుచున్నాము.

ఆదర్శనీయమైన మా కుటుంబ స్కీము (ఎన్.జి.మెంటు, పూర్తిజీవితము లేండును మిత్రం మ్రోవ) మిక్కిలి లాభకరమైనట్టియు, అమోఘమైన ప్లేట్టుబడి.

ప్రమియముకట్టుము మిక్కిలి తక్కువ - స్త్రీజీవితములకూడ అంగీకరించబడు

ఏజెంట్లు కావలెను - పద్ధతులు చాల భారాళమైనవి

Mr. CH. L. NARASIMHA RAO, B.COM., F.I.A.C., Mr. P. GOVINDARAJULU, Chief Agent,

Chief Agent, Northern Circars Nizam, dominions, Mysore, Chittoor and Nellore.

Travancore, Cochin States and Coorg, MADRAS. 143/145, Mint Street, MADRAS

308, Lingi chetty Street, MADRAS.

భారతశాసనసభ

(నిన్నటితరువాత)

సర్ ప్రభుత్వ శ్రమదాన:- రాజకీయము లందుగూడ అట్లు జేయుదురా? ప్రభుత్వముగారి విధానము మిత్రవాదులను స్వతంత్రులను జాతీయవాదులను అందరిని స్వరాజ్య నుపుగా నికే తగుమున్నది. చిరగ వాని విజయములోనికి దించును. టా ప్రభుత్వమును పునరాలోచన గావించి తిరుగుతుల నితత్వా వాపరచునలెను. ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు యే మియు సహాయము జేయుటలేదు, విదేశీపు సారాను ప్రోత్సాహపరచుచున్నాడు. విదేశీయులలో భారతీయుల పుచ్చి పైడ్లు యాటకై ప్రత్యేకముగ నొక కాఖ యుండవలెననిరి. నిరదొక్క గ సమస్య బాగుటకు ప్రభుత్వమువారు తగిన కృషి చేయవలె నని కోరిరి. ప్రభుత్వముయే వల ఆసంతృప్తి దెబ్బటకే ఆధికవర్ణులు నెదుర్చుచుండును. అది యిదివర కనేక సార్లు జరిగెను. కాన యీవర్ణులు విషయమున తాను ఓటు చేతుననిరి.

బ్లాకేటుగారి జవాబు

ఫలహారాంతరము సర్ జేసిలు బ్లాకేటుగారు ఆరిక చట్టము మూడవసారి పునఃపరిశీలనకు గావించబడిన విమర్శకు బదులు చెప్పిరి. కానుకగాదు దెలిపిన నూపరుటాక్స్ విషయమున యిదివరకే వివరముగా జవాబు చెప్పిననిరి. నగదు సర్వీకేటులగూర్చి సర్ తాకుద్రాసుగారి విమర్శనుగూర్చి దెలుపుచు ప్రభుత్వమువారు ఒక్క సంవత్సరము లెక్కలనే దెలిపియుంటిరనియు, స్టేరింగ్ బాండ్స్ తగ్గించి రూపాయికామున పొచ్చింపగల్గిననియు ప్రజ్ఞగా జెప్పుకొనిరి. ప్రజలు ఆరికముగ చాల యిబ్బందులపాలయి పేదరికము ననుభవించుచున్నారనట నిజమేకాని నివారణోపాయములకు సులభముగ లేదు. ప్రభుత్వమువారు చేయుపనిని సభవారు మరగుపరచెదరు. పంజాబునందు కాల్యలు త్రవ్వించి యొక్కవ లాభము చేకూర్చిరి. స్టల్లజాలోయ, నుక్కూరు బాళేశి, మెటూరు ప్రాజెక్టులను చాలమేలు చేకూరును. ఇప్పుడు నా జేములను, స్టాంపులను ఇండియాలోనే తయారు జేయుచుండుటవలన భారతీయులకు చాలయంజికి పనికిల్లును. ఇండియా ఆరిక నుసీరత్వము బడయుటకు బ్రిటిషువారు ప్రోత్సహించెదరని ఆనుకొనుట బుద్ధిహీనతయని పండిత నెహ్రూగారినిరి. నెహ్రూగారి మధ్య ఇంగ్లాడు యూరోపు రషియా చేకపు ప్రజలలో మాట్లాడినచిన్న కిదవ ప్రభుత్వమువారికి సహకారము జేయుట నిష్ప్రయోజనమనియు సక్రమాంతోన నిరర్థకమనియు విప్లవాంధోళ జరుగ నేరదనియు నిర్ణయించుకొనిరి. అంతటి పారపాటు జేరొకటి యుండదు. 1917 సం॥న జేసిన ప్రకటన యే బాపరమును బట్టి గావించబడినదికాదు. ఇండియా యొక్క ఆరిక రాజకీయ భిన్నాన్ని గూర్చి ప్రభుత్వమువారు రహస్యించు విధానమును దెబ్బచున్నది. కావున పండిత నెహ్రూగారు సహకారము జేయవలెను ప్రభుత్వము వారు తమ విధానమును కొనక గించెదరు. పండిత మాలవ్యాగారు కీ॥ కీ॥ మాంజేగుగారు ఇండియాకు మిథులని ప్రశంసించియుండిరి. అందుచే వారు ఆరికచట్టమున కనుకూలముగ ఓటుజేయవలెను. అని జెప్పి తాను కీ॥ కీ॥ మాంజేగుగారి ఆహ్వానముపైనే ఇండియాకు వచ్చెననియు చారితో బ్రిటిషుప్రజలకుండు పంజే నెననియు, జెప్పిరి. మాలవ్యాగారి పక్షము ఆరికచట్టమున కనుకూలముగ ఓటుజేయవలెనని కోరిరి. పండిత నెహ్రూగారు ప్రభుత్వనిర్మాతలను ధ్వంసము జేయుటకే వచ్చిరి. 1924 సం॥ నరకు వారు ప్రభుత్వము వారికి సహాయము జేయుచున్నను తరువాత సహాయ నిరాకరణము నవలంబించిరి. ఈ చట్టమును నిరాకరించి ప్రభుత్వమును స్తంభిభూత మొనర్చవలెనని నూచించిరి. ఇదివరకెట్టి గంభీరము లనేకముగడ నెను. ఏమి ప్రమాదములేదు. మైగా చట్టమునందన్ని క్లాసులను వేరు వేరుగ నామోదించివును చట్టము మొత్తముగా నెట్లు నిరాకరించెదరు. నిరాకరించినచో 24 గంటలు పన్నులరాబడి పోవును. పోస్టాఫీసులు పనిజేయనేరవు. కావున సభవారు చట్టము నామోదించవలెనని కోరిరి.

చట్టము అంగీకరించబడుట

ఓరునకు డెబ్బక 61 ఆకూరురు 41 రు ప్రతికూలము ఉండుటచే చట్టము గీకరించబడెను.

స్వరాజ్య పక్షము వారు వెంటనే సభకుండి లేరు పోయిరి.

విన్నూం పర్ జార్జి రీసీగాలు ఇండియను మర్రెంటు షిప్పింగ్ ఆక్టు సవరణ చట్టమును ప్రతిపాదించిరి. ఈ బిల్లు నెల ప్రకటించబడు రిపోర్టు జేసరిరి ఆమోదించవలెనని కోరిరి. ఈ విషయమున ప్రభుత్వము వారికి సలహా జేయుటకు సలహా సంఘము మొకటి నియమింపబడునని జెప్పిరి. ఎన్. ఎం. హాజీగారు యావిధానము సంగీకరించు అన్ని బాతులవారిని అన్వేషికి సంబంధించినవారిని సలహాసంఘసభ్యులగ నుంచవలెనని కోరిరి. సాకాశాఖ కార్యకర్తలనుగూడ నుంచవలెనని జోషిగారినిరి. బాతిభేదముల పొలింపరాదుగాని బ్రిటిషు కంపెనీల ప్రతినిధులుగూడ నుండు

వలెనని పర్ వాల్తరు విల్లనుగారనిరి. ఆవిషయములన్నియు సానుభూతితో నాలోచించెదమని లనగారు చెప్పిరి. పరకణ చట్టముగీకరించబడెను.

(విటిషు ఇండియాలోని ఉత్కల పరిశ్రమ పరకణకార ము దిగుమతి నుంకమల సవరింపు విల్లును సెల్లెక్టుమిటివాగు రిపోర్టుచేసినది నామోడింప రీసీగారు ప్రతిపాదించిరి. దీనిపై చర్చ జరగుచుండగా పర్ నాటికి ముగిసెను. (ఫీ. (పె.)

టెట్ల వివరము

ఎసంట్లలో ఆరిక చట్టమున కనుకూలముగ పథుత్వపథ్య లు 26 గురు కాక యీ డిగువ 35 గురు పథ్యలు టెట్ల కేసీరి— అట్లులు హాజి కాశిముగారు అలగాండరు ఇబ్రహీం రహింతులూ టెట్లలో పర్ విక్టరు కానూను సుహృద్ధి, గజ్జువి, మ. ఇన్స్ట్రుక్షన్లు అన్వయము అజిము కె, ఆహమదు మారు పర్ లిం డ్స్ కర్నలు క్రాఫర్డు, తిరితు భూమిచాయి, ఇన్స్ట్రుక్షన్లు సుహృద్ధి మృదు యాకూబు, గావినుజోర్నుమహమ్మదు సేనవాజు, సయ్య దు హుస్సేను మరాజనుబక్కు, మె వహమ్మదుఖాన, లాబు, పర్ బామాంజి, దలాలు, కె సి రాయి, ఎస్ సిముఖర్దియామీ సుఖాను పయవీరశింగు కాబూలశింగు అన్వయ దీను ఆహమ్మ దు పర్ అట్లులు ఖయాము పర్ విల్లును, రెవ చాట్టి ఎం. సి. రాజా కర్మి గిడ్డి,

ఈ దిగువ 41 రు ప్రతిపూలముగ టెట్లకేసీరి—ఎస్ ట్రిని వాసయ్యంగారు వి, వి, జోగయం వి పెరుకు శానాయుడొ రస్వావి అయ్యంగారు మల్లుగంపిం కెఆచార్య కేవయ్యగారు సయ్యదు మర్తజ జమ్మదాను మెహత కెల్కారు సిర్మలచంద ర్ గోస్వామి అమరనాడుకె. కె. సి. నియోగి మిత్ర లా హిరి చాదరి పండిత నెల్లూ మత్తర శింగు గంగయ్యరు పం డితమలవ్వ ఈశ్వరశర్క రణం జయశింగు యూసఫ్ ఇమాము కిద్వాయి టి. డి భార్గవు లాల లజశతిరాయి చహమలలు వారాయణప్రసాదుశింగు గయప్రసాదు సింగు వీలకంఠదాను వి. దాను రాజీవరజన ప్రసాదు శిన్హా సిద్ధేశ్వర ప్రసాదు శిన్హా గంగనంద శిన్హా పన్నరాజ హుస్సేను మహమ్మదు మఫీ దా|| ముంజి ద్వారకప్రసాదుమిత్ర మాటిసు చౌ. రింగ విహరిలలు ఆశేగార్లు. (ఆ. (పె.)

కాంగ్రెసువారు ఉపసంఘములందు చేరరు

డిల్లీ మార్చి 19—కేదు కాంగ్రెసుపక్షమువారు సహ జేతములు ఎసంట్లలో వివిధ ఉపసంఘములందు పథ్యల గచేర రాదని తీర్మానించిరి (ఆ. (పె.)

మాన ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జెలసులభము ! (పోస్టుఖర్చులు ప్ర థ్యేకము సామధికము !

కరీరములో ఉస్థాధికముచే కలిగెడి ప్రెత్తకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజ్జిర్లు, కరుచి, ఆపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పోర్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను బోగొట్టి చేహమును మంచి ఆర్యమునను చెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేనాతనోష్ణలను వెంటనేమాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేదినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంప్రీయ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

మీ జీవితమును భీమా చేసుకొనక పూర్వము ఎక్కువసాకర్యములను నివ్వగలిగి నట్టి

ఎషియాటిక్ గవర్న మెంటు

సెక్యూరిటీ ట్రైఫ్ ఆస్యూరెన్సు

కంపెనీ లిమిటెడ్, బెంగుళూరు వారిని చూడము. 980

రాబోవు బాండులలాటరి 31-7-1928 లేది జరుగును ప్రాక్ టెక్స్, ఏజన్సీ మర్త్రలు మొదలగు ట్రి వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుము.

V. Rangaswamy Esq, B.A.B.L.F.C.I. Secretary,

Asiatic Bldgs., Bangalore City,

Messrs. P. K. RAU & Sons.

Chief Agents for Madras Presidency.

33, Mukar Nallamuthu St., G. T. Madras.

సంజీవనము—జీవోదయము.

మీబిడ్డ ఆరోగ్యముగను, దృఢముగను నుండవలెనన్న పరిశుద్ధ మైన ఆహారమే గమనింపదగిన ముఖ్యవిషయము. సాటివారలలో ప్రభునివలె ప్రకాశింపవలెనన్నచో ఆరోగ్యకరమును, బలకరమును నైన ఆహారమునే భుజింపవలెను. ఆయువులే కొకవేళ మరణించి నప్ప టికి ఆరోగ్యవంతుడైన కీర్తి కాశ్యితముగ ప్రపంచమున మారు మ్రోగు చుండును.

మీబిడ్డయొక్క ఆహారము గ్లాక్సో అయియుండవలెను. ఎందు కనగా అది యువరాజభుజించు పదార్థము. అయిదు రాజకుటుంబ ములలో నుపయోగింపబడి కీర్తివంతమైనది. దీని నుపయోగించ వి బిడ్డయొక్క చేహము అభివృద్ధి జేసి, తేజోవంతమై, ఆరోగ్యమును ప్రసాదించి యువరాజువలె శోభాయమానమై యుండును.

6

గ్లాక్సో,

బలకరమైన కీ.రాహంము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు లిండు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

5706

బాల్యవివాహముల చట్టము

సెలక్టుకమిటివారి మాధ్యలు

బాల్యవివాహముల నాటంకపరచు యత్నము

డిల్లీ : మార్చి 19:—రా|| సా|| హరివిలాసకారాగారి హిందూ బాల్యవివాహముల చట్టముయొక్క సెలక్టు కమిటివారు విచారణ ముగించి త్వరలో రిపోర్టుచేయ నన్నారని తెలియచున్నది. చట్టమువందు పీఠ అనేకమార్పులను సూచించినందున తిరిగి ప్రయత్నించి సిద్ధమైయు జరుగుపథలోగాని చర్చించుటకు వీలులేదు. ఈలోపుగ ప్ర జా భి ప్రాయ ము ను క్రొత్తమార్పులగుర్తి తెలిసికొందురు. నూతన పరకణవల యీ చట్టము హిందువుల బాల్యవివాహములకేగాక అన్ని సంఘ ములకు అనువర్తించుటయు, బాల్యవివాహములు జరిగినచో అవి అక్రమములని గుర్తించేయటకు మారుగా, అట్టి వివాహ ములను జరుగకుండ నాటంకపరచుటకై అందు పాల్గొనువారిని శిక్షింపవలెనని కమిటివారు సూచించిరి. బాలుకు 18 ఏండ్లు పాలికలకు 14 ఏండ్లు లోపుగ వివాహము జేయరాదనియు, యిందుకు తప్పిన వారికి ఒక నెల కులాసాఖయితు, లేక రూ 1000 జరిమానా, లేక రెండుశత్రులు విధించుటకును, అవివసర ముగా శిక్షలుపడకుండ జాగ్రత్తపడుటకును కూడ శిక్షాత్మక జేసిరి. (ఆ. (పె.)

అమాన్జల్లా రాజదంపతులు పోస్టునుల్ నాకాశ్రమ మును సందర్శించిరి. వారి కచటయించితి గౌరవము జరిగెను.

బెర్లిన్ నుండి హ్యోగోస్టిన్ నిగారి మాతుకు సీపెను మోటారుబండిలో ప్రపంచములోని చట్టపద్ధతున్నిది. జపాను, ఆమెరికా కేగురు.

నూతన మంత్రివర్గము

నీతిబాహ్యముగు యేర్పాటు

డా|| పి. వెదిరాజులు వాయుడుగారు నూతన మంత్రి వర్గపు యేర్పాటుగుర్తి యొక ప్రఖ్యాత గానించుచున్నారు. మంత్రివర్గము నెట్లయిన నిలవబట్టెలకు చేయబడిన యేర్పాటు నీతిబాహ్యమని ఖండించుచున్నారు. మంత్రివర్గమును నిలువ నిమ్మటకు గతపంపిరము స్వరాజ్యవాదులు పన్నిన యొత్తు లను ముఖ్యముగా ఖండించుచున్నారు. కావనపథియొక్క పోలు మూలమున నెల్ల డిచేయబడిన ప్రజాభిప్రాయమును సాధారణు చేసికొని మంత్రివర్గమును లేవనెత్తవలెనని వాదించుచున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వ నిర్మాణము, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనా సా పితిము, నెరవేరవరకు సెట్టింపం త్రిగ్గమయినను అధికారములో నుండలేకదని కోయంబట్టారు తీర్మాన మా జేయించుచున్నది. ఈ తీర్మానమునకు అన్ని పక్షములవారును, అందు ముఖ్యముగా జట్ట సుపార్టీ వారును ఒకటయియుండవలెనని వాయుడుగారు అన్ని పక్షములవారిని గోచరున్నారు. (ఆ. (పె.)

తరుణము. మించిన దొరకడు

నేపథికాలములో మీరు సోఖ్యమును పొందవలెనంటే మీగుమ్మములకు కిటికీలుగ వరందాల్గు సుహాసనయ్యు మా నట్టికేళ్ల చాపలును విపనకర్రలును ఉపయోగించుకొని ట్లు దనమును పొందుదు. ధరలు వివరములకు యీ డిగువ ఆన్లె గుకు వ్రాయవలెను.

కన్కన్ ప్రాడక్టు కంపెనీ, పామర్రకోట M. S. M. 4522

భారత యువక సంఘము

ప్రథమ "యువక దిన" వహాత్సవము

18-3-56 తేదీ ఆదివారమున ఆది కృత్తి ఆశ్రమమునందు యువ కుల నిమిషాదిలో భారత యువక సంఘము వారు ప్రధమ భారత యువక దినోత్సవమును జరిపిరి. ఆశ్రమమున పాల్గొనినవారిలో ముఖ్యులు శ్రీయుతులు డా॥ లక్ష్మీ కుమారి, డా॥ వరదరాజుల నాయుడు స్వామిభద్రానందభారతి, ఎ. కాశ్యపరావుగారు.

ఉదయం 8 గంటలకు ప్రార్థన, భక్తి కీర్తనలు, లాతీయగీతములతో ఉత్సవము ప్రారంభింపబడినది.

శ్రీయుత కాశ్యపరావుగారు ప్రేక్షకులను ప్రార్థన పలుకుచుండగా, మతముయొక్క యాత్మకతగూర్చి కొంతమున్నటిందిరి. భారతదేశమందేగాక పాశ్చాత్య దేశములందును దైవభక్తి మరల నుద్బవించుచున్నది. ప్రపంచమునంతటను దైవమొక్కడేకలడను సిద్ధాంతము యెల్లరు సంగీకరింపక తీరదు. అన్నివిధములగు కార్యములకును దైవభక్తియే మూలాధారము. మహాత్మాగాంధీ మహాత్మావాలిబాలోరాజకీయమహానాయకులుగూడ మతమునకు ప్రధానస్థానమిచ్చుటకలసిన భారత రాజనీతి నేడు మరల పరిశ్రమింపజేసి ఆధ్యాత్మికమార్గముల పనుసరించుచున్నది. కాబట్టి యెట్టి పనితోడ్యమనందయినను ముఖ్యముగా యీ భారతయువకోద్యమమందునుగూడ మతమే మూలాధార మగునెడల నానాభక్తులకు చెందినయవకలందరిని భ్రాతృభావముతో నొక్కచోట గలపుటకు సాధ్యపడగ వచ్చును. మిగిలిన గాంధీయమహానాయకుల యాయుధ్యమనునకు విజయముచేకూరకతప్పదు. ఉపన్యాసముపూర్తియైనపిమ్మట ప్రభుత్వమునకు దిగ్గజులను చెరువులో స్నానమాడిరి.

అశ్రమమునకు మరలి వచ్చినతరువాత డా॥ పి. వరదరాజుల నాయుడుగారు రుపన్యసించిరి. శ్రీయుత కాశ్యపరావుగారు ఉపన్యాసములను పట్టెను. పరిచయముచేయుచు వారు దేశమున కొంతకన్నులున్న మహాత్మాగమును పట్టించిరి. తమ మాతృభూమియొక్క భావ్యభివృద్ధి యవకల హస్తములయందే యున్నదనియు వానిలోగల యాదర్శములు త్యాగము, సకలత్యాగము, జాతీయగౌరవము, ఆత్మగౌరవముల మీదనే దేశముయొక్క భావ్యభివృద్ధి మధారపడియున్నదనియు రాబోవు సంతుల శ్రీపురపయవకలందరు వర్తమంతేదములలో మునుగక మీది కెగయవలయుననియు అన్యమత సహనము, సాంఘికసహనత్యము, ఆన్యోన్యభిప్రాయ పరిచయము, సాంఘికపక్షపాతిరాహిత్యము మొదలగునవి తమ నిత్యాచరణదీనితాదర్శములు యుండవలెననియు శ్రీయుత కాశ్యపరావుగారు యవకుల నుద్బోధించిరి.

డా॥ వరదరాజుల నాయుడుగారు కమిటీభావలో నుపన్యసించిరి. తమ దేశముకొరకు యవకులు తమ సమస్త మను త్యజించవలయును. మత సాంఘిక రాజకీయవిషయములలో చేరియందయినను త్యాగమే మూలాధారము. ప్రస్తుతము నానావిధసంఘములకు గల పరస్పరభేదములే ప్రస్తుత ప్రభుత్వమునకు బలమొసగుచున్నది. యవకులు మత సాంఘిక పక్షపాతిత్వములను విడువవలెను. తమ స్వత్యములను గాపాడుకొనుటకు ధైర్యపాపసములను గలిగియుండవలెను. విరికితన మెంతమాత్రముండరాదను. కాస్త్రములప్రకారము మనయాత్మకు చావులేదు. మనకీరము కాశ్యపిమగు మనయాత్మకు పక్షపాతిత్వమునండి సంతతియ మార్చుకేయిమనీయుండును. మిగిలినవారిను సంతోషించుకొనుటకు మీరు చావువకుగూడ జరిపిన ధైర్యముతో మెరిసినేగాని మీకు జాతీయమోహము లభింపవలెను. డా॥ లక్ష్మీకుమారి తమ త్యాగశక్తిలను సంపూర్ణాభివృద్ధియొక్క పుష్కరింపించుచున్నారు. వీరివలెను లోకవోద్యమమును గూడ చేపట్టియున్నారు. ఈయద్యమము అచిరకాలములోనే సీరముగా నాటుకొనగలదు. అని డా॥ వరదరాజుల నాయుడుగారు నుడిచిరి.

స్వామి భద్రానంద భారతిగారు ఆవేశపూరితముగా నొక సందేశము నొసెరి. ప్రపంచములో ఒకదేశమునకును రెండువలె స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిరి. యావనిమే శక్తి, యావనిమే బలము, యావనిమే జీవము. ప్రపంచమంతట భారతదేశమునెప్పుడు తీసానమునకు వచ్చినది ఆశ్రమవాసమే. ఎవ్వరయినను ఆశ్రమముమే ప్రేమమనజానిము. అర్జునుడు, ప్రతాప సింగు, గురిగోపించు, మహాత్మాగాంధీ మొదలగు మహాపురుషుల బోధనలను యవకులు తమ ముందుగా నిడుకొని వానినే యనుసరించుచుండవలెను. ఈ యావనిమే త్యాగయోగములకు మార్గదర్శకులై యున్నారు. వీరిసంగముల సారాధింది ఏక మామేముండు మార్గముల ననుసరింపవలెననే మనపూర్వోన్మత్యము మరల చేసూరగలదు. అని స్వామి భద్రానందభారతి గారు నడిచిరి.

ముఖ్య ప్రయత్న చావుతో అభినివాదగా రుపన్యసించు చు జరిగినది. ఈసమయమున, విద్వాంసులచేత స్వాతంత్ర్యము

మాస్పి నెల 25-వ నాడు మాకడపటి ప్రదర్శనము. శ్రీ కృష్ణ వివోద సభ శ్రీ ఆంధ్రాళ్ వివాహము, శ్రీ రామానుజుల వైభవము. సీ. కన్నయ్య కంపెనీ ప్రతినిధులు ప్రదర్శించబడును. తదుపరి ఈ నాటకము ఈ పురమున ప్రదర్శించబడదు. మంగళ, కవివారములందు మాత్రము రాత్రి 9 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును. మిగిలిన దినములలో పా యంత్రాలము 5 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును. చెన్న పురి రాయల్ థియేటరులో టికెట్ల వరములు:—ర్య 2, 1-8-0, 1, 0-8-0, 0-4-0. మొదటి మూడు తరగతులలో సీటు 1 కి ర్య 0-4-0 అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వేషన్లు చేయవచ్చును. సీ. కన్నయ్య, (ప్రాప్తి)లకు 4534

మీరు తప్పక గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయ మేమన? మా దుకొణమందు లావాదేవి చేసినవారిలో నూటికి నూరుగురు సంతృప్తిజేంది రనుటయే బంగారు వెండిపగలు ఏ రకములో ఏకొలతయందు కావలసి నను నిర్ణయముగా నున్నవి. సవరం బంగారుకు సీమ వెండికి పూచీ నివ్వ బడదు. అక్కునలేనివి వాఫసు తీసుకొనబడును. ఒక బేరముచేసిన అన్ని యు విశద మగును. ఇంకను అనేక సౌకర్యములుగలవు. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు, 25, ప్రెసబిటరీరోడ్డు, మద్రాసు. టెలిఫోన్ నెం 2802

వయస్సు వచ్చినకొలది మీ ఆదాయమును కూడ వృద్ధి పొందింకొనుడు. కట్టుముల మొదలగువాటికొరకు, చదువులకు, పెన్షన్ మొదలైనవాటికి అనుకూల మైజులువంటి సమృద్ధి మైన పట్టుబడి వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు: ఏషియన్ ఆస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ ఏషియన్ భవనములకు బొంబాయి. బ్రాంచి మేనేజర్లు:— గుంటూరు, విజయనగరం, మద్రాసు.

తెచ్చినవారు విద్యార్థులేయనియు, మునుగుకవిసముచు చల్లని స్వాగత మొసగినవాడు యవకబృందమే యనియు నుడిచిరి. నాయకులు జాతీయకళాకాలను తెరచినెడల విద్యార్థులు తప్పక ఆందు చేరుదురనిరి. డా॥ లక్ష్మీకుమారి యవకోద్యమములో గాంచింపిన యద్యుతకార్యములను కొనియాడిరి. పిమ్మట డా॥ లక్ష్మీకుమారిగారు ఆంధ్రోపన్యాస మొస గుచు యవకోద్యమముయొక్క యార్థములను పట్టించిరి. దేశపరిశ్రమయొక్క యవకోద్యమము నిరూపించిరి. (దేశపరిశ్రమతోబాటు పద్ధతులను గూడ నలవరచుకొనవలెను. పద్ధతులు వారమున కొకసారియైనను ఆశ్రమమునకు వచ్చి ప్రక్కనున్న గ్రామములలో సంఘసేవ యొనర్చవలెను. యోగాభ్యాసము చేయవలెను. చెంగల్పట్టు జిల్లాలో గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు చాల యవకాశములున్నవి. నెలపు దినములలో ఆశ్రమవాసము చేసికొని మట్టుప్రక్కల గ్రామము లలో పనిచేయవలెను. తోటపనిలోగూడ పాల్గొనవలెను. అని లక్ష్మీకుమారిగారు నుడిచిరి. మధ్యాహ్నమున వ్యాయామపందములు జరుపబడినవి. సాయంత్రాలమున డా॥ పి. ముత్తుగారు పద్యలో నుపన్యసించిరి. భారతదేశముయొక్క పునర్నిర్మాణమునకు సాధింపగల యుద్యమములు ముఖ్యముగా మూడుగలవు. అవి ప్రస్తుతము బాల్యావస్థలోనున్న మునుగుండు, దేశవిమోక్షికి అడ్డుతీక్షణులుగా పరిణమించక తప్పవు. ఇందులో మొదటిది యవకోద్యమము రెండవది యవతీ ములుల యుద్యమము. మూడవది దేశీయ పరిశ్రమల యభివృద్ధి. ఆందు ముఖ్యముగా ఖద్దరు యుద్యమము, యవకోద్యమము యొక్క మహాదర్శములు మూడు. అవి ఆత్మవిశ్వాసము, స్వాతంత్ర్యము, సోదరభావము. అన్యదేశీ ప్రభుత్వమునకు తామిక ముందు కట్టు పడి యుండవలసిన భావము యవకులలో నుడయవలసినది. స్వేచ్ఛయే తమప్రణామము. తాము స్వేచ్ఛకాలి నే పట్టవలెను. తేడా చావవలెను. భారతయువకుడు వ్యవ, మత, ఆచార, సాం ప్రదాయ నియమములకు భావ్యమధ్యముగా కట్టుబడియుండుటయు, తనలోపలను బయటనుగూడ నన్ను కొన్ని శక్తులకు (కుంగుచుండుటయు, నేడు కనుగొని విచారతడుమహాదు. నిరుత్సాహముతో నున్నాడు. కాని, యవకుని యాదర్శము లేచి నిలువబడుటయు, కా ర్యాచరణ మొనగ్గుటయు, నిర్బంధముల నెదుర్కొనటయు, యెట్టి యులస్యమనకును తాళక యుత్సాహముతో స్వేచ్ఛకొరకు పాటుపడుట, ఆయియుండవలెను. ప్రపంచ శక్తు లెట్లు రాజకీయ, సాంఘిక, మత విమోచనమునకు పరివ్రదుమన్నచో జూడుడు. భాంతయవకుడు వెతికబడి యుండునగునా? యవకోద్యమము ప్రేమభావముతోను సోదరభావముతోను నడిపింపబడుచు, తన వికలాపరణములోనికి హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవది మతస్థుల నొక్కచోటకు చేరగలగుట జూడ మిగుల యానందముగా నున్నది. మున చెప్పలు ఒకరిపై నొకరు అనూయబూకుంపు. రొట్టెయొక్కలకొట్టెకును చేపలకొరకును పోరాడిన పోరాడుగాక. తమ దేశీయ నకు ద్రోహులై తమ యాత్మల నమ్మికేముగాక కాని, మి విధికృత్యము యుంకొకమార్గమును చేపట్టియున్నది. మనహృద్దు ము ధర్మమార్గము, ప్రేమమార్గము సేవామార్గము, త్యాగ మార్గము. సోదరసేవా భావములనే మనమొకమత్యమును సాపించి స్వరాజ్యమునకు నిజముగుపునాది చేయుగలము. ఈ యాదర్శములను కొనసాగించుటకు యవకుడు శక్తిహీనులకు మతముచేసిన యాధారపడవలెను. యవతీక్షణుల యుద్యమముతో భారతయువక సంఘముచేతులు గలపునో, నూతనయుగము, నూతనభావోద్దేశము, నూతనభారతవిషయము, అచిరకాలములో మనము భావగలము. అని డా॥ ముత్తుగారు నుడిచిరి.

బొగ్గుపనివారి సభ

శ్రీయుత బారిష్టరు గిరిగారి అధ్యక్షతకొరవనానము

18 వ తేదీ ఓరియంటల్ జరిగిన బొగ్గుపనివారిసభలో బారిష్టరు గిరిగారి యావనానమును గావించిరి.

బొగ్గుపనివారు ఏదేని బోటికి తాళజాల మని మొట్టొ యనుచుండ, వర్తకము నందలి ప్రభుత్వసాయము నాసింపు దుర్జనములలో, యజమానుల, పనివాండ్లతో సహాయనిరా కరణ మవలంబించుట విచేకము కానేరదు. యజమానుల తమ క్రిందనున్న కూలీల యాగత్యమును సులభమునకు గ్రహించి గొర్రెజాబు గలంబును. ఈ రోజులలో నొక పరిశ్రమ వృద్ధి కౌటలెనున్నది. అది ముఖ్యము బొగ్గుపనివారి సేవకైగాని ముందవలెను. దీని నుల్లంఘించుట వర్తకముపై పుట్టును.

బొగ్గుపని శ్రమకుందలి కూలీలకు పనితేరండ పోవుటకు ముఖ్యకారణము ఈ పరిస్థితి. కూలీలకు బొగ్గుపనిముగా పని నుండి తీసివేయదలచుకొనుట యజమానులకు కూలీల సంఘముతో సంప్రదించి చెయ్యల సమంజసము.

పనివాండ్ల తప్పులకు యే పనినుండి విడుదలచేయబడినవారి కియితరచోట్లలోనైనను పని కిల్చించుట యజమానియొక్క విధియైయున్నది. ఎవ్వరి కిదోగ్గము లివ్వదలచో నిర్ణయించుట కొక సంఘమును నిర్ణయించి తమకొరకు పనివారికి తిరిగి పని లివ్వవలెను. ఈపద్ధతి యూరపుఖండమునందంటు విరిగిగా నున్నది.

ఇదిగాక కూలీలకు లాభకారియగు వరపతి సంఘమును గూడ నేర్పాటుచేయవలెను. ఈ విషయములో యజమానుల యొక్కయు, పనివాండ్లయొక్కయు వికమత్వములన పని వాండ్లకు పనిలేక మాడవలసిన యవసర తగ్గిపోవును.

ఇంకొకవిషయము. ప్రస్తుతము బొగ్గు పనివాండ్ల కియ్యబడుచున్న కూలీ మిక్కిలి స్వల్పముగనున్నది. అనేకసారు లు యింతకంటె తక్కువ యవ్వనాడదరి చట్టములెప్పుడును ప్ర యత్నించుటగూడ జరిగినది. కూలీలందఱకలసి తేరమాడి పో చుచుకూలీ పుచ్చుకొగిరిగిన రోజులు మనదేశమున కింకను రా లేదు. ప్రతివిషయమునందును ప్రభుత్వము వారి చేయి చేసి కొనవలసివచ్చుచున్నది. సంవత్సర మునొక పనివాడు రెండు రూపాయలకంటె నెక్కువ సంపాదించు. ఒక్కకూలీ దినముతరము పనిచేసి పంపత్సరమునకు 900 రూపాయలు విలువగల బొగ్గు తీయగా నతనికిచ్చుకూలీ యెంత తక్కువో చూడుదు.

ఎల్లప్పుడు కూలీలేక బాధపడు మన దేశములో దొరికే కూలీలనుబట్టి కూలీ నిర్ణయించువద్దతి నిర్ణయించుట. ఆంగ్లదేశములో నొకరోజుకూలీ మన దేశము కన్న పదిరెట్లుగానున్న ను, ఆకూలీలు చీతము చాలదని మొట్టమొదటయెన్నారారు. ఈ విషయము యజమానులను, ప్రభుత్వమువాదను గమనించవలెను.

మనదేశములో బొగ్గుపనివాండ్లకు యజమానులెంత యవ్వనగిరియున్నారో నిర్ణయించుకొక సంఘమునుబట్టి యవసరము. ప్రస్తుతముగలబోల పనిచేయుచాలము చాల దీర్ఘముగా నున్నది. ఇందువలన పనివాడు చాల బాధపడుచున్నాడు. ఇది తగ్గించుకొనవలెను. తరువాత అదవారు గనులలో పనిచేయుకాడము నిర్ణయించుట మిక్కిలి యవసరము.

ఈ రోజులలో పుష్కలకారణములకై యజమానులతో తగాదాలు పెట్టుకొనుచు చెప్పువారున్నారు. ఈ పద్ధతి ప్రస్తుతముయందులో నునకుగనిగిగాదు. తేరమాడవద్దము వింకను బాల్యవృద్ధి దాటలేదు. మియజమానులయెడ గౌరవముగానే యుండును. కాని దృఢత్వమును విడుదలు. మిలో నైకమత్వముండుటవలన మియజమానులకు మియజ సద్భావ మేర్పడ గలదు. తొందరపడి యజమానులతో తగవులాడితేని మనయభివృద్ధికి భంగమువాటికొను. కావున ఆసజయములన దౌర్భాగ్యము పీడక పూర్వము పరంతపుడు చేసినట్లు దృఢముగానుండి పని సంప్రతు. మిలో కలసికట్టువలనను ఒకవిధాన మేర్పరుచుకొని చాలి ప్రకారము నడుచుట వలన నమికు జయము లేనక సమకూరును. మియజము నానాటి కభివృద్ధియై మికు తగినలాభమును సమకూర్చగలదు. మియజ నాయకశాస్త్రమును శ్రద్ధతో వినిపించుట తెలియో సంతసిం చుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము మియజదరును సుఖవంతులై యుండదని కోరుచున్నాను. రాజీగంజి, ముంగగనుల పని వాండ్రుమాత్రమే కాక తక్కినచోట్ల వారును వికమత్వమును విధానమును నేర్చుకొనెదరని కోరుచున్నాను. అందరునుశ్రేయోగనివాండ్లసంఘములో చేరి తీవ్రప్రయత్నములు సత్వద రని కోరుచున్నాను.

(శ్రీ వై)

Skin Sufferers D. D. D. PRESCRIPTION

చర్మనాధులచే బాధపడువారలకు

డి. డి. డి. ఔషధయోగము

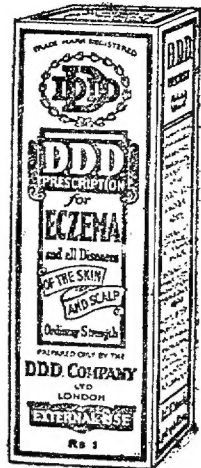
బోకాశ్మ, యగ్నిక, ప్సోరియాసిస్, నిక్కా, తామర, తీర్మిజ్జి, విమజ్జరపులు మొదలగు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలించుటకు డి. డి. డి. నిర్ణయము పరమావధము. వైపుకలెల్ల ఎట్టి లాభము కనిపింపదు. రోమరంధ్రముల పూడ్చివేయును. డి. డి. డి. వాషనగలిగిన జిగురుపటి మందు కాదు. అది రంధ్రములలో కైల యింకి, విష పురుగులను తొలగించి, చర్మబాధలను నెల్ల వెడలగొట్టి చర్మమున చర్మము పురుగులకు తావసంగల బంగారువన్నెగల ప్రతిమ. విరోపాయందలి డి. డి. డి. ఘనవైద్య శిఖామణి లందరిచేతను ఒప్పుదల గాబడెను. యగ్నిమా మొదలగు చర్మవ్యాధుల కై డి. డి. డి. ని ప్రయోగించుచున్నారు. వెంటనే బాధ నుపశమించును. పూర్తిగా నివారణ చేయును. కేడే దీనిని పరీక్షింపుడు.

డి. డి. డి. ఔషధము కెమిస్టు లందరివద్దను, ఆంగ్ల యందును దొరకును.

నెల 1-కి రు. 1-0-0. కేడే ఒక సిసాను కొని చికిత్స ఆరంభింపుడు.

డి. డి. డి. సోపును కూడ పరీక్షింపుడు. నెల రు. 0-12-0

Stocked by Spencer & Co., Ltd., and W. E. Smith & Co., Karayi Buildings, Mount Road, Madras.

ప్రాథమిక విద్యబిల్లు

కలెక్టరు ప్రతికూలత

ప్రాతినిధ్యములేనిది పన్ను లేదను సిద్ధాంతము వ్యక్తీకరింపబడుట

(న్యకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, మార్చి 17 :—నేటి యందయమున గోదా వరిజిల్లా విద్యాసంఘ సభ శ్రీమతి కృష్ణమోహమ్మగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. చాలమంది సభ్యులు వచ్చిరి. నల్లమందు విచారిణ జనప్రభుత్వము జిల్లాకలెక్టరు బ్రాకెగారు కూడ ప్రత్యేకముగా యీ సభకువచ్చి 1927 సలిపు ప్రాథమిక విద్యా కానసపు చిత్తుబిల్లు పర్యాయందు బిశేషముగా పాల్గొని ఆందు ప్రతిపాదించబడిన నిర్ణానము నెరవేర్చుకొనెను. జిల్లాలోని తాలూకాబోర్డుల, టెన్సిడెంటు 5 గుంపులను నలుగురు వచ్చిరి. ఈ బిల్లును త్రోసివేయవలెనని అభిప్రాయమును వ్యక్తపరి. ఈ క్రింద తెలుపబడిన తీర్మానము నుపపాదించుచు మెక్లారిక్ పై నూర్లు ప్రెసిడెంటు లెవరిండు జి. వి. మెక్లారిక్ దీక్షాపన్నా సమను చేసిరి. తాలూకాబోర్డులు మ్యూనిసిపాలిటీల అధికారములు యీ బిల్లులన తగ్గిబోవుచున్నవనియు, జిల్లాకలెక్టరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు లేక టెన్సిడెంటు ఏకప్రతినిధి కార్యలగుచున్నారనియు, ఇట్టి నూర్లుకు తమ దక్షిణ యిండి యా మిషనరీ విద్యాసంఘము ఆంగీకరింప లేదనియు తెలియ జేసిరి.

కలెక్టరు బ్రాకెగారి అభిప్రాయము నందు, యీ బిల్లులో పెట్టబడిన విధానము ఆమోదింపబడినదానెల, తాలూకాబోర్డులను నుకొనుచుండ దుగావున వాటిని ఎత్తివేయవచ్చుననియు, ప్రాతినిధ్యము లేనిది పన్ను లేదను సిద్ధాంతము వాస్తవ, విద్యపన్ను పనులు చేయుచున్న తాలూకాబోర్డులు మ్యూనిసిపాలిటీలకు నెలకొల్పబడు యేసంఘములైనను ప్రాతినిధ్యము లేకుండి యుండరాదని యు, ప్రాథమికవిద్యయందు తాలూకా బోర్డులు తన శ్రద్ధ వహించుచున్నవనియు, అందుచేత వాటికిగల అధికారములు తీసివేయ నావశ్యకములేదనియు, ఆమన తెలియ జేసిరి.

జిక్కిని వెంకటగత్తుంగారు (ఎం. ఎల్. సి. తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు) తీర్మానమును ఆమోదించిరి. తీర్మానము యేకగ్రీవముగా ఆంగీకరింపబడెను.

తీర్మానము :—విద్యసమితిమై పన్ను వేయుచున్న తాలూకాబోర్డులు మ్యూనిసిపాలిటీల మేనేజిమెంటు, కంట్రిలు అధికారము తీసివేయుట తగినపనికాదను ముఖ్యకారణమున యీ జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిలువారు ప్రస్తుతపు బిల్లునకు

ఆమోదముగా లేక. జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిల్లు మంచిస్థితి లోనుంచుటకు యీ క్రిందివిధము చేయవలెను:—(1) ప్రతి తాలూకాబోర్డు ప్రతి మ్యూనిసిపల్ సంఘము తరపున ఎడ్యుకేషనల్ సభకమిటీలను పెట్టవలెను. ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిలులో అట్టివారును కొందరు నామినేటెడ్ సభ్యులును ఉండురు. (2) తాలూకాబోర్డులు మ్యూనిసిపాలిటీలను తమ ప్రదేశములలో విద్యనంతము నడుపవలెను (3) కలెక్టరు, సహాయ బడులకు గ్రాంట్లును పంచిపెట్టుట పీటినిగించియు, యిప్పుడున్న అధికారముల చలాయించుటకు, డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిల్లు కోఆర్డినేటింగు అధికారములతో పనిచేయవలెను. (4) యిప్పుడున్న రేటిగానే డి. ఎల్. కౌన్సిల్లుకే రికగ్నిషన్ అధికార ముండవలెను.

సహకారసభ

“కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి మండలముల సహకారసభ గా|| వేమనరపు రామరామచంద్రులగారి అధ్యక్షతన గుడివాడలో 24, 25 తేదీలందు సమావేశమగును. సహకారోద్యమాభి మానులు విచ్చేయ బ్రార్తులు”

సిసా 1-కి, రు. 2-0-0 **మనుమ** వి. సి. చార్జి షేరు.

ఈమందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మాత్రద్వారము నుండి వెలువడు ప్రతిమమును మాత్రము విడుదలపప్పుడు గలుగు చురుకు, పోట్ల పెట్టెలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు ఏవిధముయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుర్చును. 1172-1766

ఆనందకుటీరము, 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు

ఉదక మండలం

ది మాడరక్ హిందూ

హోటల్ 4527

వ్యోలే భవనములు

రేస్ కోర్సునకెదుట. మికు స్టీల్సు

ముందుగనే రిజర్వుచేసుకొనుదు.

మద్రాసు కార్పొరేషను

సుంగంబాకం శిశుసంరక్షణాలయమునకు

స్థలము మార్పుట

అప్పత్రులకు నీటి పర్యయ

నిన్న సాయంత్రం (21-8-28) 8వకు భవనమునకు మద్రాసు కార్పొరేషను సాధారణపథ దిలి బి. జి. వారాయ

సుంగంబాకం కార్పొరేషను పాతకాలయొక్క విద్యార్థులకు విద్యార్థి

శిశుసంరక్షణాలయమునకు స్థలము

ప్రస్తుతము మాంటుకోడ్లు 2-144 నెలవద్దనున్న సం గం బా కం సంగంబాకం

శ్రీయత సత్యమూర్తిగారు అడ్డ నిర్ణయించుటకు స్టాం

చక్కర చెట్టిగారు న్యాయమున అడ్డయే నిర్ణయింప

బడిరు ఆహారు సయ్యదుగారు అడ్డెర్లయమునకు ఆ

గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారు పదమ గృహము శిశుసం

సత్యమూర్తిగారు అడ్డెర్లయము స్టాండింగు కమిటీయొ

కమిషనరు గారు రూ. 125ల అడ్డకు

ఈ విషయముగూర్చి పునరీవారణ రాబోవు సభకు

రాయపురం అగ్నిప్రమాదము

వలన నుమారు 45 గుడిసెలు కాలిపోయినందున గృహ

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు రనువదించిరి.

హెయిల్మన్ గారు యీ విషయములో కాన్స్టేబుల్

కమిషనరుగారు 16 గుడిసెలు మాత్రమే కాలిపోయె

డాన్యు గారు పై మొత్తమును మంజూరు చేయవలయు

హెయిల్మన్ గారు రనువదించిరి.

డాన్యు గారు నూతన యా మోదింపబడెను.

అప్పత్రులకు నీటిపర్యయ

గవర్న మెంటు అప్పత్రులకు ఉచితముగా నీటిపర్యయ

ముగా పర్యయ చేయదగిన నీటిపరిమితిని కార్పొరేషను నిర్ణయించ

గవర్న మెంటు కోర్టు కార్పొరేషను కాన్స్టేబుల్ యీ

(1) నగరమందలి 10 గవర్న మెంటు అప్పత్రులకు అస్తి

(2) దీనికి సం॥ రమనకు రూ- 20,000 ల చొ॥ కార్పొరేష

గవర్న మెంటువారు యందుకు ప్రత్యుత్తరముగా తా

స్టాండింగు కమిటీవారు గవర్న మెంటువారి దుఖాన్తు

తడికావలం చెట్టిగారు చట్టముప్రకారము రూ 60 ల

రంగ రామానుజంగారు అనువదించిరి.

హెయిల్మన్ గారు, స్టాండింగు కమిటీవారి నూతనము,

హెయిల్మన్ గారు తీర్మాన మామోదింపబడెను.

రాయలటానిక్-మాత్రలు.

అన్ని విధములైన బలహీనము, సరము

Per Bottle Rs. 1-4-0.

లాక్సటీవు మీదాట్

మేలాటి నొప్పిగాని సంతకముగాని లేక

మలబద్ధమును నివారించును

1 Tin of 40 Pills as 6/.

విలాసం:-పురుషోత్తందాసు

4099 హరి అందు సన్.

Princess Street } నెం 111 నయినియప్ప

Bombay 2. } నాయక విధి

పి. టి. మదరాసు.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంవెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిక్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు

4561

1928 సం॥ మార్చి 25 వ తేదీన

తిరుత్తనిలో జరుగు కృత్తికా

ఉత్సవము

మద్రాసునుంచి పదమ ఉత్సవమునతోపు ప్రయాణి

కుల భాకర్యార్థము మద్రాసునుండి సాయంత్రం గం 5-45 ని

బయలుదేరి ఆర్కాణం 7-30 చేరు ఆర్కాణం ప్యాకేజరు

1928 సం॥ మార్చి 24 వ తేదీన తిరుత్తనివరకు పోవుటకు

వీర్యులు గావించబడెను.

తైమింగు వివరములు యీక్రింద నుదహరింపబడినవి.

ఆర్కాణంనుండి బయలుదేరుట 7-40 తిరుత్తని చేరుట రాత్రి 8-0

1928 సం॥ మార్చి 25 వ తేదీ తిరుగు ప్రయాణమునకు

18 నెంబరు ప్యాకేజరు తిరుత్తనినుండి మద్రాసుకు యీ

క్రింద నుదహరించిన తేదీలకు పోవును.

ఉదయం ఉదయం

తిరుత్తనినుండి బయలుదేరుట 7-20 ఆర్కాణం చేరుట 7-40

,, నుండి బయలుదేరుట 7-50 మద్రాసు చేరుట 9-45

రాజమండ్రి

(న్యకీయవిలేఖరి)

రామారావు ఆర్టుగారి

మార్చి 19:—ఈ గాలివాత లండనులో ఏప్రిల్, మే, జూన్ నెలలో జరగనున్న కళాప్రదర్శనమునకు మూడు

(1) కైలాస బాగ్—వి వెంకటరత్నంగారు.

(2) నలురాజ—శ్రీమతి డి బుచ్చికృష్ణమ్మగారు.

(3) కృష్ణలీల—డి. రామారావుగారు.

రాజమహేంద్రవరము

సీతానగర ఆశ్రమము—నూపల్లూ దేవీ విద్యాలయ

దేవీ విద్యాలయ సంఘమువారు యీ అయ్య ఆఫీసును వుచిత

ముగా సీతానగర గౌతమీ సత్యగ్రహ ఆశ్రమమువారికియ్యట

గీతాబహుమతులు

ఇప్పటికి పారిక సంవత్సరములనుండి భగవద్గీతా పరిక్ష

* * *

ప్రథమ ఆంధ్రదేశ వైద్యుల మహాజనసభ

ఏప్రిల్ 14, 15 తారీఖులలో రాజమహేంద్రవర పట్ట

విభవ, శుక్ల, ప్రమోదూత, ప్రజోత్పతి

అను రాబోవు

౪ సంవత్సరముల పంచాంగము

గ్రంథరూపముగ దేశపరికాశములందు ముద్రింపబడి

నైమనుగారి స్వాగతమునకు దేశములో ఉన్న నల్లజెండాలు చాలలేదు

పంజాబురాష్ట్ర వార్త

లయాల్పూరు, మార్చి 15:—లాహోరులో ప్రకటించబడుచున్న ట్రైబ్యూను పత్రికలో నైమనుసంఘమున కడట నొసంగబడిన స్వాగతపత్రమునకు సరి ప్రతిపత్తిగా నీ దినపత్రికని ప్రకటించబడినది:—గతరాత్రి ఒక గొప్పబహిరంగ సభ కాంగ్రెసు నాయకులచే జరుపబడినది. సభలో జనము క్రిక్కిరిసి యుండిరి.

నైమనుకమిషను బహిష్కరణోద్యమ ప్రచారములు మూడువేలమంది నల్ల జెండాలు చేతబట్టి “నైమనా మరలి పొమ్మ” నైతిక చండకాసనదినములు లయాల్పూరు ప్రజలు మరచలేదు. “కృత్రిమస్వాగతములు ప్రజాసత్కారములు కావాలవు.”

“జమలారా! జాగ్రత్త! జాగ్రత్త! ఈ నిరంకుశ ప్రభుత్వము మిమ్ములను మింగివేయును” అను ప్రబోధకర వాక్యములు పెద్ద పెద్ద ఆక్షరములతో వ్రాయబడిన కేరసములను వెకెత్తి విభులవెంట సంచారము చేసిరి. ఈవిధముగా నల్ల జెండాలు చేతబట్టిన బహిష్కరణవాదులసంఖ్య కొలదికాలము లోనే పెరిగి నూరుకు పైకి అయినది. ఈ జనసమూహమునకు లాలా చింత్రాను, హాకిం నూస్రీను, మాస్టరు నంద లాలు, డాక్టరు హర్నారకసింగు, మాస్టరు లాభింగు, గయానీ కర్తారసింగు, సద్దూరు చాంగుసింగు (జిల్లాలోయ్ సభ్యుడు) మొదలగు ప్రభువులందరూ నాయకత్వము వహించి నడిచిరి. ఈ జనసమూహము లయాల్పూరు పురవిభులలో అతికాంతముగా ఏవిధమైన ఆలరికేటపడ నడిపింపబడుట జూచి పోలీసు అధికారులుగూడ విస్మయపడ్డారు.

రాజధానిపరమైన దాసానుదానులై నైమను సంఘము నకు స్వాగతమొసంగుటకు వారి వెన్వెంటబోవుచున్న ప్రభుత్వోద్యోగులను బహిష్కరణవాదులు “సిగ్గు, సిగ్గు” అను కేకల వైచి శేలిచేసిరి.

సర్దూరు సాధుసింగు అను పోలీసు ఉద్యోగి యీ నల్ల జెండాపరమూహము రైల్వే స్టాండువెంట పోవలయు నని నిర్బంధించ జూచెను. కాని, లాలా చింత్రానుగారు సివిలు సేవను గుండానే పోయితిరనమని పట్టుపట్టిరి. పోలీసు ఉద్యోగి జన సమూహము ఇష్టానుసారము పోనిచ్చెను.

గవర్న మెంటు నవుకర్లును, అడవిజాతివాండు 100 మందియును, మ్యూనిసిపలు బోర్డు హైస్కూలు విద్యార్థులు కొందరును పోగుచేయబడి నైమనుగారికి సన్మానసంఘము ఏర్పరచబడెను. ఈ మొత్తముజనసంఖ్య యంతయును 800 మందికి మించి లేదు.

కమిషనరుగారి మోటారు కార్లలో ఎక్కి నైమను సభ్యులు విభులగుండా పోవుచున్నప్పుడు “నైమన! మరలిపొమ్మ” అనుకేకలు మిమ్ములు మ్రెను. ఈ నల్ల జెండాలు నైమను గారు పరికించి చూచిరి. బహిష్కరణవాదుల కేకలను ఆలకించిరి. నల్ల జెండాలు యూరేంగింపు తరవాత తిరిగి కాంగ్రెసు కార్యాలయమువద్దకు తేకొనెను. హర్నారము నల్ల జెండాలు ఊరేంగింపు జయప్రదముగా జరిగెను.

నైమను కమిషను

పంజాబురాష్ట్ర సంచారము

గురుదాసపూరు, మార్చి 18:—నైమనుసభ్యులు ఫెలోజ్యూరునుండి గురుదాసపూరు వచ్చిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు వీరికి స్వాగత మిచ్చిరి. బహిష్కరణవాదుల నల్ల జెండాలు వెకెత్తి నైమను సభ్యులను తిరిగి పొమ్మని కేకలు వేసిరి. పుర మండరముందు ప్రభుత్వోద్యోగులు పధిచేసి నైమను సభ్యుల నాహ్వానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నైమనుసభ్యులు లాహోరు మకాం

లాహోరు, మార్చి 20:—నైమను సభ్యులు లాహోరు విచ్చేయునప్పుడు కనుక విద్యార్థు లెవ్వరూ పాఠశాలకు పోవలదని హెచ్చరించుచు బ్రాహ్మణులలో సభ జరుపబడినది. డాక్టరు సత్యపాలు, లాలా ధునిచందుగారు ధ్వజస్థాపించిరి. (ప్రె. వె. ను.)

నైమను సంఘ బహిష్కరము

కలకత్తా, మార్చి 19:—కలకత్తానగరముందు మాత్రమే గాక, పంగదేశము చుట్టుటకు నైమనుసంఘ బహిష్కరణ సభలు విపరీతముగా జరుగుచున్నది నిన్న కలకత్తానగరమున పరేశ్ నాథ్ ఛోదేవాలయములో జరిగిన ప్రజ్ఞాపదమునసభలో శ్రీయుత నుభాస్ చంద్రభోసుగారు రుపస్థాపించుచు నైమనుసంఘ బహిష్కరణ జయప్రదముగా జరిగినేసి, అనేకపనుసభలు పరిష్కారమునని నడిచెను. దేశమునందు పనిలేకపోవుట యసలేయుండదు. అనేకమంది శ్రీలు స్వదేశప్రత్యమునైకొనిరి.

న్యాయస్థానవార్తలు

మార్చి 20:—కంపెనీయొక్క పెట్టుబడికి అధికము జేయుటకై భాగస్వామి అప్పీచ్చినచో దానిమీద వడ్డీ తగ్గింప వచ్చునా?

భాగస్వామి అట్టితగ్గింపును కోరవచ్చును అని తీర్పు (న్యాయమూర్తులు రామేశం, చాలసు, దీప్తి, తిరువెంకటా చారియరుగార్లు యెదుట)

ఇన్ కంటాక్టు ఆఫ్ షెక్స్ ను 10 (2) (111) ననుసరించి లాభమును పంచిపెట్టుకొనునప్పుడు ఒక భాగస్వామి కంపెనీ యొక్క పెట్టుబడికి అధికముజేయుటకై అప్పీచ్చినచో దీని మీద వడ్డీని మినహాయించు శేయవచ్చునా అను లా పాయింటును నేడు ఫుల్ బెంచువారు తీర్పుజేసిరి.

ఒక కంపెనీని ఇద్దరు భాగస్వాములు నడుపుచు ఆపలు పెట్టుబడికంటె యెక్కువగ ధనమును కంపెనీకి భాగస్వామి అప్పీచ్చి ఆ ధనము గ నిచ్చిన ధనము మీద వచ్చువడ్డీని లాభములనండి తగ్గించుటనైనది కోరిరి. ఈ కంపెనీ ఆపలు రు 21 వేల పెట్టుబడితో మొదలుపెట్టబడెను. ఇరువురనకలసి పెట్టుబడిపెట్టిన మొత్తముగాక ఎవరైనను పెట్టుబడిని అధికముజేయుటకు ధనమును కంపెనీకి అప్పీచ్చినచో పదకొండువేల రూపాయలపై ప్రకారము వడ్డీ నిచ్చి మిగిలినలాభము నిద్దరు ఒకరేటుప్రకారము భాగించుకొనవలసినదని ప్రభుత్వమును ఆగ్రిమెంటు దన్నుజేసినందు ఇరువురు భాగస్వాములును సమ్మతించిరి. పక్కపదియవ సంవత్సరమున ఒక భాగస్వామి 4 లక్షలపైగా ధనమును కంపెనీకి అప్పుగానిచ్చి దానిమీద 44 వేలరూపాయల వడ్డీనిపుచ్చుకొని మిగతలాభమును ఇద్దరు చెరిపగముగ భాగించుకొనిరి.

ఇన్ కంటాక్టు కమిషనరుగారు మార్చెట్టురేటుప్రకారము భాగస్వాములు కంపెనీకిచ్చిన ఆపనికలచెనుకాని పదరు అప్పును భాగస్వాములే ఇప్పుటచే ఇన్ కంటాక్టు ఆఫ్ షెక్స్ ను 10 (2) (111) ప్రకారం పెట్టుబడికి అధికముజేయుటకు నిధనమునిచ్చిపట్టు కనిపించనంతట అట్లు వడ్డీనితగ్గించుటకు నిలుదేరినది జెప్పిరి.

ఫుల్ బెంచువారు కేసును విచారించి పెట్టుబడిని వృద్ధి జేయుటకు భాగస్వామి ఇచ్చిన ధనముమీద వడ్డీ కోరవచ్చునని తీర్పు జెప్పిరి.

* * *

ప్రైవేటుపార్టీ వల్ల మేజస్ట్రేటుగారు ఒక కేసును గూర్చి తెలిసికొనినచో పోలీసువారుచేయు

కంప్లయింట్లు సరియైనదా?

(న్యాయమూర్తి దేవదాసుగారి యెదుట)
ధర్మపురిగ్రామముం దొక న్యాయవాదిగారి గృహము నందు కొన్ని ఆధరములు పోవునట్లు ఇంట్లో పనిచేయు పిల్లను ఆ పిల్ల తల్లినిచ్చి ఆ వస్తువులను తామే తీసికొని పిచ్చించుటకై ఆ ఇంటి యజమానాదారుడగు న్యాయవాది యును, వాని భార్యయును, కొట్టి బాధించిరనే నేరము మోపబడి ధర్మపురి సబ్ మేజస్ట్రేటుగారి యెదుట 25-11-27 సంవత్సరము విచారించుటకు నియమించబడెను. సబ్ మేజస్ట్రేటుగారు తల్లితల్లిని నేరమును విని ఆమెపదనండి ప్రాతములకనుగ స్టేటుమెంటును ఇచ్చుకొనెను. తదుపరి వారంటును జారీచేయవలసినదని ఆజ్ఞాపించిరి. పిల్లల వేరొకకంప్లయింట్లను వినుటకు అధికారము లేక సబుడివిజనల్ మేజస్ట్రేటుగారికి బ్రాహ్మణులకేసి వారంటులను జారీచేయవలసినదని ఆజ్ఞాపించిరి. ఈ కేసువినుటకు ఎవంబరు 29 తేదీకి నాయుదా జేయబడెను. ఈ ఖోపుగా 25 తేదీన సబ్ మేజస్ట్రేటుగారు పోలీసు నూపరిం బెండెంటుగారితోను డిప్యూటీ మేజస్ట్రేటు గారితోను కలసి ఈ విషయమై ఆలోచించిరి. ఈ ఆలోచన మీద పోలీసు నూపరిం బెండెంటుగారు చర్యదీసికొనిరి. వాడి కోర్టునందిచ్చిన ప్రాతములకనుగ స్టేటుమెంటు పోలీసువారికి పంపబడెను. అప్పుడు పోలీసువారు విచారించి చార్జీషీటును ఫైలుజేరి

వి. యల్. ఎలిరాజుగారు పిటిషనుకు తరఫున వాదించుచు విచారించవలసిన కాలము అయిపోయినతరువాత పోలీసువారు విచారించి తయారుచేసిన చార్జీషీటు అక్రమమైనదని యు, మేజస్ట్రేటుగారు వారంటులను జారీచేయించిన తదుపరి విచారించుటకు పోలీసువారికి అధికారము లేదనియు జెప్పిరి.

పల్లెకు ప్రాసిక్యూటరుగారు సబ్ మేజస్ట్రేటు యొక్క క్లర్కు, పోలీసు నూపరిం బెండెంటుగారి యొక్క రిపోర్టులను జరిపిరి.

న్యాయమూర్తిగారు పిటిషనును కొట్టివేయుచు నిల్లు చేప్పిరి. సబ్ మేజస్ట్రేటుగారు 3 కేసులను విచారించి తీర్పుజే ప్పవలసియున్నది. కుమార్తెకంప్లయింట్లు ఒకటవది, తల్లికంప్లయింట్లు రెండవది, పోలీసువారి చార్జీషీటు 3 వది. పోలీసువా

8556

DIAMONDS & JEWELLERY

BAPALAL & COMPANY
216, CHINA BAZAAR ROAD.
MADRAS.

రిట్లు చార్జీషీటును తయారుజేయుటకు పిలువదని యెలిరాజు గారు వాదించిరిగాని షెక్స్ ను 202 ఈ సందర్భమున వర్తించ జేరదు. షెక్స్ ను 156 ప్రకారము సబ్ మేజస్ట్రేటుగారు పోలీసువారిని విచారించవలసినట్లు అధికారము లేదు. కుమార్తెతరఫు నజేయబడిన చార్జీషీటునక్రమమైనదని నేనతలచుచున్నాను. తల్లితరఫున జేయబడినదానినిగూర్చి నేమియు జెప్ప నిచ్చగించుటలేదు.

బొంబాయి, మార్చి 16:—గోవారాజ్యములో సతారా లో మహారుజిల్లాకుం దున్న బ్రహ్మచారి ఆశ్రమమునకు కార్యదర్శియు, వానిసహాధ్యాయు లిరువురును కుడిపని జేయుచున్నారని గోవాప్రభుత్వమువారు ఆరెస్తుజేసిన సందర్భమున శ్రీయుత లాల్ జీ మరాంజీగారి నాయకత్వమున బొంబాయి కాసనపథ్ వైసుప్రెసిడెంటుతో కూడ 35 గురు కాసనసభ్యులు గోవాగవర్నరు జనరలుగారికి ఈ ఆశ్రమముగూర్చి తెనుగు గల ఆందోళనమును దెలుపుచు అంగలకుగల కారణములను దెలుపుచు గోవాప్రభుత్వవారికి ప్రకటనను ప్రయోగించవలసినదనియు ఆరెస్తుచేయబడిన వారలు డిఫెండు చేసికొనుటకు అధికార మియవలసినదనియు ఒక లేఖను బంపిరి

పాలకొల్లు మ్యూనిసిపాలిటీ

మార్చి 20 రామస్వామిగారు పాలకొల్లుకుండి యీ క్రింది రెండువార్త నంపిరి:—పాలకొల్లు మ్యూనిసిపాలిటీయొక్క యీ సంవత్సరపు బడ్జెటుచర్చ 16 తేదీన చర్చింపబడలేదు. వాయుదా జేయబడెను. బడ్జెటు విషయములో చాలా వివాదములు ప్రబలియున్నవి. పురమంతయు పండికావస్థలో నున్నది

ది గేట్ ఈస్టర్న్
రెఫ్ ఆమ్యూరెస్
కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో)
యన్ కార్పొరేటు కబడినది

బొంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి కేట్ స్ట్రీట్, మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది.

ఆర్. వెంకటాచారి,

4618

ఫీఫ్ వ జెంటు

వెవేరి, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

2113

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తాశువము, అంగ శిలద కాలము, మంత్రశాస్త్రము, ధూతనైద్యము, యంత్రమును, పీల్ల పేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు మనస్సుని మాయమొనెయ్యుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యునినిలపుట మొదలగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4. Mesmerised Talisman సంతతి దీనివలించిన విశ్వరక్తము; ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టము నిచ్చుననని చెబుతున్నది. వ్యాపారమున లాభమునుచ్చును. అనేక మంది మెక్స పొందినది. 688 1-కి రూ. 1-కి, 12-కి రూ. 9 పి. ఆర్. జగద్గురంగారాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

5 వ గుంటూరు మండల ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాంశ మహాసభ

(నవ్వీయనితేఖరి)

గుంటూరు, మార్చి 16:—గుంటూరు మండల ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాంశ మహాసభ నేటియుద్ధయ 10 30 గంటలకు పురపాలక సంఘ ధర్మగ్రంథాలయ ప్రాంగణమున నిర్వహించిన చలనచిత్రంలో సమావేశమయ్యెను. సభాకాలమునకు యు బావుటాలచే నలంకరించబడెను.

సభకు వివిధ తాలూకాల నండి బహుమంది యువ పాఠ్యము తేతెంచిరి. తెనాలి రేపల్లి తాలూకాల నండి ఏయొకరో దప్ప యెరుకెవ్వరును వచ్చియుండలేదు. కాకత్యు రోజులు చెండు సెలవులిప్పునటులుగా జిల్లావిద్యాశాఖాధికారిగారు తాలూకా బోధనకులందరికి ప్రాసనముల దేయించుచున్నది. అట్లయ్యును రేపల్లి తాలూకా బోధనకులు తెలవ్వపంగి ఉపాధ్యాయుల యభిప్రాయము కృషి జేసి కొనుచున్న వారలకు సెలవొసంగక బోవుట చాల విచారకరము.

సభకు వచ్చినవారలలో శ్రీయుతులు నడిపెప్పి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారును, కోన వెంకటరాయశర్మ గారును, యస్. రంగారావు పంతులుగారు మాన్యు ప్రముఖులు గలరు. ఆహ్వానసంఘస్థులు లభి శ్రీ చావలి పూర్ణయ్యగారు ఉపాధ్యాయుల హాజరునుంచి నివారణ జేసిన సభ చేసిన పనిని ఉద్ఘాటించిరి.

గత మహాసభలో ప్రారంభ విద్యాశాలలకు వేసంగి సెలవు లాగువారము లుండవలయునని తీర్మానింపబడెను. కాని యా తీర్మాన ములులో జెట్టిన సారికసంప లేదయ్యె. గుంటూరు పురపాలక సంఘసభాపతిగారు మాత్రము దాని నమలులో జెట్టించి వారు దెల్పిరి.

తదుపరి వారు శ్రీయుత నెలలి పట్టాభిరామారావు గారిని మహాసభన ప్రారంభించుటకు గౌరవ నీతీరున జెప్పిరి:— ప్రథమమున కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు చట్ట ప్రాసంధము తేనెమని దెలియజేసివారము కాని వారి కనివార్చు ములగు ఇబ్బందు లుండుటచే వారు కలకత్తాకు వెళ్లవలసి యుండెను. అందుచే వారు రాజాలకబోయిరి ప్రస్తుతము ఈ పట్టాభిరామము వేంచేయున్న సుప్రసిద్ధులగు నెలలి పట్టాభిరామారావుగారిని గౌరవగా, వారు సభను ప్రారంభించుటకు దయతో నంగీకరించిరి.

అంత శ్రీయుతులు పట్టాభి రామారావుగారు సభా నేడిక నలంకరించినంతనే కర్పూర హలాలంకరణలు కాబడి యుత్తీరున నుపసన్నులైరి:

సోదర సోదరీ మహాబారా, నన్ను యీపని కై కోరి నపుడు నేను కొంచెములోచించితిని. ఏలన యిదివరలో నిర్ణయంపబడినవాడు బహుప్రజ్ఞావంతులు.

సోదరలారా, విద్యాభివృద్ధియన మనము చాల వెనుక బడినాము. విద్యయన నిష్కడోక విపరీతార్థము గల్గింపబడినది. ప్రాచీనకాలమున విద్యయన బ్రహ్మాంధ్య యనియే యర్థము చెప్పబడుచుండెడిది. దానినే యాధ్యాత్మికవిద్యయనెడివారు. తక్కినవన్నియు కళ లనబడెడివి. ప్రస్తుతము బ్రహ్మాంధ్య పాటింపబడుచులేదు. కళలే ప్రామాణ్యమున బడయుచున్నవి. దీనికి కారణము విదేశీయుల పరివర్తన.

ఇటీవల మద్రాసులో యదుపాథ సర్కారుగారు ఆర్యుల ప్రతిభను వర్ణించుచు విదేశీయమైన విషయము, వారెటులు మన దేశమున గలసిపోయిందో స్పష్టముగ జర్జించిరి.

మొగలాయీలు వచ్చిన వెనుక మతభేదము గలిగెను. కూడిక బాత్రికాలకపోయెను. ఇటీవల వారు నాగరికత హెచ్చు గుటచే నిచట బాదుకొనిరి.

ఇప్పుడు విద్య యన ఆర్థికవిద్యయని యర్థముగుచున్నది. ఇచట ప్రారంభవిద్యగరపు నుపాధ్యాయులు సమావేశమయిరి.

విద్యావిధానము

ప్రారంభ విద్యాలయములో ప్రస్తుతము గరపబడుచున్న విద్య యేకపరమముగా లేదని నామభిప్రాయము. పెద్దపిల్లలు కుక్క కమిటీనా రొక సహస్రపుస్తకములబాబితా వేయుదురగా వానిలోనుండి యేనికపయోగములైన పుస్తకములనో వాచకములుగా నుపయోగించుచున్నారు.

అందులో నుండునవి, గుఱుమునకు నాలుగు కాళ్లుండును, గాడిదకు చెవులున్నవి. అను విషయములు. ఇవి మనకు చదువు గనకముందు దెలియనా! నేను తాలూకా బోధనకులందఱుగా నుండి కొన్ని పాఠశాలల జూచితిని. అక్కరాల తరగతిలో 80 పదియ పైతరగతిలో కొద్దిమందియు నుండెడివారలు. ఒక గానువానిని నేను యాతీరున ప్రశ్నించితిని.

చంటిబిడ్డల ఆడి గ్రహాదులకు నిరపాయ కరమగుచుండు.

"FIFTEEN POINTS FOR MOTHERS."

That is the name of the invaluable book let given free with every bottle Woodward's "Gripe Water," the only safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so-called remedies which contain narcotics". Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

WOODWARD'S "Gripe Water" KEEPS BABY WELL

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist, 79-87, Fortross Road, London N. W. 5.

శ్రీపాద నరసింహం (బుచ్చయ్య కాక నాడ వారివద్ద దొలకును.

మీ గ్రామములో ఎక్కువ నుండి పాఠశాల గలదు? జఖాలు 20 సంవత్సరములనుండి అయిన కనీస సంవత్సరమున 5 గుగ లెక్కనయినను యిప్పటికి 100 నుండి జరుపుకొనిన వార లుండవలయును అటులున్నారాయన లేనిది ఉన్న నలుగు రయిదుగు రైనన పిటిమనులు ప్రాయమువారుగా నున్నారు.

గుంటూరు మండల విద్యాసంఘమువారి నివేదికను నే నిటీవలనే చూచియుంటిని. అందు 1000 మందిచదువుకుగాను 8 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుబడున్నది. ఇప్పుడు గరపబడు చున్న విద్యపురోవృద్ధికి సహకారిగా లేదు. పూర్వకాలములో చాల రామాయకాది గ్రంథముల పఠించుచుండెడివారు. ఇప్పుటి వి. ఏ లలో చక్క తెనుగు ప్రాయలేనివారును, చదువలేని వాడను చాలమంది గలరు. ఇదివరలో గ్రామపాఠశాలలో గ కేంద్రమోక్షము జరుపుట సేర్పబడి, యింటింట భాగవత రామాయకాది గ్రంథములు చదువబడుచుండెడివి. నిర్వంధోచిత ప్రారంభ విద్యావిషయము కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణపూర్ణేశ్వ గారు దీనికొనివచ్చి జెట్టివారు. సర్వలకు విద్య జేస్తుంటాటి గారు. మనవాళ్లందరు ఏదెట్లు ప్రాక వైజా కావలెనని నూండోకనచేయు చున్నారు.

యూనివర్సల్ విద్య, యూనివర్సల్ రిఫ్రాంచైజు యు పదవీగరములు. ఇవియన్నియు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తావరు. మీ రందరేకీభరించి గ్రామమునకు తగినవిద్య జేయుటకు కృషి జేయు టు త్రము. తదుపరి వారిని పాఠశాలలో స్థాన యుత్సవముజరుప గోరిండులప వండుసముచితముననుసరింపవలసింది.

తదుపరి కావ్యదర్శి గారగు చావలి సభ్యులారాయణగారు నగనరావు పేట పురపాలక సంఘమున కదివరలో అధ్యక్షులును, విద్యావంతులును, న్యాయవాదులునగు శ్రీయుత చావలి వెంకట కృష్ణయ్యగారిని అధ్యక్ష స్థాన మాక్రమింపుడని యుపహాసించిరి. అది రూపాకల లక్ష్మీనారాయణగారిచే బలపరుపబడి శ్రీ వెంకటకృష్ణయ్య పంతులుగా రగగ్రుక్క సానము నలంకరించి కర్పూరమాలంకృతు లై. తలనూ యి కుడి యుప న్యాస మొసంగిరి.

తదుపరి సభ చాలించబడెను. సాయంకాలమున తిరిగి పమానేకమైనది. ప్రస్తుత విద్యావృద్ధియనుచున్న యుప న్యాసము తివ్వబడినవెనుక విషయనిర్ణయసభ యేర్పరపబడెను.

ఒక విలేంజింబివాహము

15-3-28 తేదిగురువారమున మద్రాసునకు చేరవగా నన్ను తిరువత్తియూరులో నొక పితరుబవాహము కాస్త్రోక్త ముగా జరుపబడినది. పెండ్లిమనూరుని పేరు టి. యస్. రాజా రావుగారు. దక్షిణాఫ్రికాలో తొంగనాయక యనుపేరుగల ప్రవేశమునకు చెందిన మర్ద్యవల గుడు, పెండ్లి మనూరైపేరు సోలి అలిమేలమ్మ. టి. ఎస్. వైద్యవాధ్యయరు (పాల్లాటు) గారి కుమార్తె స్వార్థము. రజస్వలనంతర వివాహము. మద్రాసునగరములో నున్న కొండరు సాంఘిక సంస్కరణ యీ వివాహమున జరిపించిరి.

హెచ్చరిక.

(2)

మీ కాదనకు పరియైన కాస్త్రోక్త లూలికెంటు ఉపయోగించనిచో చాల చిక్కులకు లోనగుదురు. మీ ఇంజననకు తగిన లూలికెంటు యిదియే ఉత్తమము వాడవదు. జేకేఫ్ట్స్ కాస్త్రోక్తనే నామను. ప్రముఖులచే ఆదరింపబడినదియే.

CASTROL

OBTAINABLE EVERYWHERE

అమిత మైన సువాసన

నిదునకు తటాములగుట్టును వాడుటచే మీ శరీరమునకుగల శక్తి పెరవంటి మృదుత్వము అట్లనేయుండును.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd. P. O. Box 237 3433 MADRAS.

విభవసంవత్సరాది

[కల్లూరి అహోబలరావు గారు]

ఆ. వె. శ్రీ శుర డెల్లవారిఁ బ్రీతినిరసించ

విభవ మెల్లకడల వెల్లివిరియ

భవ్యసౌఖ్యతతులఁ బ్రాభవం బెనఁగంగ

వ్రజలుఁగాత విభవవత్సరంబు.

ఆ. వె. వత్సవత్సరంబు వచ్చిపోవుచున్నది, గ్రోత్రతౌ యుగాదు లెత్తెఱంగుఁ జూడఁగ్రోత్ర వింతచుట్టమై యలరింప, ప్రాత రోతయగుచుఁ గ్రాలుఁగాదె ?

ఆ. వె. దున్వన ప్రకంబు దొలఁగినతర్వాత, శుభము లావహిల్లు ప్రభవమొదల టంచు జనములెల్ల నడియాసనుండిరి, గాక పూర్ణఫలము లేకపోయె. 3

ఆ. వె. ఆటవెలఁదియట్లు హర్షంబుతో నాట్య, శాలఁ జొచ్చి నృత్య మోలినడపి తళుకు బెళుకుఁ జూపి తరలంగఁ గాదు నీ, వచ్చియునికి విభవవత్సరంబ ! 4

ఆ. వె. ముందు వచ్చుకాల-మునకంటె జన్మకా, లంబె మేలనెడివి-ధంబు దోఁడ నీక, కుంభవృష్టి నింపారఁ గురియించి, నన్యవృద్ధి నెఱపు నమ్మదమున 5

ఆ. వె. గోగణంబు వృద్ధిగొనఁజేసి పాడినం, టలను ధాత్రి మిక్కుటమునొనర్చి ప్రజలఁ దుప్పిపఱచి రాజ్యభారముఁజేయ, వలయుఁగాక కీర్తి వచ్చు నెట్లు? 6

ఆ. వె. కోకిలంబు తనదు 'కోకో'యనెడిసుధా, మధురభావణముల మధురమొనఁగి యల్పకాలమందె యలరించుఁగాక! యా, కాకమట్లు నేయఁగా శకంబె? 7

ఆ. వె. కీర్తికారు లైన మూర్తుల కల్పకా, లం బదేమిలెక్క? డంబు మీఱ జనులు దము నుతింప సత్కార్యములఁజేతు, రటులెరాజ్యమూనిహర్ష మొదవ. 8

ఆ. వె. వత్సరంబునందె ప్రజలనెల్లను కన్న, విడ్డలట్లుఁ ప్రోచి ప్రీతి మెఱయ శక్తియుక్తిభక్తి శమదమాదుల నిచ్చి, భాగ్యమొనఁగు విభవవత్సరంబ! 9

ఆ. వె. అలరఁజేసి ప్రజల నాయురారోగ్యనం, పన్నులనుగఁ జేసి భారతాంబ రక్తిఁ గొల్చుభక్తి రాణ నొనంగియు, విభవవత్సరంబు వెలయుఁగాత! 10

[అడవి శంకరరావు గారు]

జీవితంపు మహాకావ్య చింతనమునఁ

బ్రభవవత్సరము లిఖయిరఁచె బ్రాణికోటి;

విభవ వికసించి విప్పారె; భిన్నగుచుల

వ్రాసికొనవచ్చు నద్దాన భావించరిత.

కడచిపోయిన ప్రభవకై కాంక్ష లూర

జారె వయ నని చాల విచార మొంది

మరల నాపుట నవరింప వెరపు గలరె

కొస్తుభము నిచ్చి జేడినఁ గాలపురుషు?

భూమినుండి దివమునకు, పూర్ణసిద్ధి

వడయఁ జేయెత్తి కష్టించు ప్రాణులందు

నాయురర్థములఁ గొలువ నభవుఁ డనువ

పర్యటన నేయుదాత సంవత్సరాది.

భద్రగిరియుత్సవము కేగు పాంథులందు

సుప్తుఁడై యాత్రఁ గోల్పోవు సోమరివలె

జీవయాత్రను వ్యర్థుడు ద్రోవఁ దప్పి

వంత నొందంగ నవ్వు సంవత్సరాది.

జాజితాపుల వెదజల్లు చైత్రశోభ,

జగతిఁ బులికింపఁజేయు వసంతగీతిఁ,

గళలచాండినిఁ బోలు నాకాశపటముఁ,

బర్హ మొనరింప దిద్దు సంవత్సరాది.

మద్రాసు కార్పొరేషను

బడ్జెటుపై చర్చ

గత సోమవారం నాయంతాలమున రిప్యబ్లికన్ పబ్లికేషన్ల జరిగిన సభలో బడ్జెటునుబట్టి చర్చ జరిగెను. నుమారు 25 గురు సభ్యులు హాజరయిరి.

అన్ని కౌన్సిలయొక్క స్టాండింగ్ కమిటీల జాయింటుసభ యొక్క సూచనల సభయెదుట బెల్లబడినది.

శ్రీయత సభ్యులగు కార్పొరేషన్ యొక్క జనా చెర్చులపయమున జాయింటుసభ యెట్టిసూచనలు గావిం కినో తెలుపవలెనని గోరిరి.

అధ్యక్షులు జనులగుర్చి మొదటివిచారణ సలుపవలెనని సూచించిరి. ఈ సూచన అంగీకరింపబడినది.

రంగరామసుబ్బంగారు బడ్జెటులో ప్రారంభనిలన రూ 88,420 లు హెచ్చుచేయబడవలెనని సూచించిరి. నక్షేత్రమువలె యాదుగా రనువదించిరి.

సామి వెంకటాచలశెట్టిగారు, సదరు మొత్తము కార్పొరేషను లెక్కలనుగది గదిగా నిర్ణయింపబడినదా లేక పట్టి యూహామీద నిర్ణయింపబడినదాయని ప్రశ్నించిరి.

ఫాహన్ను కమిటీవారు ప్రారంభనిలన రూ 1,50,000 లుండవచ్చునని సూచించిరి గాని కమిషనరుగారు 1 లక్ష రూ పాయిలె సూచించిరి.

కమిషనరుగారు, ప్రారంభనిలనకు స్టాండింగ్ కమిటీ వారు సూచించిన మొత్తము నికను హెచ్చించుట యసాధ్య మనిరి.

కోదండరామ మొదటియారు, చక్కరశెట్టిగార్లు ప్రారంభ నిలన హెచ్చించుట కంగీకరింపలేదు.

బుత్తా సత్యనారాయణగారు ప్రారంభనిలనగుర్చి గా వింపబడినచర్చనలన కార్పొరేషన్లకొకల కవసరమున మొత్తము కంటె చాలయొక్కనమొత్తము వారియధీనములో నున్నదని వ్యవస్థపడుచున్నదనిరి. అట్టియొక్కన మొత్త మెంతో సరిగా విభజనకి చేయవలెనని గోరిరి.

సభ్యులగు యీ ప్రారంభనిలన సమస్య చాల గం దరగోళముగా ఉన్నదనిరి. ప్రారంభనిలన మొత్తము, వెరువేరు కౌన్సిలక్రింద జనాభివృద్ధిల మొత్తములు మాడునాలుగుదినిము లలో కమిషనరుగారు తయారుజేసిమాపవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

బషీరు అహమ్మదుగా రనువదించిరి.

సత్యయూర్తిగారి ప్రతిపాదనను సభనా రామోదించిరి.

ఆస్తిపన్ను వృద్ధిచేయుట

దాన్ను గాత ఆస్తిపన్ను 100 కి 18½ నుండి 17 కు హెచ్చింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

కర్నూలు కీర్తూగా రనువదించిరి. సభ్యుగారు బలపరిచిరి.

ఎన్ ఫెర్నాంజెజగారు ఆస్తిపన్ను 100 18½ నుండి 15½ హెచ్చించవలెనని యొకసవరణనుపపాదించిరి.

హోబన్ ఏ.జి.గారు అనువదించిరి.

సామి వెంకటాచలశెట్టిగారు యీ నివయము ఆతిప్రా ముఖ్యమగు విషయముగాన ఒక కమిటీయేర్పడి చర్చించవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

శ్రీరాములునాయుడుగా రనువదించిరి.

ఈ శీర్షానమునకు 9 వోట్లనుకూలముగను 16 ప్రతికూ లముగను వచ్చుటచే యోడిపోయెను.

కమిషనరుగారు ఆర్థిక శీర్షానిచ్చి వివరములను తయారు చేసి సభయెదుట బెట్టిరి.

పిళ్ళుట సామి వెంకటాచలశెట్టిగారు పన్ను హెచ్చించు విషయముగుర్చి చర్చించుట నిలుపుచేయవలె నని సుపపాదించిరి

బషీరు అహమ్మదుగా రనువదించిరి.

ఓ. తణికాచలశెట్టిగారు ప్రతికూలముగా మాటలాడిరి.

ఈ శీర్షానము వోటుకుగా 12 అనుకూలముగను 13 ప్రతికూలముగను వచ్చుటచే శీర్షాన మోడిపోయెను.

ఇంతటితో సభ ముగిసెను

గవర్నరుగారి ఛీఫ్ ప్రయోజము

మదరాసు గవర్నరుగారు మార్చి 28 వ తేదీన 3-50 గం. స్పెషల్ లైలునై మదరాసులో బయలుదేరి 26 సోమవారం ఉదయం 8 గం. డిల్లీ చేరుదురు. 27-31 తేదీలందు వై సాయిగారి ఆతిథిగానుందురు. ఏప్రిలు 1 ఆదివారం డిల్లీలో బయలుదేరి, 2 వ తేదీ రావల్పిండి, 3-17 తేదీ వరకు శ్రీనగర బోసుండి 18 వ తేదీన బయలుదేరి 19 తేదీ రావల్పిండిచేరి 20 తేదీన అచ్చల బయలుదేరెదరు.

పెరియమెట్టు మునిసిపలు యెన్నిక

(న్యాయమూర్తి దేవదాసుగారి యెదుట)

రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగాదు (యెన్జ్యూరు) తిరువళ్ళేరంపేటయందున్న నైడ్ హుస్సేను అనునతని ని శిక్షించి కారాగారముఁబంపవని తీర్పుచేసినదానిమీద హై కోర్టునం డప్పీలు చేయబడినది.

పెరియమెట్టుడివిజయ కార్పొరేషను సభ్యుని యెన్నిక జరుగునయమున ముద్దాయి పెరియమెట్టునందున్న ఆల్బులో నుభాను అనుపేరుగలవాడు యనేయని బొలటుభాక్తునంద్రులతో యి బొలటుపేరును దీసికొనుయందెనెల. ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి ముద్దాయికి రూ 80 లు జరిమానావిధించెను. జరిమానా చెల్లించుకొనెదల ఒకనెల కారాగారవాసమని తీర్పు జెప్పిరి.

దానిమీద అప్పీలుజేయగా న్యాయమూర్తి దేవదాసు గారు అప్పీలును నిన్ను విచారించి ముద్దాయికి క్రిందికోర్టునందు ని ధింపబడిన శిక్షను తొలగించిరి. జరిమానాను వసూలుచేయకూడ దనియు, అట్లువసూలుచేయుండినచో మరల ముద్దాయికి ఇచ్చివేయవలసినదని జెప్పిరి.

ELLORE MUNICIPALITY NOTIFICATION.

Lease of Municipal tolls, cart stands markets, slaughter houses and fire-wood markets for 1928-29 will be sold in public auction on Wednesday the 28th March 1928 at 4 p. m. in the Ellore Municipal Office.

2 Sealed tenders are also invited before 3 p. m. on Wednesday the 11th April 1928 for supply of kerosine oil, coal and roadmaterials etc. required during 1928-29, with deposit of Rs. 100/- for first two items and Rs. 500/- for the last item. Further particulars apply to Chairman.

Ellore } B. Venkataramiah
Municipal Office, } 20-3-28, CHAIRMAN

ప్రకటన

శేషటిడినము ఆంధ్ర సంవత్సరాది యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

విభవ

శ్రీశ్రీశ్రీ

అరువదేండ్ల కాలపరిభ్రమణమున, మొదటి సంవత్సరము నేటితో ముగియును. శేషటిడినము విభవసంవత్సరము ప్రారంభ మగును. ప్రభవ సంవత్సరమునుండియు శుభసంవత్సరము ప్రారంభ మయ్యెనని చెప్పటయేగాని, శుభాశుభములు రెండును చేరియేయున్నవి. మనుజులదృక్పథము ననుసరించి, ఇది శుభమనియు ఇది అశుభమనియు వేరుచేయబడునేగాని నిష్కామి యగువానికి రెండును నొక్కటే. ఒకదానిని గాంచి మురియడు. వేరొకదానిని గాంచి విలపించడు. ఫలము నాశింపక స్వధర్మము ననుష్ఠించువాడే పురుషవశేభ్యుడు. అతడు ద్వంద్వములచే బాధితుడు గాడు. అరువదిసంవత్సరములచక్రము లింతవర కెన్నియో గడచినవి. సృష్టి కాద్యంతములు లేవని ప్రాచీన సిద్ధాంతములు దెలుపుచున్నవి. క్రైస్తవులవలె అయిదువేల సంవత్సరములక్రిందటనే సృష్టి ప్రారంభమయ్యెనని, హిందువులు నమ్ముటలేదు. భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధనలు, లక్షలకొలది సంవత్సరముల క్రిందట నివసించిన మానవులయొక్కయు జంతుకోటియొక్కయు ఎముకలను పుట్టెలను కనుగొనుచున్నవి. సృష్టి ఆరంభమై 1955885029 సంవత్సరము లయ్యెనని, శ్వేతిషశాస్త్ర మెరిగినవారు దెలుపుచున్నారు. దీనియర్థ మేమి? లెక్కలేని సంవత్సరముల కాల మనియే. ప్రళయము లేన్నియో గడచినవి. ప్రతి ప్రళయానంతరము నూతన సృష్టి ఆరంభ మగుచున్నది. బ్రహ్మలు గూడ్డలలుపురు గడచిరి. మనువు లెందరో గడచిపోయిరి.

తైలిలులో గూడ నొక ప్రళయము వర్ణించబడినది. అందలి సృష్టి కలియుగ ప్రారంభసృష్టి యన వచ్చును. వైవస్వతమను సంవత్సరములు 3893029 గడచినవట. కలియుగ మారంభమై 5029 సంవత్సరము లయినవి. కృత, త్రేత, ద్వాపర, కలియుగములు నాల్గును కాలచక్రమునందు తిరుగుచునే యుండును. ఈ నాల్గును వరుసవెంబడి జనుచునే యుండును. కలియుగానంతరము మరల కృతయుగము ప్రారంభ మగునని పెద్దలు చెప్పెదరు. విశాలదృష్టితో జూచిన, కాల మనంతము. స్థూలదృష్టితో జూచిన అయ్యది ఊహికము. ద్వివిధభావములును మనసు కెప్పటి కప్పుడు గోచరించుచునే

యుండును. అనంతకాలమే అనంతమగు పరబ్రహ్మమును వ్యక్తపరచును. హిందువులు అనంతమునందు నమ్మకము గలవా రగుటచేతనే, మానవున కెన్నటికయినను ముక్తి గలదని తెలిపిరి. ఈజన్మములో ముక్తి బడయజాలనివారు, మరికొన్ని జన్మములు గడచినపిమ్మటనయినను, ముక్తి బడయగలరను నమ్మకము, ఆర్యుల నావహించి యున్నది. కాలచక్రమునందు ఇట్టి ప్రభవ లేన్నియో గడచినవి. ఎన్ని విభవలో జరిగిపోయినవి. నేడు ముగిసెడి ప్రభవసంవత్సరమును భారతీయులు నద్వినియోగపరచిరా, చేజిక్కిన యవకాశముల నుపయోగించిరా, మాతృభూమి నుద్ధరించుటకు ప్రయత్నముల నలిపిరా, అరువది సంవత్సరముల చక్రము ముగిసిన పిమ్మట క్రొత్తచక్రము ఆశాలతలతో నిండియున్నదా?

ఈప్రశ్నకు ప్రోత్సాహకరమగుజవా బిచ్చుటకు వీలు గనుపించదు. అయినను నిరుత్సాహము జెందనవసరములేదు. గాంధీమహాత్ముడు దేశనాయకత్వమును మరల వహించునను నాశ యంతరించెను. వారికి ప్రయత్నమగు కద్దరుకార్యక్రమము నయినను దీక్షతో నడుప వీలులేకుండ దేహము మరల దుర్బలస్థితి గాంచెను. కాని ప్రభవసంవత్సరమునందు వచ్చుననుకొనిన భూమి కేతువు రాకబోయినను తత్తుల్య మగు సైమనుకమిషను రాజకీయప్రపంచమునా దవతరించెను. స్థానికవివాదములతోను మత సాంఘిక కలహములతోను నిండియున్న హిందూదేశ మొక్కపరి భయభ్రాంత మయ్యెను. ఎన్నడును అనుకొనని తెల్లకమిషను వచ్చునని తెలియగనే, అతివాదులు మితవాదు లనుభేదములేక ఎల్లరును కమిషనును బహిష్కరింప నిశ్చయించిరి. బహిష్కారప్రశ్నపై విభిషక్షములలో ఏకీభావము గుదిరెను. ఆంధ్రదేశముగూడ బహిష్కారవిషయమై పట్టుదల సూపెను. మదరాసులో జరిగిన కాంగ్రెసుసభలో బహిష్కారధ్వని మారుమోగెను. దేశావమానకర మగు కమిషనుకు తోడ్పడగూడదని నిర్ణయింపబడెను. ఈసమయమున జరిగిన ఇతరసభలలోగూడ బహిష్కార తీర్మాన మోమోదితమయ్యెను. ఇంతకుపూర్వము వివాదగ్రస్తముగ నుండిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానమును కాంగ్రెసుమహాసభవా రేకగ్రీవముగ నామోదించుటకు కమిషను నియామకమే కారణమయ్యెను. ఇంగ్లండుపట్ల ప్రజలవిశ్వాసము పూర్తిగ భగ్న మయ్యెను.

కమిషను దేశమున కాలిడినరోజునను, ఆయా ప్రదేశములకు వెడలినరోజులలోను, ప్రజలు పనులను కట్టిపెట్టి హరితాశము నలిపి, తమ యనమ్మతిని బలముగ తెలిపిరి. సైమను కమిషనుకు ఫలముగ ప్రభవలో జనించిన నూతనోత్సాహము, విభవలో కార్యరూపము దాల్చుచో, స్వరాజ్యము అనతికాలములో సిద్ధింపగలదు. ప్రజాభిప్రాయము శాసనసభలలో గూడ సువ్యక్తమయ్యెను. కాని, శాసనసభలలో జరిగెడి ఆందోళనముతో తృప్తి జెంది ప్రయోజనము లేదు. వెలుపల స్వరాజ్య నిర్మాణము జరుగవలయును. ఏకమత్యమును, కార్యదీక్షయు ముఖ్యావశ్యకములు. విభవసంవత్సరమునం దనుకూలఫలములు గలుగునని పంచాంగములు దెలుపుచున్నవి. స్వరాజ్యనిర్మాణకార్యము నిరంతరాయముగ కొనసాగుచో, విభవ సంవత్సరము

దేశమునకు లాభకారి యగును. కేవలము కాలమునే నమ్ముకొని ప్రయోజనములేదు. పురుష ప్రయత్నము లేకుండ, సర్వశుభములు చేకూరవలయునని కొందరు, గొంతెమ్మకోర్కె యగును. స్వరాజ్యసంపాదనకై గట్టిప్రయత్నము జరుగునేని, పరమేశ్వరుడుగూడ మెచ్చును. అప్పుడు విభవ సంవత్సరము అనుకూలసంవత్సర మగును. కర్మయోగావశ్యకతను, ప్రాచీనులు నిరూపించియుండిరి. చలనరహితులుగ నుండవలయు నని, వారు ప్రజలను కోరియుండలేదు. దేశము పరాధీనయై ఊణదశయందున్న ఈ సమయమున, ప్రజలు నిరాశాపూరితు లై నిదురించుట, ఘోరదోష మగును.

ప్రభవసంవత్సరమున ప్రకృతిభీభత్సము ఇతర ప్రాంతములలో వలె ఆంధ్రదేశములో గూడ నల్లకల్లోల పరచెను. గుజరాతు వరదలు, ఉత్కళపు వరదలు, ముందుగ ఘటిల్లెను. ఆ పిమ్మట, ఆంధ్రదేశమున తుపాను చెలరేగి నెల్లూరు మండలమును గుంటూరు కడప మండలములలో కొంతభాగమును విశేషనష్టము గావించెను. నెల్లూరుమండలమున గలిగిననష్ట మింతలో తీరునది గాదు. పులిమిద పుట్ర యనునటుల యీసమయముననే రిసెటిల్ మెంటుభయము కృష్ణా గోదావరి మండలములను బాధించుచున్నది. ఆంధ్రదేశపు కష్టము లినుమడించు చున్నవి. ఆంధ్రుల సౌకర్యములు పెంపొందకున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్రము లేనికతన, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము కృశించు చున్నది. ఆంధ్రదేశపు ప్రాజెక్టులు మూలబడి యున్నవి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీర్మానమును మదరాసు శాసనసభవారు రెండు మార్లు గావించినను, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు దీని నంగీకరించి అనుకూలాభిప్రాయమును పంపకుండుట ఎంత వింతయో కనుగొన వచ్చును. ఆంగ్లోద్యమమునకు బహువిధాంగము లున్నను, ఉద్యమవికాసము మందగించి యున్నది. మొదటి వడి సన్నగిల్లినది. సాంఘికభేదముల కవకాశ మీయక, జాతీయభావమును వెల్లివిరియ జేయుచు, స్వరాజ్యమునకు మూలాధారములను స్థాపించెడి, ఇమ్మహోద్యమమును విభవ సంవత్సరమునందు దీక్షతో కొనసాగించుట ముఖ్యావశ్యకము. ఆంగ్లోద్యమము ద్వేషోద్యమ మని గాని, జాతీయోద్యమమునకు భలగకరమని గాని యనుట సత్యవిరుద్ధము.

సవయుగమున జనించిన యుద్యమములలో జాతీయోద్యమ మున్నయెడల అది ఆంగ్లోద్యమమే. ఏతదుద్యమాదర్శములను కాంగ్రెసుసంస్థ యామోదించినది. ఆంధ్రుల యలసత్వమువలననే యీయుద్యమ మింతవరకు సత్వరాభివృద్ధి గాంచలేదు. ఇకముందయినను తగుచురుకుదనము చూపబడుగాక యని కోరెదము. ప్రభవసంవత్సరమున ప్రపంచమునందు నూతనసమస్య లుదయించినవి. యుద్ధమంతరించి చాలకాలమయినను శాంతి సుస్థాపితము గాలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘముజోలు ఆర్థాటము లేన్ని గావించబడినను మనఃపారిశుధ్యము లేక బోవుటచే యుద్ధమునకు పూర్వపుపరిస్థితులే నిలిచి యున్నవి. పరస్పరానుమానములు తొలగలేదు. దురాశ యంతరింపలేదు. ప్రేమ వ్యాపింపలేదు. ఆయుధపరికరములు వృద్ధియగుచున్నవి. ఆయుధ విసర్జనము సుసాధ్యము గాదని పెద్దజాతులవారు చాటుచున్నారు. ప్రస్తుతపు అశాంతి ఎట్టియుష్టదవమును తెచ్చిపెట్టునో జెప్ప వీలు గాకున్నది. సత

మద్రాసులో జనసమగ్రము

తొమ్మండ్రుగారు చచ్చుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ పీఠాల్లో రంజానుగారు రాత్రి (తొక్కబడుటచేతను, ఊపిరాడకపోవుటచేతను విగతప్రాణులైన 9 మంది భయమై పోలీసు యనస్పెక్టరు హాంకీస్ సర్గారి యెదుట కంచాయితీ జరిగెను. అనాడు అబ్దుల్లానేట్గారి గృహము యెదుట జరిగిన గందరగోళము, తొక్కబడుటచేతను గురించి చానుంది సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఆసమయమున అశీక శేలప్రజల చచ్చుట గుమిగూడియుండిరి. నేట్గారు దానముచేయనున్న వస్త్రాదులను ముందుపుచ్చుకొను వాళిచే నూర్చుకొని (ప్రజలొక్కమారుగా నేటుగారియింటి పైబడిరి. పాపమా సమర్థవంతములననేటుగారి చిన్నవసారాలో ముసలిపేదవాళ్లు (తొక్కబడియుండిరి. దాక్షుడు ఊపిరాడకపోవుటచే వాడు చచ్చిరని చెప్పెను. పంచాయితీదారు లీ కిందివిధముగా తీర్పుచెప్పిరి.

“ఈదుర్ఘటములు ప్రజాసమగ్రములో తొక్కబడుటచే నూపిరాడకపోవుటలన గలిగినవని మాయభిప్రాయము. శేవలము ప్రమాదమేగాని యెవ్వరును కావలెననిచేసినవనికాదు. ప్రజలు పోలీసువారిచే కొట్టబడిరిని కొంతమంది యనుకొనుచున్నారు. దానిలో సత్య మేమాత్రములేదు.

పంచాయితీదారు లందరు మహమ్మదీయులు.

పంచాయితీచేసేములు

పంచాయితీదారుల యెదుట సాక్ష్యమిచ్చినవారిలో బస్ హౌస్ రోడ్డులో నివసించు ఒంట్లెద్దుబండివాడు గులాం దిన్ సర్. అతడు శవములలో తనభార్యశవముజూపి యామె సోమవారము రాత్రి 7-80 వరకు యింటిలోనే యుండెననియు భోజనమైనందువారే బట్టలొకరు అంబర్ సన్ పీఠాకి పోయెననియు చెప్పెను. అదియే అతనికడనారీయాపు అంబర్ సన్ పీఠాకి తనభార్య తొక్కబడుటచే చచ్చెనని తనకు తెలిసెను. తక్షణమే తానుబయలుదేరినట్టి పోలీసు స్టేషన్ వద్ద వామెను చూచెను. ఆమె యెట్లుచచ్చెనో లెవకు తెలియదు. తొక్కబడుటచేత చచ్చెననియే అతనికి తెలిసెను. పోలీసువారు కొట్టిరిని యెవ్వరును చెప్పలేదు. అతనిభార్యకు 50 ఏండ్లు.

వస్త్రాదికముల దానముచేసిన అబ్దుల్లానేటుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు తాను భాన్యపునర్తకుడననియు సోమవారమునాడు రాత్రి రంజానులో ముఖ్యమైనరోజునకు తనయింటివద్ద వీధిలకు వస్త్రముల దానముచేయసెంచెననియు చెప్పెను. 11 లేక 11-30 కు దానము ప్రారంభించెను. జనమునకునిపెట్టియుండుటకు ఒక హెడ్ కాన్ స్టేబులును, 4 పోలీసును తనకు సాయము చేసిరి. ఈ పోలీసుసహాయముతో తడవకు 100-125 మందిని లోపలికి రాని వ్వ బడిరి. తాను వీధిలకి వచ్చుట 1000 తానులు తెచ్చెను. జనము 8,000 లేక 9,000 ఉండిరి. ఈ సూరగురు లోపల ప్రవేశించి వస్త్రములను పుచ్చుకొనుచుండిగా బయటచేరియున్న వారు త్రొక్కినాట మొదలు పెట్టిరి. కొంతమంది మసలి స్త్రీలు చచ్చిరి. అచ్చటనున్న పోలీసువాడొకడు జనము చాల హెచ్చుగానున్నదనియు, తమవల్ల కాదనియు, యింకకొందరు పోలీసువాడు కావలెననియు చెప్పెను. టెలిఫోనులో చెప్పగా మరికొంత దళము తక్షణమే వచ్చెను. ఈ పోలీసువాడు వచ్చుసరికి 9 మంది స్త్రీలు చచ్చియుండిరి. ఈ సంగతి పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయబడెను. “చావులకు కారణము జనసమగ్రము, త్రొక్కిడియేగాని, జనమును బుద్ధిపూర్వకముగా కొట్టటచేతగాదని నా నమ్మకము. చచ్చిపోయినదాని కుమారుడు అబ్దుల్ హామీ సాక్ష్యమిచ్చుచు తానప్పుడప్పుడు చేయుంటిననియు, తనవల్ల చచ్చినసంగతి తెలిపి యామెను చూచుటకు పోతిననియు, మొదట ఆమెను చూచుటకు నెలపు దొరకలేదుకాని తనతల్లిసంగతి చెప్పిన తరువాత దెయ్యాలి కమిషనరుగారు నెలవొసంగిరినియు చెప్పెను.

అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు అబ్దుల్లా నేటుగారి యింటికి తాను 11-30 పోతిననియు బట్టలు దానముచేయబడినట్లును తానచ్చటనేయుండిననియు, అచ్చట చేరియున్న 5,6 వేల ప్రజలను తట్టుట కష్టమయ్యెననియు, పోలీసువా రెంత ప్రయత్నముచేసినను వ్యర్థమయ్యెననియు చెప్పెను. తనకు 7 చచ్చినట్లు తెలిసినది. వీరు సమగ్రములో నలిగిచచ్చిరి.

కాసింఖాన్, వాసుదేవనాయుడు, బకీర్ హుస్సేన్, ఫతీమా బాయి, ఇహాబీ, జేమేషయ్యరు (సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు) సాక్ష్యములచ్చిరి. లేడివిల్లింగడన్ వైద్యపాఠశాలలో నుపాధ్యాయిగానున్న మిస్ థిరవ్వుగారు శవపరీక్ష చేసి, చచ్చినవారి లక్షణములన్నియు నొకేరీతిగానున్నవనియు, ఊపిరాడక పోవుట వలన గలిగినవనియు చెప్పెను. శవపరీక్షవలన నెవ్వరును ద్రోహము చేసినదిగాదని తెలిసెను.

తరువాత పంచాయితీదార్లు తీర్పుచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

4375

ఎక్కువ ఉష్ణ ప్రదేశములకు తగినట్లుగా త్రవ్వకముగా ప్యాక్ చేయబడెను

నిర్మలమైనది, త్వరలో ముగియవచ్చును. ఉపయోగించునా రల ఖర్చును తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధముల ముపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడ్ బిక్స్ మాంచెస్తరు ఇంగ్లాండువారిచే తయారైనది “విప్లవ” “పోలింగుసోపు” “ట్రోకోజు” పాసిటాయి లెవ్ సోపులు ‘మోసోగ్రామ్’ ట్రాయి లెవ్ సోపుల ధికారులు.

మదరాసు వార్తలు

హామోపతి వైద్యము:—గూర్చి 4 వ యావ వ్యాసము 28 వ తేది సాయంకాలము 8-15 గంటలకు రాయ శేట, దనరలు పాటన్ రోడ్డు 1 నెం॥ వద్ద నొసగబడును.

ఇండియను బ్యాంకు కార్యదర్శి టి. ఆర్. బాలాజిరావుగారు బి. ఎ. బి. ఎడ్. ఇండియను బ్యాంకు కార్యదర్శిగా విద్యాసాగర పాండ్యగారి స్థానే ఖాయముచేయబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

“నందనార్” నాటక ప్రదర్శనము:—శ్రీవాడ పరిశీ ఆండవర్ కో దేవాలయ కమిటీ మద్రాసు యాజమాన్యమున 22-2-28 తేది గురువారం సాయంకాలం 5-15 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో తమిళభాషలో “నందనార్” నాటకము ప్రదర్శింపబడును.

పచ్చయప్ప కాలేజీ స్కూలు సంఘముల వార్షికోత్సవము:—28 వ తేది సాయంకాలం 4-30 గంటలకు ఇంటర్మీడియేటు గ్యాలరీ రూములో శ్రీమతి ఎం. ఇ. కజన్సు సరిగారి యధ్యక్షతన జరుగును. శ్రీమతి మాలతి పట్టర్థుని గా నివస్యించెదరు.

రాకపోకలు:—ప్రాసెసరు సి. వి. రామనాథగారి కర రాత్రి మద్రాసు విడిచి కలకత్తా, హెచ్. ఎచ్. పియర్సనుగారు బొంబాయి, నవాబు సర్ ఫరీదులల్లుగారు ఉడిక మండలం వెళ్లిరి.

సర్ ఫిరోజ్ నేత్నాగారు శేడు చచ్చిరి.

తిరువల్లిక్కేణి కృష్ణగానసభ:—22-2-28 గురువారము సాయంత్రం 4-15 గంటలకు వై సభవారి యాజమాన్యమున నెం 1 వెంకటాచలం కెట్టిపీఠాలో మైసూరు మహారాజు మొదలగువారివలన బంగారు పతకములను పొందిన కర్మ సోదరులవలన ఇంకైన సంగీత కచేరీ జరుగును.

చెంగల్వరాయనాయకరు ధర్మ ఆయుర్వేద వైద్యశాల (వేవేరి):—ఈ వైద్యశాలలో గత ఫిబ్రవరి మాసములో 13926 గురు శోగులు చికిత్సపొందిరి. వీరిలో 366 ఆంగ్లో యిండియనులు 480 మహమ్మదీయులు 1731 క్రైస్తవులు.

శ్రీరామనవమీ మహోత్సవము:—వైకన చక్రవర్తి ఉత్సవము తిరువల్లిక్కేణి హనుమంతరాయనివారి వీధిలో ఆక్టోబర్ల సావీంపబడిన దేవాలయములో శేషబడిన ము అనగా 22 వ తేది మొదలుకొని ప్రారంభమగును. (వైది నమును పురాణపారాయణములు, హరికథలు, హరిభజనలు మొదలగునవి జరుగును.

పోలీసుకాన్స్టేబులు, ఉన్నతస్థానము:—నెంట్లలు నేషనుయొద్ద నంతెనదాటగానే రాకపోకలను నడుపు పోలీసుకాన్స్టేబులు, నేడు ఉన్నతస్థానము నొసగిరి. దీనిపై కాన్స్టేబులు నిలుచునియుండును. దీని కనుకుని పెద్దస్తంభ మొకటి నిలుపబడెను. రాత్రిపు సీసంభముపై దీపములు వెల్లెదరట. అన్ని ముఖ్యస్థలములందును ఇట్టి ఏర్పాటుల గా వింతెదరట.

మోహనవిలాస లైబ్రరీ:—20 గోవిందప్పనాయకవీధిలో వైపుస్తక భాండాగారము తరపున ఈనెల 22 వ తేది గురువారంబునకు పరియగు శ్రీ విభవ సంవత్సరారంభ దిన సంబున సాయంకాలము 4-30 ఘంటలకు భాండాగార భవనంబునందు పచ్చయప్ప పాఠశాలాంధ్రపండితులొక్కొక్కరు బ్రహ్మశ్రీ తూకా విశ్వనాథశాస్త్రిగారు పంచాంగ శ్రవణంబు గావించురు. ఎల్లరుకు చకాలంబు విచ్చేయప్రార్థించును. తవ్వ రామానుజుశ్రేష్ఠి, సహాయ కార్యదర్శి.

సుఖసంకటముల రిపోర్టు:—(లిటిసు ఆ రోగ్య సంఘమువారు సుఖసంకటముల గూర్చి తమరిపోర్టును ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి. సుఖసంకటములు చెన్నరాజధానిప్రజల ఆరోగ్యమునకు భంగకరమనియు (ప్రభుత్వమువారు వైద్య సౌకర్యములను సమూహ్యవలయు ననియు సాంఘికారోగ్య జ్ఞానమును విద్యాకాభిధికారుల సహాయముతో వ్యాపింపజేయవలయు ననియు సాంఘికపరిస్థితులను చక్కబఱచుటకై అధికారులు ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగింపవలయుననియు సముద్రపురేవుపట్టణములనీటిని రాగుశేయవలయు ననియు యీ సంఘమువారు తమరిపోర్టునందు నూచించిరి.

రాయపురం ఆసుపత్రిలో ఆండరున్ పీఠాల్ చచ్చిన వారి శవ పరీక్ష చద్రాసు. మార్చి 21:—నిన్న సాయంత్రము రాయపురము ఆసుపత్రిలో ఆండర్ సన్ పీఠాల్ చచ్చిన 9 మంది శవ పరీక్ష జరిగెను. నూర్ల కొలది ప్రజలు అచ్చటచేరి యుండిరి. పంచాయితీ జరిగిన తరువాత శవములను పాతిపెట్టుట కిచ్చివేసిరి. ఈ సందర్భములో సప్రములనిచ్చినదాత అబ్దుల్లా నేట్గారు కరుణాంతరంగితాంతరంగుడై యీ తొమ్మిదిమంది దినవారములకు కావలసిన ఖర్చులన్నిటిని యిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

“ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము”

ప్రభుత్వమువారి యుపేక్షను సభ్యులు నిరసించుట

శాసనసభయందు దీర్ఘమగు చర్చ

మొన్నటి ఫలాహారానంతరము చర్చ పురి కాసనసభయందు 1వ ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముగూర్చి శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశేత్యరాయగారి ఉపపాదనపై దీర్ఘమగుచర్చ జరిగి తుట్టుతుదకు ఉపపాదన అత్యధిక సంఖ్యనుచే ఆమోదింపబడినది.

శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశేత్యరాయగారు

(ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర) నిర్మాణముగూర్చి శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశేత్యరాయగారు యుపేక్షను గూర్చి చర్చించుటకు 42000 ల గాంటును రూ. 100 లచే తగ్గింపబడినదిగ శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశేత్యరాయగారు యుపపాదన గావించుచు రాసనసభవారు (ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర) నిర్మాణము నంగీకరించుచు తీర్మానముగావించి ఒక సంవత్సరము గడవెననియు, 11 మందిలములు గలిగి, 1½ కోటి ప్రజలతోడను, ధనధాన్య సంపదతోడను, ఒప్పిముండి ప్రత్యేకవిభానము, ప్రాచీన చారిత్రములను గలిగియున్న ఆంధ్రదేశమును (ప్రత్యేకరాష్ట్ర) ముగ నిర్మించునని యావశ్యకతనుగూర్చి తాము మరల వాదించజూచుట సర్వవర్జము నుసననియు, భారతదేశమును భాషాప్రయుక్తముగ వేర్వేర్లు రాష్ట్రములుగ విభజింపవలెనను నూత్రమును ఇదివరకూ రాజప్రతినిధిగా పనిచేసిన హరీంజి (ప్రభువు) గారు ప్రకటించినచోడ (ప్రభుత్వమువారి) రాసాత్రము నామోదించినను దానిని ఆచరణయందు తెట్టుటకుమాత్రము కాలము గడపుచున్నారనియు, మాంటు ఫర్డుని వేదికయందు గూడ రాష్ట్ర విభజన మామోదింపబడియున్నదనియు, తెలుగుజిల్లాలప్రతినిధులైనాక ఆంధ్రదేశసభ్యులను అత్యధిక సంఖ్యలతో నీ తీర్మానము నామోదించియుండిరినియు అట్టి ప్రధానమగు విషయముపై ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యేక చర్యను గైకొనక పథవారి తీర్మానమును బుట్టదాబలుజేసియుండుటకంటె ఆత్యధికరమగు విషయముండబోవనియు, భారత ప్రభుత్వముతోగాని ఇండియా కార్యదర్శితోగాని యావశ్యమును ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిపియుండవలెననియు, చర్చపురియందు సమావేశమైన కాంగ్రెసు మహాసభయందును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన నూత్రము అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణవిషయము పునః అంగీకరింపబడెననియు, ఆంధ్రరాష్ట్రము నిర్మింపబడినచో ఆంధ్రదేశమునందు ఆర్థిక, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ సర్వతోమూలభివృద్ధికెంతయో అవకాశముగలదనియు, పరిపాలనగూడ ఆంధ్రభాషలో జరపబడగలదనియు ప్రజలకొరకు, ప్రజలచే ప్రభుత్వమును తెలికొల్పటకు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము చాలావరకు తోడ్పడగలదనియు, ప్రభుత్వమువారి విషయములో తుర్లొప్పుముగాని యుపేక్షను, వహించి తమ విధిని నిర్వహింపక పోయినదనియు పలికిరి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు

ఉపపాదనను బలపరచుచు తామును అట్టి యుపపాదన గావించుటకే నోటిను నొసంగియుండుటవలన ఈయుపపాదనను రద్దునందెనుగూర్చి పూర్వమపూర్వముగ బలపరచుచున్నామని పలికిరి. భారత ప్రభుత్వ చట్టము 52 (ఏ) క్షణ ననుసరించి స్థానిక ప్రభుత్వమువారి సభవారిచే తీర్మాన మామోదింపబడిన పిమ్మట ఈవిషయమై కేంద్రప్రభుత్వమువారికి ప్రాసి తనచర్య గైకొనవలసిన బాధ్యతగలదు. 1911 సంవత్సరమునందే హరీంజి ప్రభువుగారి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన ముగియించియుండిరి. అంతకు పోగడ సంవత్సరము నుండి ఆంధ్రులకు భాషాలోపాలును, అన్నిచేతులవారును ఏకముఖముగ ఆంధ్రరాష్ట్రమును ప్రత్యేకముగ నిర్మింపవలసి ననిగ కోరియుండిరి. కావున ఆంధ్రుల విషయమై ఎంత తీవ్రముగ ఆందోళన గావించుచున్నారోయను విషయమును శీఘ్రంక విచిత్రము. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన నూత్రము సీప్రభుత్వమువారు జైత్ర మామోదించియున్నారని.

1927 మార్చి 14 వ తేదీ ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మాన విషయముచుపాదించబడినపుడు గొల్లిపెనుగూర్చి మొదటగాక తే ప్రభుత్వముగూర్చి మాట్లాడియుండిరి. “స్థానిక ప్రభుత్వము వారి విషయములో నెట్టి చర్యను గైకొనజాలరనియు, ఈవిషయమును కేంద్ర ప్రభుత్వమువారికి తెలియచేతుమనియు, భారతదేశమునందీ రాష్ట్రము లన్నిటిని విభజించు విషయమును విచారింపవలసినగాని ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రరాష్ట్ర విభజనమును గూర్చి విచారించుటకు విలుండదనియు” నుపేక్షించిరి. సంస్కరణలకు లభ్యములొకటి వచ్చినపిమ్మటనే దీర్ఘమైన పట్టుమేగాక బర్మాదేశము ఈపట్టుముక్రిందనే, ఇదేతీరుముక్రింద

(ప్రత్యేకరాష్ట్ర) ముగ నిర్మింపబడినది. కావున అన్ని రాష్ట్రములు విభజింపబడువరకు వేచియుండవలెనని ప్రభుత్వమువారు జెప్పువాడను సహేతుకమైనదిగాదు. ఈ ప్రభుత్వ మితర చిల్లర విషయముల కన్నిటికిని సాంఘికముగనో, పాక్షికముగనో ఏకాముక సాతులేటి ప్రజాశతముల నెరవేర్చునందు మామూలైనది. ఒక రాష్ట్రమున కంతయు సంబంధించిన ఇట్టి ప్రధాన విషయములొకటి ప్రభుత్వముంతటి ఆక్రమణ, నిర్వీర్య భావముతో ప్రవర్తించుట కదునిగలదు. ఈసభయందు రాష్ట్ర తీర్మాన మామోదింపబడి సంవత్సరము గడవినను ఇంతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు తమ ముఖ్యప్రాయమును గాని, తమ కీర్తనలనుగాని కేంద్రప్రభుత్వమున కంపియుండక పోవుటవలన ఈసభవారి తీర్మానములపట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వముగలదో, ఆంధ్రుల యాశయముల వాస్తవ్యవ్యవస్థను మన్నించుచున్నారో విశేషముగ మన్ని. ఇట్టి ప్రకరణ ప్రభుత్వమునకుగాని ప్రజలకుగాని కేమోవాదుకముగాదు. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠను హెచ్చింపజాలదు మేమిసభయందు గావించు ప్రసంగములన్నియు, గంటలకొలది గావించు చర్చలన్నియు వ్యభాత్యమయియున్నవి. 16 సంవత్సరములనుండియు ఒక రాష్ట్రమునందలి ప్రజలందరకు నిరంతర ఆందోళనను గావించి ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును గోరుచుండగా, తమ యభిప్రాయములను కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయుట కింత యుపేక్ష వహించిన ప్రభుత్వము ప్రజల యాశయముల నెట్లు తృప్తిపరచజాలను? ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన ప్రభుత్వ పరిపాలన ముగ కేయబడదా?

ప్రభుత్వపై ఖరీ మాకు నిశ్చయముగ ఎంతయో అసంతృప్తి గలిగించినది. నేనీవిషయమును నాబాధ్యత నెరిగి చెప్పుచున్నాను. బహుమూలదేశములనుండి ఇటు కదలించి మా కాలమునంతయు వృధపుచ్చుచు మానియోజకవర్గములకు మేమెట్టి మేలునుగాని యొనగూర్చజాల కుండినచో మమ్ముల నివటికంటె ప్రజ తీసిగెడుటను తెలిసికొనుట వాస్తవము. ఆంధ్రులవిభానము నాగరికతల నిట్లు చేక్షించి ఆంధ్ర మహాజనుల యాశయముల నీవిధముగ తృణీకరించిన ప్రభుత్వముపట్ల తీవ్రనిరసమును ప్రకటించుచున్నామని పలికిరి.

ది. బి. పి. కేశవపిల్లెగారు

ఉపపాదన నాజేపించుచు రాష్ట్ర విభజన విషయమై తామెల్లప్పుడును నుపపాదనలతో భేదాభిప్రాయములను యున్నామని పలికిరి. చర్చ రాష్ట్రముందు దక్షిణభాగమునుండియు ఉత్తరపు కొననుండి వివిధముండలముల వారొకచో కేరుట వలన పరస్పర సౌహార్ద్యము పెంపొందింపబడును. మరియు (ప్రత్యేకరాష్ట్ర) నిర్మాణమువలన పరిపాలనావ్యయ మధికమగును. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గింపవలసినదిగ మనము కోరుచున్నాము. (ప్రత్యేకరాష్ట్ర) మును నిర్మించిన మరల ప్రభుత్వ భవనములను ఉద్యోగములకును ఎంతయో ధనమును వెచ్చింపవలసియుండును. నేను దక్షిణ దేశముడనై ఆంధ్రముండలములకు వలస వచ్చినవాడననవచ్చును. కాని నేను దత్తముండలముల ప్రజలభావములను ప్రకటించుచున్నాను.

శ్రీ హరిద్రోతమరాయగారు:— సంకేయాస్పదము.

ది. బి. కేశవపిల్లెగారు:— ఇంకను మాట్లాడుచు ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు విషయములో దత్తముండలములవారు చాల అసంతృప్తి జెందియున్నారనియు ఉత్తరప్రదేశములవారు సత్ముండలములవారిని ఆంధ్రులకు చూడ పోగడించుట లేదని దత్తముండల ప్రజలలో నభిప్రాయము న్యాయించియున్న దనియు కా సన సభ యందు అరవవారి సంఖ్య అత్యధికమను నభిప్రాయము ఆంధ్రులలో కొందరకు గలవనియు, ఇట్లే అనేక విభేదములు పెరుగుచుండుననియు, స్వరాజ్యమును గడించినవిధప్రజలందరు నేకీభవించియుండినచో నప్పుడీ రాష్ట్రవిభజనము గావించుకొనవచ్చుననియు, అధికారవ్యయ వారిని రాష్ట్రనిర్మాణము కోరినచో ఉన్నతోద్యోగము లందంతయు నివిలియను ఉద్యోగలే నియమింపబడగలరనియు, తామును ఇదివరలో కాంగ్రెసువాదియై, కాంగ్రెసునకు జాయింట్లు కార్యదర్శిగ పనిచేసియే యుండిమనియు పలికిరి.

శ్రీ వి. విశ్వనాథదాసుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ది. బి. కేశవపిల్లెగారి యభిప్రాయముల కాలమునకు వర్తింపజాలరనియు, వారికి (ప్రత్యేకరాష్ట్ర) నిర్మాణముగాని, పరిపాలన దేశభాషలందు జరుగుటగాని సమ్యక్ము గాదనియు,

ది. బి. కేశవపిల్లెగారు:— స్వరాజ్యము సమ్యక్పరకము (నవు)

శ్రీ. బి. వి. దాసుగారు:— చర్చ పురి ప్రభుత్వముగూడ నీనూత్రము నంగీకరించియే యుండినదియు, ఇంతటి పధానవిషయముపై ప్రభుత్వమువారు పవతీర్ణి ప్రేమజూపుట నెందుకగును? ఈ ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణవిషయము ఆంధ్రరాష్ట్ర సమాఖ్యతో సంబంధించినదే ననియు, చర్చ రాష్ట్ర మనందు వివిధ భాషలుగల ప్రజలందుంచే పరిపాలనా విషయములకే నను చాల దుష్కరమనియు, పరిపాలనా సౌజన్యమును గోరెడి ప్రభుత్వమునో రాష్ట్రవిభజనకై వెంటనే బూతు కొనవలెననియు పలికిరి.

ది. బి. వెంకటరత్నంగారు:— ఆంధ్రమునందు మాట్లాడుచు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనయొక్క అవశ్యకత ఎంతగలదో ఈ సభవారందరకు ప్రతివిషయమునందును వ్యక్తమగుచున్నది. ఆంగ్ల భాషయందు పండితులు గానట్టి తమ భోటి యాంధ్రులును, ఆంగ్ల భాషా పరిచయములేని తదితర అరవనాదంసభ్యులను తమతమ దేశభాషలందు ప్రసంగించునపు డెంగరసభ్యులు తమకేమియు తెలియకుట లేదనుచున్నారో సభవారిందరికిని నిశ్చయమగుచున్నది. పరిపాలనావిషయములను ప్రజలెంగలయు ననిన పరిపాలనయందు ప్రజల కాసక్తి జనింపవలెననిన పరిపాలన మాప్రజల వ్యభాషలో జరపబడవలెను. అప్పుడుగాని ప్రజాపరిపాలన మనిపించుకొనజాలదు. భారతదేశముందు వివిధ భాషలు మాట్లాడు ప్రజలు, వేర్వేరు తెగలుగ నివసించుచున్నాను. వేర్వేరునందు పెక్కు భిన్నభిన్న రాష్ట్రములు గలవు. దేశము భాషాప్రయుక్తముగ విభజింపబడి పరిపాలింపబడునపుడు అన్ని రాష్ట్రములవారిని నేనాభావము గుడుగుట కవకాశ మధికముగ గలదు.

ప్రత్యేకరాష్ట్ర నిర్మాణమువలన వ్యయ మధికమగు నను యాక్షేపణను నూచించిరి. మనదేశమునందు దెన్నికొల్ప ఆదాయ మధికముగ వచ్చినను ఏసముద్రమో ఏబడవానలమో మింగు నట్లు మింగుచున్నారగాని ప్రజల కెంతమాత్రమును వినియోగింపబడుట లేదు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర మేర్పడిన అందుల కయ్యెడి ఖర్చుకంటె అధికమగు లాభమును ప్రజలు బడయగలరు. అందుచే వ్యయముగ ఖర్చు హెచ్చునను లాభమధికముగనుండును; గావున అవిషయమునందేగాకాలోచింపబడినది. ఒకేభాష మాట్లాడు ప్రజలందరకు (ప్రత్యేకముగ నొక రాష్ట్ర) ము నిర్మింపబడి పరిపాలన జరుగుచుండినచో ప్రజలపరిపాలనను స్వంతరాజ్యముగ భావించి అందులకు ధనమును ఖర్చుజేయుటకు సిద్ధముగనుండురు. అట్లుగాక పరరాజ్యముగ భావించినపుడు ధనమును వెచ్చించుటకు వెనుకాడెదరు. చిరకాలమునుండి యును ఆంధ్రులు (ప్రత్యేకరాష్ట్ర) నిర్మాణమునకై ఆందోళన గావించుచున్నార. మాంటు ఫర్డు నివేదికయందుగూడ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజన నంగీకరించినారు. కాంగ్రెసు మహాసభయందు రెండుమారు లామోదింపబడినది. కాంగ్రెసు ప్రజాసంఘ. ప్రజానాయకులందరును ఏకగ్రీవముగ నామోదించిన విషయము. ఇట్టి విషయములో ప్రభుత్వమువారు నున్దిజేయుట అర్థమగుటలేదు.” అని పలికిరి.

శ్రీ సి. రామసోమయాజులుగారు

శ్రీ కేశవ పిల్లెగారి యాక్షేపణలకు సమాధానము లొసంగుచు కేశవ పిల్లెగారుచెప్పిన యాక్షేపణలు ఉపపాదన కెంతమాత్రమును సంబంధించినవి గాననియు, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతనుగూర్చి ఈసభవారివరకే తీర్మానమామోదించి యుండిరినియు, ప్రభుత్వము యొక్క యుపేక్షనుగూర్చియే ప్రస్తుతము సభ్యులలో చర్చింపబడుచున్నదిగాని, నట్లును ననుసరించి స్థానిక ప్రభుత్వమువారు కేంద్రప్రభుత్వమునకు కీర్తనలను బాధ్యత గలిగియున్నారనియు, చాలాపు సభ్యులందరచేతను ఆమోదింపబడిన యిట్టి ప్రధానవిషయములో ప్రభుత్వమువారు తమకీర్తనలను కేంద్ర ప్రభుత్వము నకంపక సభవారి తీర్మానమును నిరాదరించుట వలన ప్రభుత్వమువారు చట్టవిరుద్ధమగు గొప్పతప్పిన మొదలించిన పలికిరి. ప్రభుత్వమువారు తపాలాఫీసువలె తీర్మానమును మాత్రము కేంద్ర ప్రభుత్వమును కంపియుండిరట. శ్రీ కేశవపిల్లెగారు ప్రతినిధులుగనున్న మండలమునందు కొంతభాగము ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకంత మతూహలమును గనరచుట లేదు. ఇతరముండలములన్నియు నీ విషయములో శ్రద్ధవహించియున్నవి.

శ్రీ పి. కేశవపిల్లెగారు:— ఆ ఇతరముండలము లేవి?

శ్రీ రామసోమ యాజులుగారు:— ఇతర మండలములను శ్రద్ధ వహించియే యున్నవి.

అధ్యక్షులు:— గొల్లి సభ్యుడు మరొకసభ్యుని ప్రశ్న వేయటకు విలులేదని శ్రీ కేశవపిల్లెగారిని హెచ్చరించిరి.

శ్రీ. రామ సోమయాజులుగారింకను మాట్లాడుచు దత్తముండలములందు కన్నడము మాట్లాడు ప్రాంతములందు కొద్ది భాగములో కన్నడభాషప్రాధాన్య మాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమువలన తగ్గిపోవునను కారణముచే నందులకు కొందరాక్షేపించుచున్నారని పలికిరి.

ది. బి. కేశవపిల్లెగారు:— నేను కన్నడదేశముడ నని జెప్పుచున్నాను. కావున క్రమభిన్నాంశమును నూచించుచున్నాను. (నవు)

శ్రీరామ సోమయాజులుగారు:—శ్రీ శేషవల్లభగారు కన్నడ దేశమున నేను చెప్పియుండలేదు. (నవ్వు)

శ్రీ శేషవల్లభగారిని నేను చాలకాలమునుండి ఎరుగుదును. వారిదివరలో తీవ్రముగా కాంగ్రెసువాదియై యుండిరి. కాని ఇప్పుడట్టి కాంగ్రెసువాదియో నేనెరుగను.

పి. శేషవల్లభగారు:—ఇప్పుడును కాంగ్రెసువాదినే (వినుచు వినుచు) (నవ్వు)

శ్రీ. రామసోమయాజులుగారు ముగించుచు ఆంధ్రులు తమతమము, స్వతంత్రముగ పరిపాలించుకొనవలెనని వాంఛించుచున్నారనియు, తమస్వతంత్రమును బయల్పరచుకొన నెంచుచున్నారనియు, ఇతరసంఘములచే ద్వేషము వహించి నాదనియు, అందుచే వారియాశయ మీదేరువరకు అందోళన గావించగలరనియు పలికిరి.

గౌ. రివిన్యా మెంబరుగారు సమాధాన మొసంగుచు భారతదేశముయొక్క భావి రాజ్యాంగవిధానము ప్రభుత్వము వారిచే ఆలోచింపబడుచున్నదనియు స్థానిక ప్రభుత్వమీరాష్ట్ర విభజనవిషయమును కేంద్ర ప్రభుత్వమున కంపనలయిన ననిన దీనినిగూర్చి తెక్కలను వివరములను సమకూర్చుటయందును నియు, ఈ దేశముయొక్క భావి రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించునపు డీవిషయముగూడ ఆలోచింపబడగలదని పలికిరి.

శ్రీ. కాగన్న గొడగూడ-ఉపపాదనను బలపరచుచు కన్నడభాష మాట్లాడువారు ఆంధ్రరాష్ట్రము ప్రత్యేకముగ నిర్మింపబడుట కెంతమాత్రమును ఆశేషింపరనియు, కన్నడదేశీయులు అల్పసంఖ్యాకులై యున్నను ప్రత్యేకముగ నిలబడవలసిందై యున్నారనియు పరిపాలనయందు సామాన్యప్రజలందరు పాల్గొనవలయుననిన దేశ పరిపాలన ఆయా దేశభాషలలో జరుగు టవల్లభముననిన దేశభాషలందు పరిపాలన జరుగుచో నివిలియను ఉద్యోగుల వేతనముల దశాంశమువరకు తగ్గింపవచ్చుననియు కావున ఖర్చు విషయమై భయపడ నవసరము లేదనియు పలికిరి.

శ్రీ. కె. కోటిరెడ్డిగారు:—ఉపపాదనను బలపరచుచు శ్రీ శేషవల్లభగారు చెప్పిన యభిప్రాయములపరియ్య: వికాసవి, చన్నరాష్ట్రముందలి ఆంధ్రులు, ఇరవలు, మొదలగు కలెగలవారి యందు స్నేహభావము పెంపొందుటకు కలగూరగంపవంటి చన్నరాష్ట్ర మావశ్యకమైనచో హిందూదేశములోనున్న అన్ని రాష్ట్రములవారిలో మైత్రిసంబంధము హిందూదేశముంతయు నొకపరిపాలనక్రిందనే యుండవలెననియు పలికిరి. (వినుచు, వినుచు) ఇట్లే ఆలోచించిన ఆన్ని దేశములవారిమైత్రికారకు ప్రపంచమునకంతటికి నొకపరిపాలనయండవలెను. సామాన్య గ్రామనివాసులు దేశపరిపాలనయందే శ్రద్ధవహించు సమయముదెంచినది. అట్టిచో పరిపాలన విదేశీభవయందు జరుగుట యొక్కముగాదని పలికిరి. ఉత్తర సర్కారులవారి సహకారములగుర్చి ఇతరవిషయములందు దత్తమంప్రజల కెట్టి సంపదములగున్నను ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునయమై దత్తమండలములవారంతయుగ్రహము విముఖుగారనియు, ఆంధ్ర విశ్వకళాశాలకు విషయము ఆంధ్రులు తమలో కామే నిర్ణయించుకొనగలరనియు ఆంధ్రరాష్ట్రము సాధింపబడిన, అపసరమైన దత్తమండలములవారు ప్రత్యేకరాష్ట్రమున గౌరవమున నియు పలికిరి.

శ్రీ అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు ఉపపాదనకు బలపరచుచు శ్రీ శేషవల్లభగారు రామశ్రీ సంస్కరము లాంధ్రదేశములో నివసించినను రామ ద్రావిడులనుని మరచియుండలేదనియు (నవ్వు) సభలో అధికసంఖ్యాకులచే నామోదింపబడిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువాటిల్లు తృప్తికరములు విచారకరమనియు, ఆంధ్రులు ప్రత్యేక విశ్వకళాశాలను నేర్పరచుకొనిన తమిళులును తమకు ప్రత్యేకముగ పరివర్తన నేర్పరచుకొనుచున్నారనియు, అందుచే ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఆశేషగా దెలుపరాదనియు, దేశభాషలందు పరిపాలన జరుగు టవల్లభముననియు, కాని ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ విషయములో ఉపపాదనకు తగినసంకల్పము మొసంగుటను గూర్చి మరచియుండరాదు పలికిరి.

శ్రీ పి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యగారు (నిరూహ):—ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ మునంత మాత్రమున ప్రత్యేకగవర్నరు, ప్రత్యేక మైజిస్ట్రేటు మొదలగు వాని నేర్పరచుటగాదనియు, గ్రామపురముదారమునకై ధనమును ముందుగ వినియోగింపవలసినియు, ప్రజలను విద్యావంతులనుగట్టి, వారికి ఉన్నతాశయముల ముద్దాధించి, పరిపాలనయందు వారిని పాల్గొనుటయు జేయువలెననియు, ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణము సాధనమొనగిన పరితమగాననియు పలికిరి.

శ్రీ గంగాధర శివగారు:—(దత్తమండలము నామినే లేదుసభ్యులు) ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునకు ఆంధ్రదేశములోని నిన్నువాతులకు మేలు కలుగగలదని పలికిరి.

శ్రీ. కె. వి. ఆర్. సామిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతనుగూర్చి నొక్కచప్పు చిలి చిలి శేషవల్లభగారి యభిప్రాయములను విమర్శించిరి.

పిమ్మట ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడెను. పోలుగ

చెన్న పురి శాసనసభ

శ్రీ శేషవల్లభగారు

జెయిల్ల శాఖ గ్రాంటుపైచర్చ

ప్రజాప్రతినిధుల విమర్శలు

జస్తి సుపరీమువారు అధికారవర్గమును బలపరచుట

చెన్న పురి శాసనసభ ఈదినముదయము తిరిగి సమావేశమైనపుడు జెయిల్ల శాఖమీదనుపై చర్చజరిగెను. జెయిల్ల శాఖ ఖయిలయెడల అందు ముఖ్యముగా రాజకీయ ఖయిలయెడల నవలంబించుచున్న ప్రాధాన్యమును నిరసించుటకు ఎ. వి. పెట్టిగారు (మంత్రుల అనుచరుడు) సవరణ నుపపాదించిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారును స్వతంత్ర జాతీయపక్షమువారును సవరణను బలపరచిరి. కాని జస్తి సుపరీమువారు ప్రభుత్వ అధికారవర్గము తరపున వోటుచేయుటచే సవరణ పిగిపోయెను.

అధ్యక్షుడు సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించినతోడనే రామనాథురాజుగారు సభజనులకు కనిష్టసంఖ్యాకసభ్యులు హాజరులేరనియు, అందుచే కార్యక్రమము సారంభించుటకు వీలలేదనియు ఆశేషించిరి. అగ్గతలు దళుకు లెక్కింపగా 80 మందికంటె తక్కువమందిసభ్యులుమాత్రమే సభయందుహాజరుండుటచే సభవారై దునిమిషములసేపు జేవియుండిరి. ఇంతలో మరికొందరు సభ్యులు వచ్చిపిమ్మట కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను.

జెయిల్ల శాఖ డిమాండు

జెయిల్ల శాఖకు రు 2112 వేల నొకవలసినదని గౌ. ఎ. వై. జి. కాంతయగారు (లామెంబరు) ప్రతిపాదించిరి.

ఖయిలయెడల ప్రస్తుత మవలంబించుచున్న డిమాండును ఖండించుటకుగాను డిమాండులో రు 100 ల తగ్గింపవలెనని ఎ. వి. పెట్టిగారు ప్రతిపాదించుచు, గో. పి. ని. సం. పార్టీయందుకు ప్రయత్నింపవలెనని గాని నొక తీర్పు కొనుటకు శిక్షింపరాదని నడిపిరి. దీక్షకాలము కారాగారమున నుండుటచే ప్రభుత్వమువారికి చాల అసహన వ్యయమేగాక, ఒకమాట నేరమునర్చి కారాగారమునకు జవినవారు, మొద్దువారి నాయెడకు, ఈవిషయమును గమనించియే ఇటీవల జెయిల్ల కమిటీవారు, ఖయిలను సంస్కరించుటకు ప్రయత్నింపవలెనని శిఫార్సుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారి శిఫార్సు నెంతవరకాచరణలో పెట్టిరో తెలియదు.

పారిశుద్ధ రాహిత్యము.

డి. నారాయణ రాజుగారుసవరణను బలపరచుచు జెయిల్ల శాఖ సారి శుద్ధ్య మను నదే గమనింపదని, దెలిపిరి. జెయిల్ల శాఖ ఖయిలసందర్శన ఒకహోంజో వాసగా నుండెదరు. వారిలో మధ్యమన్నవారెవరైన ఆల్పభి కావహానముల నొనర్చుకొనవలసియున్నచో, అందుకొరకు ప్రత్యేకముగ నొకవివర నుంచబడిన కుండలను ఒకరినుండి ఒకరు చేతులవిడచి నాన్వక్షింపదగ్గ చేర్చి తిరిగి అనేదిధమగ నావివరకు చేర్చవలెను. ఇది చాల అసహ్యకరము. జెయిల్ల శాఖ డిమాండును ఖయిలను భారతీయఖయిలను వివక్షణకు గవ్వరులమీద చాల ఆశేషజేయును. ఖయిలలందుగూడ భారతీయ వాదసభ్యులు జైల్లయెడబడుచున్నది. యూరపీయకులకు వారల వాటువడిన ఆహార మొసంగుటకంటె నాశేషించుట లేదు. భారతీయఖయిలకుగూడ జైల్లయెడబడుచు యొసంగలేను అందు ముఖ్యముగా రాజకీయఖయిల విషయమును గమనింపవలెను.

రాజకీయ జైలను సాధారణ ఖయిలవలె

హాగనింపరాదు

అయ్యదేవర కాశీరేఖరావుగారు సవరణను బలపరచుచు కాంగ్రెసుపక్షమునకు డిమాండులో రు 100 ల తగ్గింపవలెనని డిమాండులో ఉపపాదన ఆమోదింపబడెను.

అనుభవము శ్రీ బాగ్లముడి కవుసామిచాదగారు, శ్రీ రామశివావు, దేవవాడ రామచంద్రారెడ్డి, పి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యగారు వి. మునిసామినాయుడు, ఏ. రంగనాథ ముదలియారు, ఆ. రో. గ్వ. సామి ముదలియారు, నెల్లూరు జమీందారు, కాగన్న గొడ, గొల్లపల్లి జమీందారు, రత్నపూరి తుండలీగూడ, ఆర్. ఏ. పి. పాతో, భాస్కర మొహదీన్ సాహెబు, ఏ. భాస్కరావు, మీర్జాపురం జమీందారుగార్లు కాంగ్రెసువారిలోబాలు అనుకూలముగ వోటు జేసిరి.

తలములలో శ్రీ షాగల్లురాజా, చిలి చిలి యస్. క్రిష్ణన్ నాయురు చిలి చిలి మహారాష్ట్రయెడల నుండునంకయ్య: భిమయ్య, ఎ. సి. బాక్, హంపయ్య, నాటియేల శాయకరు గార్లుగలరు.

అబ్దుల్ అలీ, దొరైరాజు రామనాథు రాజుగార్లు ప్రభుత్వసభ్యులతోపాలు ప్రతిపాదనకు వోటుజేసిరి.

ఈ దేశమున రాజకీయ ఖయిలయెడల ప్రభుత్వమువారి, లభించుచున్న వైఖరి వచ్చిపడుప్రాయముగ నున్నదని నుడివిరి. ఇతరదేశములందు చెప్పటను ఇట్టి ఆచుకవిధానమును గాంచును. రాజకీయ ఖయిలను తమ అంతరాత్మల కొరకును, సిద్ధాంతముల కొరకును శిక్షించువారు పెద్దనుస్థులవలె పరిగణింపబడవలెనని హితకులవలెను, బండిపోటుదాడులవలెను పరిగణింపబడరాదు. ప్రస్తుతము కారాగారములందు రాజకీయ ఖయిల నెటుల హింసించుచున్నారో వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. రాజకీయ ఖయిలను ఎక్కువసార్లు పెట్టరావనియు సాధారణ నేర్పములవలె పరిగణించరావనియు శాసనసభవారిదివరకనేక పర్యాయములు తీర్మానము గావించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారి నేమాత్రమును లక్ష్యమునర్చుటల గమనింపదు. జాతీయ భావి సత్వము క్రికి పోరాడుచున్న ఈదేశమున నీరవయముల గమనించుట సులభత ఆవసరము. నీలువిగ్రహ పత్యాగ్రహ ఖయిలను ఒక జెయిలునుండి మరియొక జెయిలులోనికి దీసికొని పోవుచుచుండుటకు సంకల్పముజేసి తీసుకొని పోవుచున్నారని ఇటీవల చదివియున్నాము. మేమిదివరకు అపహాయోద్యమమునందు కారాగారముల కంపనజేయుటగూడ ఒక జెయిలునుండి వేరొక జెయిలునకు మార్చునపుడు మాకు గూడ ఇటు లనే సంకల్పము జేసిరి. అపహాయోద్యమముకు ప్రజలకు బోధించిన స్త్రీలకుగూడ శాంతియుంతి కఠినవరకమును విధించిరి. ఈ విషయమునగురించి ప్రభుత్వమును గోప్పబాలకు.

నామినే ఖాన్ గారు సవరణను బలపరచుచు మతకారణములచే ఉపవాసమున్న ఖయిలలచే నాదినమున పనిచేయింపరావని నడిపిరి.

యూరపీయను ఖయిలయెడ విచక్షణను ఖండించుట

కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు సవరణను బలపరచుచు ఖయిలకు కావలసినంత భోజనము పెట్టవలెననియు ప్రస్తుత మొసగుచున్న ఆహార మేమాత్రమును చాలదు. భోజన విషయమున యూరపీయకులకు వలెనే భారతీయులకుగూడ ఖయిల కుంపర కలహానియున్నభోజన మొసగవలెను. ఖయిలకు ప్రస్తుత మొసగుచున్న వస్త్రము లేమాత్రమును చాలవు. వారు స్నానముజేయుటకుగాని తుడుచుకొనటకుగాని తువ్వాలెనను ఒసగుటలేదు. విద్యాసంతులన భారతీయులకు జెయిల్ల శాఖయందు దోషములకు నియమించవలసినదని కోరిరి.

స్వామిగారు ముగించుచు జెయిల్లమును ముందుకంటె ఆహార మొసంగకుండు ఆధికారితో మాట్లాడినందులకు ఎక్కువ శిక్షగ నుద్దేశింపబడినదని నుడిపిరి. జెయిల్లలో ఖయిలలచే గానగల నాడించుటను ఖండించుచు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారి కెప్పులూ మానుటలేదని నడిపిరి. ప్రభుత్వమువారి వైఖరి గాంచి యువము దౌర్జన్యరాశిత్వములను నేమాత్రము లాభమును లేదని నిస్పృహ చెందుచున్నారనియు, ప్రజలయందే జిట్టమార్పును గలిగించుట ప్రభుత్వమువారికి తేమకరముగాదని యు నుడిపిరి. కానసభ్యులకు, అధికారిత్వ, జెయిల్ల విజిటర్లుగ నియమించవలెనని కోరిరి.

జి. ఆదినారాయణరెడ్డిగారు సవరణను బలపరచుచు, ఖయిలను ఏవిధముగ హింసించవలెనో, అట్టివిషయమున్నిటిని అనలంబించి బాధించుటయే జెయిల్ల శాఖవారివిధానముగ గన్పట్టుచున్నదని నుడిపిరి. నాన్ అసీషియల్ జిటరులు వచ్చినపుడు ఖయిలను ఏమైనాభివృద్ధులచేసినయెడల, అధికారులు వారిని బహుక్రూరముగ హింసించుచుండురు. వారికొసగు ఆహారములయందు పురుగును చెనటు మొదలైనవిలేకుండునటు చాల ఆరుదు. క్రింది అధికారు లీవిధముగ ఖయిలలను పెట్టుచున్న హింసలను ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొని, ఎంతవరకు దెలిసికొని సవరించుకొనిన ప్రభుత్వమువారి కంతముంచిది.

బండిపోటుదాడులను హింసించును ఆరు యూరపీయ నఖయిలకు, జెయిల్లలో రాజకీయమునో జడుప్రముదరుని కెట్టి, కారకీయ ఖయిలలో గాని రాజకీయోద్యమములకొరకు కారాగారములకు జవిన దొడ్డులలోపంపాడు లకు భారతీయములగూడ బహుక్రూరముగ గవ్వ. వీరకాగను బాధించుచుండు రని నుడిపిరి. ఇట్టివిధానముగ ప్రభుత్వమువారు చెందునే తొలగింపవలెనని కోరిరి.

మరరాను రాష్ట్రమున చాల జెయిల్లలో, క్రిష్టమిషనరీలు మతప్రచార మొనర్చుటకు అనుమతి నొసగుటయేగాక, వారికి ప్రోత్సాహముగూడ నొసగుచుండిరి. హిందూమతము మొదలగు ఇతరమతప్రచారకు: కిట్టి అనకాశము నొసగుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు తమవేరును నిలుపుకొనుట కి విధానమును ఎంతి త్వరలో మార్చిన నంత మంచిది.

ఉప్పిసాహెబుగారు సవరణను బలపరచుచు, మాపిలా ఖయిలను వారిమటుంబములను అందనములకు పంపుటకుప్రభుత్వము రవలంబించుచున్న పద్ధతులను ఖండించుచు, వారిని అందనములకు పంపు పద్ధతిని ఎవరివేయవలెనని శాసనసభవారని పర్యాయములు తీర్మానించినను ప్రభుత్వమువారు లక్ష్య పెట్టలేదని నుడిపిరి. అందనములలో మాపిలా ఖయిల సిద్ధి

కుక్కలపిల్లలకు కౌశావ్యమును నున్నది. శ్రీకృష్ణుడు వారికి నైనను మామిడిలపై పగను వదిలి తమ విధానమును మార్చుకొని కాసన సభవారి తీర్మానమును మన్నింపవలసినదని ఉప్పిసా హాయిగారు గోరిరి.

పి. పార్థసారథి అయ్యంగారు సవరణను బలపరచుచు, కాన్సిల్స్ వార్డుకు పదతిని తొలగింపవలసినదని కోరిరి.

లా మెంబరు విమర్శలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిట్లు నుడివిరి. కొలదికాలమునకు మాత్రమే కాక రాగరక్షితు విధింపబడిన వారి సంఖ్యను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న ప్రయత్నములు చాలవరకు ఫలమును నున్నవి. రాజకీయ ఖయి దీలకు ఇతర సాధారణ ఖయిదీలతో సంపర్కము లేకుండ జేయుటకుగాను ఉత్తరమున విశాఖపట్నం జైలులను దక్షిణమున ఇంకొక జైలులును మొత్తము రెండు జైలులు రాజకీయ ఖయిదీలకు ప్రత్యేకింపబడెను. ఖయిదీలు జైల్లోనుండి తిరిగివచ్చినపిదప ముంచిజీవితమును గడపుట కవకాశములనుగలజేయుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున పాటుబడుచున్న అధికారతేతర సంఘములకు ప్రతి వత్సరమును రు. 500 ల వరకు గ్రాంటు నొసగుచున్నార. వార్తాపత్రికలు మాసపత్రికలు ప్లంకసామానులు మొదలైన వానిని చెప్పించుకొనుటకు రెండువత్సరముల గా రాజకీయ ఖయిదీలకు ప్రత్యేక పదుపాయము తీర్చవలసినది. నీలువిగ హస్తాగ్రహణల సాధారణ ఖయిదీలవలెనే పరిగణించుచు న్నార గాని మరొకవిధముగ పరిగణించుటలేదు. వారిని ఒక జైలులనుండి మరొక జైలులకు మార్చునపుడు జాగ్రత్త కొరకు వారికి సంకెళ్లవేయబడేదేగాని వేరుగాదు. వీరి నలుల దీసుకొని జైల్లోవుడు, గాంధీటోపీల ధరింపవలె నని పోలీసు వారు నిర్బంధించలేదు. వారికి గాంధీటోపీలు పెట్టి ఆ విధ ముగ దీసుకొని చెల్లనచో ప్రజలకు తెదరుగలిగినవచ్చునను భావముతో నట్లు చేయలేదు. ఒక జైలులు నుండి మరొక జైలులు నకు మార్చునపుడు, ఖయిదీలు తమదుస్తులను ధరింపవచ్చును. ఆవియములప్రకారము వారు తమ స్వంతదుస్తుల ధరించి యుండవచ్చును.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు సవరణను బలపరచుచు, జైల్లో ఖయిదీలు కేరముల నొసర్చిరిని వారిపై జైలులు అధికారులు దామే ఆశోపణల గావించి తామే శిక్షల విధించుచున్నారనియు, ఇట్టి అధికారములను తొలగించి, జైలులు కేరములను విచారించు సభికారమును విజిల్ల సంఘ మున కొనగవలెననియు అవసరముగవో ఇందుకొర కొకవిన్న చెట్టును ప్రతేక పెట్టవలసినదనియు గోరిరి.

హోంమెంబరుగారు విమర్శలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, పర ఆర్థికాంశకు కాన్సిల్లారి ఆర్థికతృక్తిని నియమింప బడిన జైల్లో విచారణసంఘమువారి శిఫార్సుల నన్నిటిని ప్రభు త్వమువారిందుమించు ఆదరణలో పెట్టిరనియు, ఖయిదీల అవ శ్యకతలనుబట్టి వారి కవసరముగ ప్రత్యేకాహారము లొసగుటకు ముందైనదియు నుడివి, అందు కి దాహరణముగా వారాయణ మీసముగారికి ప్రత్యేకాహార మొసగుడనని తెలిపిరి. (హరి పర్యోక్తమరావుగారు:— ఖయిదీలకు గూడ వారివారి ఆవశ్యకతలనుబట్టి ఆహార మొసరుచున్నారా? "వినుడు వినుడు" అని కేట.)

జి. బి. సి. కేకేపిల్లెగారు సవరణకు బలపరచిరి.

సవరణ పీఠిపోవుట

వోటునకు చెట్టగా సవరణ పీఠిపోయెను. 81 రు అను కూలముగను, 43 గురు ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారును, స్వతంత్ర జాతీయపక్షమువారును ప్రతిపాదన కనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగి జప్తినుసత్తుమువారు, ప్రభుత్వమువారు ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నొసగిరి.

ఏమట్లు గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను. సభవారంతట ఫలాహారములకు లేచిరి.

ఫలహారానంతరము

శ్రీయుత గౌ. సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద కాసనసభ సమావేశమై ఈ క్రింది కార్యక్రమమును జరిపిరి.

న్యాయపదిపాలన రు. 85.13 లక్షలు

న్యాయపదిపాలన పీఠి క్రింద 85.13 లక్షలు ప్రభుత్వ మువారికి ఒసంగవలెనని ఎ-వై-జి-కాన్ఫరెన్సువారు ఉపపా దించిరి.

హోమోర్టును వినియోగించుట కేర్పరచబడిన రూ. 6,80,900 లను రు. 100 తగ్గించవలసినదని శ్రీయుత యస్. ఆర్. యస్. న్యాయమూలములకు ఉపపాదించిరి. హోమోర్టును ఎ ప్పటికప్పుడు తాత్కాలిక జడ్జిల కేర్పరచుట, హోమోర్టు న్యాయమూలములకు కాపీ ఇవ్వలను, పైపిట్టలనుగూర్చి క్షేదతీసికొనవల సినదను విషయములనుగూర్చి చర్చించవలెనని జెప్పిరి.

శ్రీయుత సలదానా, కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడు గార్లు ఈశ్రీకృష్ణులకు బలపరచిరి.

కాని తీర్మానము సభయొక్క అనుమతిప్రకారము ఉపసంహరించుకొనిరి.

లారీపోర్టులను సిగరెట్లపై నియమించుచుగలందులకు గల అవశ్యకతనుగూర్చి ముచ్చటించుటకు రు. 100 లకు తగ్గింపును ఉపపాదించిరి. కాని ఈ విషయమును తగుచర్య దీసికొనెదమని లామెంబరుగారు అభిప్రాయము నిచ్చుటచే తీర్మానము ఉప సహరించుకొనబడెను.

క్రైస్తవ రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు

రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగా హౌందవక్రైస్తవస్వా యవాదులలో నెవరినైన నియమించవలసినదని సలహానొసగు ట్లకై ప్రధాన మేజిస్ట్రేటునకు ఖర్చు పెట్టుటకు నియమించబడిన రు. 90, 100 మొత్తమును రు. 100 వరకు తగ్గించవలెనని జె. ఎ. సలదానాగారు ఉపపాదించిరి. అన్ని మతములవారికి సమాన ముగ ఉద్యోగములనిచ్చి సగౌరవముగ జూడవలసినదని కోరిరి.

జేనియలు తామనుగారు వెఉపపాదన నామోదించు చు హౌందవక్రైస్తవలు విద్యాభ్యాసించును, రెవిన్యూకాఖ యందును గొప్ప ఉద్యోగములందుండి తమపనులను చక్కగ నిర్వహించుచుండిరినియు ఈ జాడీషియల్ కాఖయందెవరు లేకుండుట కడు కోచనీయముగాన వెంటనే ప్రభుత్వమువారు ఈ కాఖయందును గొప్ప ఉద్యోగముల నియమలసినదని జెప్పిరి.

ఉద్యోగముల నియమించునపుడు ఈవిషయమునుగూర్చి రాజోవు లా మెంబరుగారిని తగు క్షేదరహితములతోగా జెప్పెదమని ప్రస్తుత లా మెంబరుగారు జెప్పగా తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి.

కోర్టులకు వచ్చుటచే ఆలస్యమును, డబ్బు ఖర్చు అగు చున్నది గాన సదురు ధనమును రు. 100 కు తగ్గించవలసినదిగా జె. ఎ. సలదానాగారు ఇంకొక తగ్గింపును ప్రతిపాదించిరి.

క్రీయుత సి. ఆర్. వెంకటరమణ అయ్యంగారు తీర్మా నమును బలపరచుచు న్యాయమునందట్టి ఆలస్యము జరుగుటవల్ల ప్రజలు చాలసమస్యపడుచున్నారనియు ఇందుకుగాను ప్రభుత్వము వారు ఒక ఉపసంఘము కేర్పరచి ఆసంఘవిహితము అమలులోనికి దీసికొనిరా లేదని ఆక్షేపించిరి. శ్రీయుత కె. ఆర్. కరంతుగారు తీర్మానమున కనుకూల ముగ ప్రసంగించుచు 40 పంచాయితీములకుపైగా వయస్కుల ఆరేతిన న్యాయవాదులనే మునపబలుగు నియమించిన దేత మునందు న్యాయము బాగుగ జరుగగలదని నుడిపిరి.

శ్రీయుత సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు తీర్మా నమును బలపరచిరి.

అద్యక్షిలు జనరలుగారు ప్రసంగించుచు న్యాయము సంకలపమైన న్న ముసనని ప్రభుత్వమువారికిగూడ తెలియు ననియు, అందువలననే ప్రభుత్వమువారు నివిజప్తిను కమిటిని యేర్పరచిరినియు ఆకమిటివారు భారతదేశమునంతయు తిరిగి సాక్ష్యమును ప్రోసచేసి రిపోర్టును తయారు చేసియుండిరినియు ఆరిపోర్టునుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచుండి రనియు చెప్పిరి.

కేసులను విచారించుటకును ఆలస్యము జరుగుచుండుట కు కారణ మేమనగా పట్టణేతర ప్రదేశములందుగల కోర్టులనుండి నెలకు 4 నెలకు 6 నెలకు రిపోర్టులు వచ్చుచుండవలెను. ఒక సంవత్సరమునకు మించియున్న కేసులనుగూర్చి పంజాయిషి పంపవలసినదని వాలలకు తెలిపియున్నార. జిల్లామునపబలును నియమించుటనుగూర్చి చాల అస. దర్భముగ కొందరు సభ్యులు మాట్లాడిరి గాన పదకొం వాక్యములను జెప్పకూడదనియు, న్యాయమూర్తులు విచారించియే మునపబలును నియమించుచున్నారనియు చెప్పిరి.

కె. ఆర్. కరంతుగారు ఇందులకు జవాబుజెప్పచు ఈ విషయము నందింకను బాగుగ ప్రసరించుట క వ కా క ము కలదనియే చెప్పిరిగాని న్యాయమూర్తులమీద యేవిధమైన దురభిప్రాయముతోను జెప్పలేదనిరి.

ఆలస్యమునాపుటకు తగుచర్య దీసికొనెదమని లామెంబరు గారు చెప్పిరి. కాని తీర్మానమును ఓటునకు చెట్టగా రిరి అను కూలురుగను, 29 ప్రతికూలరుగను ఓటుజేసిరి. తీర్మానము నెగ్గెను.

నెలనెలకు డిపోర్టులను సభారి నేటు జడ్జిలు జిల్లా మున పబలు పంపనక్కరలేదని ఇందుకుగాను యేర్పరచబడిన మొ త్తమును రు. 100 వరకు తగ్గించవలసినదని శ్రీయుత సి. రామ సోమయాజులుగారు ఉపపాదించిరి.

గవర్న మెంటుఆఫ్ ఇండియాఆక్సుయొక్క 107 నెలప్రకారం అవిషయము న్యాయమూర్తులయొక్క ఇష్టమునకు వదలివేయ వలెనని అద్యక్షిలు జనరలుగారు చెప్పిరి.

కాసనసభవారి అభిప్రాయమును న్యాయమూర్తులకు తెలపవలసినదని కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు కోరిరి. కాని తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను.

దక్షిణకనరాజిల్లాకు కోర్టు
దక్షిణకనరా జిల్లాలో పని అధికముగ నుండుటచే ఇంకొక నెమన్సు కోర్టుగాని, సబుకోర్టుగాని కనీసము 6 నెలల వరకైనను నియమించి పనిని త్వరగ పూర్తి చేయవలసినదని జెప్పిరి. లామెంబరుగారు ఈవిషయమునుగూర్చి విచారించెదమని చెప్పగా తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను. రు. 200 గ్రాంటును ఓటునకు చెట్టగా ఆమోదించబడెను.
సభ నేటికి ముగిసినది.

మంత్రుల తొలగించు తీర్మానము

టెల్ల వి వ ర ము

మంత్రుల జీతము మినహాయింపు తీర్మానముపై మద రాసు కాసనసభలో యాదినుసరిత ఓట్లు లెక్కించబడెను.

ఈదినున 46 గురు అనుకూలరు:— అదివారాయణచెట్టి పి. ఆంజనేయులు, ఆ. శోగ్య స్వామి ముదలి, భిక్ష న త్సలు నాయుడు, విశ్వనాథరాజు, బి. పీ. రు అహమ్మను సయ్యన, గోవిందరాజ ముదల్యూరు, హమీదుఖా ను, హరిసర్వోత్తమరావు, కాళేశ్వరరావు, కరంతు, కోటిరెడ్డి కృష్ణస్వామినాయకర, మాధవస్వామయ్య, మల్లయ్య, మరుదన సంపల్లె, మీరాచారితరు, ముత్తరంగముదల్యూరు, నాగన్నగౌడ, నారాయణరాజు నారాయణరావు, ఓబిరెడ్డి, పరశురామరావు పార్థసారధయ్యంగార, రామనాధగోయంకా, రామసోమయా జు, రామస్వామయ్యక, ఎ. రంగనాథముదల్యూరు, సాల దానా, సాది వెంకటాచలచెట్టి, సత్యమూర్తి, శివసుబ్రహ్మణ్య య్యూరు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగార, టి. సి. శ్రీనివాసయ్యం గార, చావడిను బ్రహ్మణ్యంపిల్ల, కె. వి. ఆర్. స్వామినా యుడు, తులసిరాము, ఉప్పిసాహాయి, వెంకటపతిరాజు, వెంకటరామయ్య, సి. వి. వెంకట రమణయ్యంగారు, వెంకట రంగంనాయుడు, వి. వెంకటేశ్వర, గొల్లపల్లి జమిందార్, నెట్టూరు జమిందారు, రామ్మదరాజుగార్లు.

ప్రతికూలురు 69:—

ఈదినునవారు ప్రతికూలురు:— అబ్దుల్ హై, అబ్దుల్ రజాకు అబ్దుల్ వాహబు, సి. వి. అనంత కృష్ణయ్యూరు, భానోజరావు, జి. టి. బోగు, చిదంబర నాథముదల్యూరు, కాన్యేపు, కాటరలు, దొరరాజు, ఎల్లప్పచెట్టి, పి. సి. ఎతిరాజులు నాయుడు, ఇవాన్సు పొక్కు, గంగాధంశివ, జ్ఞానవరం పిల్లె, గురుస్వామి, హంపయ్యకా ను, కే. ఖాదరు మోహదీను, కృష్ణస్వామయ్య రుమారస్వామి రె డ్డి, కృష్ణస్వామి, లూకర, హణిక్యతలు నాయకరు, మార్లబ్బాం క్కు, మాయుడు, టి. ఇ. బాయిర, వి. మునుస్వామి నాయుడు. మురుగప్ప చెట్టి, ముత్తయ్య ముదల్యూరు సంజప్ప, నారాయణచెట్టి, నారాయణసంబుజిపాడు, నా రాయణస్వామిపిల్లె, జయపూరురాజు, పి. టి. రాజు, రామ చంద్ర పడయాచి, రామచంద్రరెడ్డి, రత్న సభాపతిమునల్యూరు, సహజానందం, శేభరెడ్డి, నేతురత్న మయ్యూరు, పర జేమ్మునమ్మ ను, సీతారామరెడ్డి, శివరాజు, నేలరు, సోందర్లపాండ్యనాదా రు, చాల్పి. నుబ్బరాయను, సుబ్రహ్మణ్యమూసవారు, సయ్యదు ఇబ్రహీం, తాజదీకు, తాంపూ, ఉస్మానుసాహాయి, కాంబె ల్లు, వెంకయ్య, వాల్మసు, రైలు, కల్లిశిట్ల జమిందార్, మీర్జాపురం జమిందారు, గోపాలమోసన, అబ్బాసాలి, కేశవ పిల్లె, ఎ. బి. పెట్టి, భీమయ్య, అప్పాపుచెట్టి, వనఉడయరు గొండగార్లు.

తెట్టసులు 6:— ఈదినున వారు తెట్టసులు గారు గానందీరి.

అగ్నిసన్యాసి ఉడయాడ, ప్రేమయ్య, రాంజిరావు, పానగలురాజు, పాత్రో వెంకటగిరిరాజుగార్లు.

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటక సభ

నూతన (విభవ) సంవత్సరాదిపండుగ

నూతన విభవ సంవత్సరాది పండుగను సభాసభ్యులు స భాభవనముందు (17-18 డిగి) మార్చి నెల 22-వ తేది లక్ష్మీ వారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు దైవప్రార్థనలతో జరిపెదరు. శ్రీ దివాక్ బహదూర్ జే. వెంకటనాథాయణ నాయుడుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించురు.

కార్యక్రమము:— 1. దైవప్రార్థన, 2. పంచాంగ శ్రవ. ణము, 3. శేషగిరిరావు పంతులుగారిలన, 4. అల్పహారా రిభ్యములు, 5. గానము-హాస్యము, 6. నాటక ప్రదర్శనము. 6. స్వస్తి. చక్రవర్తి-సభ-ఆంధ్రులు, దివాక్ బహదూరు సల్లా గురుస్వామిశ్రేష్టి, పర కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగార్ల నలన.

ఉత్తరప్రభుమును జేరటకు ముందుగ సిబ్బియాకు ఇంటి వైమానికుడు నోతైలీ నేనాని పోవుచున్నాడు.

మును అహింసను నానారాష్ట్ర సంఘమువారు ఆధారపరచికొనుచో ప్రపంచశాంతి తప్పక సిద్ధించును. నేలవిడిచి సాముజేయువారివలె వివిధజాతులును ప్రధాననియమములను అత్యుపేక్షక కొరగాని విషయములతో ప్రాద్దుబుచ్చుచున్నవి. భౌతికసందేశము నొసగి ప్రపంచక్షేత్రమును శాపుటకు పుణ్యభూమియగు ఆర్యావర్తమున కర్హత యున్నను, కొన్ని కారణములచే కత్తిని కోల్పోయినది. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము ప్రపంచక్షేత్రమున కనుకూలించునని రూఢియగుచున్నది.

విభవ సంవత్సరము భారతదేశమున కిట్టి యనుకూలదశను ప్రాప్తింపజేయుగాక. దేశము తలయెత్తుకొని నాగరికప్రపంచమున నిలువబడునటుల గావించుగాక. సంవత్సర నామములకును తత్ఫలమునకును, సంబంధ మంతగ గనుపించదు. కొన్ని సంవత్సరములు సత్ఫలముల నిచ్చుననియు, కొన్ని సంవత్సరములు దుష్ఫలముల నొసగుననియు తలంచిన ప్రజలు స్వయంకృపిని మూని జడత్వము జూపుట అనర్థపాతవగును. జాతులు పైకివచ్చుటకుగాని, యడుగున బడిపోవుటకుగాని వారే కారకులు. ఆత్మవిశ్వాసము గలదేశముల యభివృద్ధి నెవ్వ రాలంక పరుపజాలరు. చిన్న దేశములు గూడ, స్వయంకృపి ఆత్మవిశ్వాసముల మూలమున, ప్రపంచమునం దర్హస్థాన మాక్రమించుచున్నవి. అద్భుత ప్రాచీననాగరికము గలిగి, జనబాహుళ్య మధికముగ గలిగి, బుద్ధిసూక్ష్మతలో నితరులకు దీసిపోని భారతభూమి నేమి అడుగున బడియున్నది. సంకల్పబల మున్నచో, భారతీయులు మాతృదేశము సత్తీక్రమములలో నుద్ధరింపగలరు. విభవసంవత్సరమునందు అట్టి దృఢసంకల్పము ప్రజలకు చేకూరునటుల రేపటిదినము పరమేశ్వరుని వేడుట శ్రేయస్కరము. పైమను కమిషనువలె మిస్ మేయో గ్రంథము గూడ ప్రజలను నిద్రనుండి మేల్కొల్పి పెను. మిస్ మేయో ప్రచురించిన విషపూరిత మగు అపనిందలు, కొంతకాలము పాశ్చాత్యప్రపంచమును ఆందోళనపరచినను, ఏమృత సవి సత్యదూరములని బయ్యుడెను.

ఇట్టి కల్లబొల్లివాతలను నమ్మువార లుండరు. ప్రథవ సంవత్సరమునందు గనుపించిన యిట్టి అశుభచిహ్నము లన్నియు, తుదకు ప్రజలమేలుకేయు ప క రి ం చె ను. ప రు లు పా గ డి న ను, ని ం ది ం చి న ను భారతీయుల కంతగ లాభములేదు. దూషణభూషణములు దేశస్థితిని మార్చజాలవు. ప్రజలస్వశక్తియే, భావిస్థితిని నిర్ణయించును. సంవత్సరాదినాడు, పూర్వస్థితిగతుల నన్నిటిని పరిశీలించి, భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనుట ప్రతిభారతీయునివిధి యగు చున్నది. చాంద్రమాసము నవలంబించు ఆంధ్రులకును, కర్నాటులకును, మహారాష్ట్రీలకును, రేపటి దినము సంవత్సరప్రారంభ మగు చున్నది. హిందువులలో నన్ని సంఘములవారును ఈదినమున తైలాభ్యంగనము గావించి, క్రొత్తవస్త్రములను ధరించెదరు. దీనిని బట్టి విసర్జింప వలసిన ప్రాతయలవాటుల నన్నిటిని మానివైచి, సదాచారముల ననుసరింపవలె నని యర్థమగుట లేదా? దాస్యచిహ్నమును, దేశసప్తపేతువు నగు విదేశ వస్త్రముల నికముం దయినను విసర్జించి, కద్దరు వస్త్రములనే నూతన వస్త్రధారణమునకై యుపయోగించుట

యవసరమని, వేరుగ దెలుప నక్కరలేదు. సంవత్సరారంభమున ప్రారంభ మగు సలవాటులు సంవత్సరాంతమువరకు నిలిచియుండు నని పెద్దలు చెప్పెదరు. సంవత్సరాదినాడు కద్దరును విగిగధరించుటకు ప్రతివబట్టుచో, అయ్యది విభవసంవత్సర మంతయు తప్పక సాగగలదు. ఇందువలన ప్రజలకు భుక్తియు, దేశమునకు ముక్తియు లభింపగలవు. సంవత్సరాదినాడు గావించు నిబంధనముభక్షణము కలిమిలేములను శుభాశుభములను సమబుద్ధితో ననుభవింపవలయునని బోధించుటలేదా? ఇట్టిసమత్వ మలవడుచో ఏసంవత్సరము గడచినను, ఏ సంవత్సరము వచ్చినను ఆందోళనపడ నవసరముండదు.

“విభవాద్యై ఖిలాలోకా స్సుఖసమ్యుర్వివైరిణః
వీతరోగా వీతభయా ఈతిర్య్యాధియుతామ్”

మంత్రుల నాటకము

మంత్రులవేతనములను తగ్గింప వలయు నని తెచ్చిన తీర్మానపు వోటింగు వివరముల గాంచిన ప్రజానియత సభ్యులలో 44 గురు తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేసినటులను, 42 మంది ప్రతికూలముగ వోటుజేసినటుల విదితమగును. ప్రభుత్వ సభ్యులు జోక్యము కలిగించుకొననిచో అభిశంసన తీర్మానము తప్పక నెగ్గెడిది. మంత్రులు తమకుతాము అనుకూలముగ వోటుజేసికొనిరి. మంత్రులు ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయమునే ప్రధాన మని ఎంచునెడల అధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయము ననుసరించి వెంటనే రాజీనామా నిచ్చుట యవసరము. శాసనసభవారు గావించిన బహిష్కార తీర్మానమును తృణీకరించిన డా॥ సుబ్రహ్మణ్యగారు ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయమును పాటింతురా? ప్రభుత్వమువారును జస్టిసుపక్షమువారును తమను బలపరచెదరని ఎరిగియుండియే శాసనసభవారు స్పష్టముగ తీర్మానింపవలయు నని ధైర్యముతో కోరియుండిరి. సుబ్రహ్మణ్యగారు శాసనసభకు బాధ్యులమని ఎంచుచో, ప్రభుత్వసభ్యులను నామినేటెడు సభ్యులను ఇటుగాని అటుగాని వోటుజేయకుండ నుండవలయునని కోరియుండవలసినది. అధికారుల సహాయముతో తనపక్షవిని నిలుపుకొనగలిగిన సుబ్రహ్మణ్యగారి నుడువు కెట్టివిలువ యుండును? పార్లమెంటు సభవారు అవిశ్వాసమును స్పష్టముగ కనుబఱచినగాని, మంత్రులు రాజీనామా నీయరని, సుబ్రహ్మణ్యగారు ఉపమానము దెలిపిరి. కాని పార్లమెంటుసభలో, నామినేటెడు సభ్యులెవరును ఉండరు. అందరును ప్రజలచే నెన్నుకొనిబడిన సభ్యులే. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయముల ననుసరింపదలచుచో, మద్రాసు శాసనసభలో గూడ ప్రజలచే నెన్నికొనబడినవారి వోట్లకు, సుబ్రహ్మణ్యగారు కట్టువడియుండుట న్యాయము. ఆధికసభ్యులగు మాయరుగారు, నామినేటెడు సభ్యుల జోక్యమును సమర్థించిరి. హిందూ దేశమునందు ఎట్టి య స ం గ త పు చ ర్య పై న ను స మర్థిం ప వీలగును గద! మాయరుగారి వృష్టిలో మంత్రులును ఇతర ప్రభుత్వసభ్యులును ఒక్కటియే. పైమను కమిషను వ్యవహారము ప్రాస్పర్శద్ధుశాఖ యగుటచే, దానికి తాము బాధ్యులముగామని, సుబ్రహ్మణ్యగారుచెలుపుట చోద్యము. నిజముగ జూచిన పైమనుకమిషను ఏశాఖకును

కెందని విషయము. అట్టితరి శాసనసభాభిప్రాయమును వీరు గౌరవించియుండవలసినది. విజయ్యడు శాఖల విషయము నయిననున మంత్రులు శాసనసభవారికి విరుద్ధముగ ప్రవర్తించవలయు నని గలదా? రంగనాథం మొదలిగారు, విజయ్యడు శాఖ యగు పైమను కమిషను వ్యవహారముతో తమకు సంబంధము లేదని గవర్నరుగారితో చెప్పినను, గవర్నరుగా రీ వాదము నంగీకరింప లేదు. పైమను కమిషనుకు తోడ్పడువారే మంత్రులుగ నుండివలయు నని వారు దెలుపలేదా? అట్టితరి, సుబ్రహ్మణ్యగారి వాదము, గవర్నరుగారి యభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. తమ స్థానము నెటుల నయినను నిలుపుకొనుటకు సుబ్రహ్మణ్యగారు విపరీతవాదము గావించుట వింతగాదు. కాని మంత్రుల నాటకములో సర్ పానగల్ రాజాగారి నటనమాత్రము, అత్యాశ్చర్యము గలిగించుచున్నది. మంత్రుల వేతనముల తగ్గుదలతీర్మానమునకు, సర్ పానగల్ గారు వ్యతిరేకముగ ప్రసంగించియు, వోటింగు సమయమున వీరును సర్ పాత్రోగారును తటస్థులుగ నుండిరి. మిగిలిన జస్టిసు పక్షసభ్యులు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి. అనుచరులు వ్యతిరేకముగను, నాయకులు తటస్థులుగ నుండుట, క్రొత్తయెత్తుగాబోలు! పైమనుకమిషను ప్రశ్నకొరకే ఇరువురు మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. అందునిమిత్తమే నూతన మంత్రు లిరువురు నియమింపబడిరి. సర్ పానగల్ గారు ఈప్రశ్నను గురించి సూచనగ నయినను ముచ్చటించ రయిరి. పైమను బహిష్కారమును జస్టిసు పక్షమువా రంగీకరించినపుడు, ఆ ప్రశ్న కొర కయినను మంత్రవర్గముపట్ల అవిశ్వాసము జూచుట ధర్మము గాదా? క్రొత్తమంత్రులకు సర్ పానగల్ గారు కొంతకాల మవకాశ మిచ్చెదరట. దీనియర్థ మేమి? ద్వంద్వపాలనమును కాపాడుదురనియేగద. మద్రాసు మెయిలుప్రతిక యీవిషయమై వ్రాయుచు ద్వంద్వపరిపాలనముపట్ల జస్టిసుపక్షమువానికిగల్గి ఆక్షేపణలు త్వరలో పూర్తిగ నంతరించునని జోస్యము చెప్పుచున్నది. కోయంబత్తూరు తీర్మానములను తాము ఆమోదించినను మంత్రవర్గమును పక్షగొట్టవలసిన యవసరము తమకు లేదని సర్ పానగల్ గారు దెలుపుచున్నారు. కాని వెనుక నేలకలిగెను? ఇంతకుపూర్వము జస్టిసుపక్షమువారు రెండుమాట్లు సుబ్రహ్మణ్య మంత్రవర్గముపై అవిశ్వాసము జూపుటలో పాల్గొనియుండిరి. ఇటీవల సుబ్రహ్మణ్యగారిపట్ల అవిశ్వాసతీర్మానమున కనుజ్ఞ గోరినపుడు సర్ పానగల్, సర్ పాత్రోగార్లు అంగీకారము సూచియుండిరి. అట్టితరి ఈమారు వీరు వేరు విధముగ ప్రవర్తించియుండవలె? పూర్వమంత్రవర్గమునకు తగినంతమంది అనుచరులుగాని స్పష్టకార్యక్రమముగాని జేనందున అటులగావించితిమని సర్ పానగల్ గారు నుడివిరి. ఇప్పటి మంత్రవర్గమునకు తగినంతమంది అనుచరులుగలరా? వెనుకటికన్నను సంఖ్యలబలము చాల తగ్గిపోయెనుగద. అప్పుడును ఇప్పుడును సుబ్రహ్మణ్యగారే ప్రధానమంత్రులు. వీరిపుడు మరీయొకముఖ్యశాఖనుగూడ పశ్చాదుకొనిరి. వీరికిపుడు స్పష్టకార్యక్రమము గలదనియు వీరిలోక్రొత్తమార్పు గలిగె ననియు సర్ పానగల్ గారికి గోచరించెనా? ఒక్కమార్పుమాత్రము గను

పించుచున్నది. ఎత్తైనాశాఖయంతయు ప్రాస్తున్నది. శాఖ యని ప్రజలవివరకు భావించుచుండిరి. మద్యపాన నిషేధము రిజర్వేషన్ శాఖ యనియు కేంద్రప్రభుత్వమునకుగూడ సంబంధించిన దనియు డా॥ నుబ్రాయ్ గారిటీవల వాక్కుచ్చియుండిరి. ఇట్టి ప్రతిపాదనము సర్ పానగల్ గారికి సంతృప్తి గలిగించినామో తెలియదు. బ్రాహ్మణ్యం కరినిమంత్రివర్గమున జేర్చినందువలన ఇట్టివారికి అవకాశ మిచ్చి చూడవలయుననుట వింతలలోకెల్ల వింతయగును న్నది. సర్ పానగలుగారు చెప్పిన కారణములు ఎట్టి మందముతోకొనినను నమ్మకము బుట్టించజాలవు. పై మను. కమిషను ప్రశ్నను వారు అసలే ఎత్తుకొనలేదు. కమిషను బహిష్కార తీర్మానమును గౌరవించినందులకుగాను రాజీనామా నిచ్చిన మంత్రులను మూలద్రోసి, దానిని ధిక్కరించి శాసనసభను అగౌరవపరచిన మంత్రులకు జైలు శిక్షయు వారు చేయూత నొనగుట, ఎట్టి నీతియో యూహించ సాధ్యపడ కున్నది. ఇట్టి సందర్భనమయమున దేశమును అగౌరవపరచి దేశక్షేమమునకు తీరని భంగము కలిగించిన జైలును పక్ష సభ్యులకును, మంత్రులకు సభ్యులకును, వోటరులు రాబోవు ఎన్నికలలో గణపాతము నేర్పుట యవసరము. మంత్రుల వర్గమునకు పెక్కికల్ జయము గలిగినను, ప్రజా ప్రతినిధులకు వైతికవిజయము గలిగినది. వీరిలో నధికసంఖ్యాకులు మంత్రులవర్గమును నిరాకరించిరి. తమ యభిప్రాయమును ఆసందర్భముగ చాటినందులకు, వీరిని దేశము విశేషముగ కొనియాడ గలదు.

గాంధీగారి పశ్చిమ దేశ సంచారము

ఇంకను నిశ్చయము కాలేదు
హంబాయి, మార్చి 20:—ఈవిండు న్యూస్ పేపర్ లిక ఆమామ్యుబాబాదు విశేషిర మహాత్మా గాంధీగారి సందర్శన గా “యూరప్రసక్త బోవలె” లేదా యను విషయము నేనే యింకను నిశ్చయించుకొనలేదు. నాయనకి ఆవశ్యకమగునట్లు ఇండియాలోని పరిస్థితులు మారినచో నేను వెర్లమి అని చెప్పిరి.
గాంధీగారు యీ విశేషిరని నిశ్చయించుటకు వలభాయి పశ్చిమ, స్వామి ఆనంద మహాశయిశాఖ, మున్నగు బ్రాహ్మణ సత్వగ్రహమునందు పల్లమునందున శాయకలతో వింశ్ర దించుచుండుట గమనింపదగునయ మని విశేషిర ప్రాయము చున్నాడు. వియన్నా యుద్ధము సభవారి కద్దనండి ఆహ్వానము మాత్రము వచ్చినది. గాంధీగారు యింకను నిశ్చయము జేసికొనలేదు. (సీ. పే. సీ.)

దేశీయవార్తా ప్రచారక సంఘములు
భారతదేశమున కి విదేశసంఘములు చేయు సపచారము నుగురించి అమృతబాగ పత్రిక యిట్లు వాయుచున్నది.
“మనపన్నులనుండి యీ కంకణిలై చాలదబ్బు వ్యయ మగుచున్నను భారతదేశమున కిది చాలా యవసరము చేయుచున్నది. 20 ఏండ్లక్రితము రామనేహగృహస్థాని రివిషయము యిట్లు ప్రాసేరి. “మధ్య ఆంధ్రమును పక్షపాతములను నగు సమాజము” అతలం అం దబ్బులను బయలుపెట్టి.” యీటరుకంపెనీ భారతీయుల నేక యతిరయిబ్బందులగుగాడ కలంగ జేయుచున్నది. కుదలబద్ధపుకూతలను వాధులుయేగాక, భారతదేశమునకు మిక్కిలియవసరముల వారల బుద్ధిభాగ్యముగా నుభుతయెబడుచున్నది. ఈ విదేశవార్తాసంఘములను, ముఖ్యముగా యీటరు ఏజెన్సీకిని యిచ్చుచున్నదబ్బు నిలుపుకేయుటకు భారతరాజసభలో నీలకంకణముగాను లేచ్చిన తీర్మానమునకు భారతీయులు సమ్మతునొసంగెదరని ఆపత్రికకొరు చున్నది.

హంబాయి రాష్ట్ర జాతీయ మహాసభ
హంబాయి, మార్చి 19:—ఈ సభ 28, 29 తేదీలయందు ఏ. పేటలో జరుగును. ఈ సభాధ్యక్షుడు నుభానుచంద్ర వోను నండిత జనానిలొలు కృపూరు నామనగర్ల పేర్ల కూచింకబడెను. (అ. పే.)

భారత శాసనసభ

స్వరాజ్యపక్షమువారు రాక సభ ముగియుట

అధికారతరకార్యక్రమము
డిల్లీ, మార్చి 20:—సెలరోజులనుండి ప్రభుత్వకార్యక్రమము జరుగుచు మరల నేటికి అధికారతరకార్యక్రమము జరిగెను. స్వరాజ్యపక్షమువా రెవ్వరును రాలేదు. సభ చాల పలుచగ నుండెను. చర్చ ఆత్మసాకరముగ లేదు.
సాంబరు ఆఫ్ఫు అభివృద్ధిస్థితిమును గూర్చి 1925-26 వర్షపు ఆకౌంటు కమిటీరీపోర్టును నూచింపబడిన ఆసందర్భములనుగూర్చి విచారించుటకుగాను నియోజకవర్గ విచారణ సంఘమును నియమింపవలెనని కె. సి. నియోగిగారు ప్రతిపాదించిరి. స్పీకరువరీత్రిమగూర్చి తెలుపును 1921 సం॥లో దబ్బా పంగిషన్ ఆఫ్ఫు చువకయి మార్చెట్టులలో ప్రవహించుచుండు నని చెప్పిరి. ధనిమొసంగబడెను. స్పీకరు దబ్బంతయు ఆనవసరముగ చెప్పించినట్లు తెలియవచ్చును. ఈ ప్రశ్నలన్నింటిని ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనినట్లుగాగాని అందుకు బాధ్యులైన ఆఫ్ఫుల కమిటీ వారు ఆనరాదమయిస్తారు. కబ్బికు ఆకౌంటు కమిటీ వారు విచారించదలంబుగాని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపకున్నారు.
హంబాయి ప్రభుత్వముతరపున నన్ను చెప్పుగారు యీవిషయము ఆడిటరుగాను పూర్తిగమచారించిరనియు వేరుగ విచారించ సలహాచు లేదు ఇంజనీరుల బండింగుగారికి తగిన గునాస్తాల సహాయము లేదు. అందుచే యీ పోరాటాలు జరిగిన వనిరి.
ఇండియన్ విచారించబడెనని బ్రాకెటుగారు చెప్పిరి.
ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారి తీర్మానముతో ఆడిటరు-జనరలుగారింగీరించిరి. ఇంజనీరు మంచిసమర్థులేగాని తెక్కలు పరిగనుండుట తెలియదు వాన నుంచినమృత మైనవాడు. ప్రోహబుద్ధిలవాడు కాదు. అని బ్రాకెటుగారు చెప్పిరి.
బాధ్యతగల సివిలు ఉద్యోగులు ఆరిక విషయములందు ఘోరమతస్థు లొనర్చుట చూచి ఊరుకొనరాదు. వా రెంత ధర్మగుణముగలవారే అయినను విచారించవలెనని దానుగారు జడివిడి జోషిగారు తీర్మానమున జలవరచిరి. ఇండియన్ విచారణ కర్తలు తెలిసిన లోపములకున్న నెక్కువ లోపము లున్నట్లు తోచుచున్న దనిరి.

బ్రాకెటుగారు
మద్రాసు పరీ పురపాలకముదాను భావనానుగాగు గొప్పఉద్యోగమునందున్న పెద్ద అధికారి కనపని నెరవేర్చక తప్పవచ్చెను. ఆతడు ఇంటికిపోయినందున అంతటితో ఊరు కొనరాదు, విచారించవలెను. పట్టికు ఆకౌంటుకమిటీవారు విచారించుట కంగీకరించినచో చాలానని నియోగిగారు ప్రాయశఘ్నములు తెలియచున్నది. ఇంగ్లాండులో ఇట్టితప్పు లొనర్చినచో ఆఉద్యోగిని డిక్టేటు చేసియుండుదు. ఇది తప్పుతెక్కలను జూపిన కేసులక్రింద నుచ్చును. వారి కౌంటింగ్యును పరిశాద నందున బ్రాకెటుగారే మద్రాసుగా నుండెనని. ప్రభుత్వ కారాగారములందు పెద్దపెద్ద లోపములన్నియు నట్టి చిన్నతప్పిదముల విచారించక విడిచిపెట్టుటకల్ల కిది లోపమునందును. కావున నియోజకవర్గ విచారణ జరుపవలసి భావనానుగా రుచిరి.
పరీ బ్రాకెటుగారు బయి: సిక్కులు ఇంగ్లాండులో పట్టికు ఆకౌంటు కమిటీవారు యిట్టి విషయములందు తన రిపోర్టును సీర్లక్ష్యముగ (ట్రోసిజేయక) తామే మరల విచారించుకొను యు ఆడిటరు భావనగ పరిశీలించిన విదప రిరిగి విచారించ సలహాచు లేదయి ఆడిటరుగారి రిపోర్టు కమిటీవారు సభవారును అంగీకరించవలెనని కోరిరి.
తీర్మానము ఒంటునకుపెట్టుగా 24 ఆనుకూలురు, 41 ప్రతి కూలరతో ఒకపొయెను.

భారత ప్రాచీనవస్తువులు

ఇండియాలోని ప్రాచీనవస్తువులు, పరిశ్రమగు విగ్రహములు, ప్రాచీన చిత్రములు మున్నగువాటిని విదేశములకు ఎగుమతిజేయుకండి యెవ్వలకే యించి ప్రాచీనభారతదేశ చిత్రము తెలిసికొనుటకును ప్రాచీనభారతీయప్రతిభను వెల్లడిచేయుటకును ప్రోహపించవలెనని జ. ఎక్స్. ట్రెసు రావుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించి తిను ప్రతిపాదనాను గావించిరి. ప్రభుత్వమువారు నీలువిగ్రహము కాన్పూరు క్షేత్రము నుండి, మాన్సుగు స్వల్పవస్తువులు పోతుండుట జూచుటకై ప్రభుత్వము వారెక్కువ ప్రదర్శనము నెచ్చించుచుండురుగాని భారతదేశ చారిత్రిక ప్రామాణ్యముగల, జాతీయమండరు గర్వపడవలసిన విషయములయందు క్రద్దపహింపకున్నాగు అని సర్వోత్తమురావుగారు రుచిరి.
సభవారు ఘనోరానంతరము సహావేశమునపుడు సభలో కనీసపుసంఖ్య యుండెను. బాజపాయిగారు జబాబు చెప్పుచు గౌరవనీయులగు సభ్యుని ఆభిప్రాయమును అభినందించి ప్రాచీనవస్తు సంతకవట్టును ప్రససరించి ప్రభుత్వమువారు దగుక్రద్ద గౌరవమున్నారనియు, ఎవ్వరు తెక్కడికి బోలేద.

నియుజెప్పిరి. దేశాభిమానముగల్గి ప్రాచీనచిత్రములు మున్నగు కళాప్రదర్శిక వస్తుసామగ్రిని కాపాడుచున్నవారిని ప్రశంసించిరి. కాని యీ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. ఇందు కఠినముగు పరతులు గల వనిరి. సభవారి అనుమతిపై తీర్మాన ముపసంహరించు కొనబడెను.

పంచదారపరిశ్రమను విదేశపురాజీనుండి సంగ్రహించుటకు కొన్ని నూచవల జేయుచు మంత్రులగుగా రొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. విదేశపురాజీ దారులముగ నున్నదనియు, పంచదార కమిటీవారి కిఫాయతులను అనులు జరుపలేదు. పంచదారపరిశ్రమకు ప్రభుత్వమువారి సహాయము లేకున్న అభివృద్ధి నొందజాలదు.
“ఇండియాలోనికి దిగుమతిజేయు పంచదారపై పన్ను విధించి పరిశ్రమకు తోడ్పడునట్లుగా పంచదార డెల్లము రవానా జేయు లైసెన్సు తగ్గించవలె”నని భావనాను భార్యపు గారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

బాజపాయిగారు బదులు చెప్పుచు పంచదార కమిటీవారి రిపోర్టు వచ్చునరీకి వ్యవసాయశాఖ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నందున్న మంత్రుల సా వ్ధి న ము చేయబడుటచే అనులు జరుపుటకు వీలులేకుండెననియు, కేంద్రప్రభుత్వము క్రింద నున్న విషయములు రెండు, నుగురుబోర్డు, పరిశోధక సంస్థలగాను శిక్ష లక్ష 1½ లక్షలు సాబీవాభ్యుగలవి యున్నవి. యుద్ధానంతరము ఆరికపరిస్థితులనుబట్టి వీటిని కొనసాగింప లేకున్నారు. కాని పూసాలో నొక కేంద్రపంచదార ప్రచారక సంస్థ యుండెను. కొయలతూరునంపును కేంద్రప్రభుత్వమువారు తీసికొనిరి. వ్యయసాయవిచారణ రాయలుకమిషనువారి ప్రశ్నాపలిలో పంచదారవిషయము లేదుగాని వా రావిషయముగూడ విచారించుచున్నారు.

బాజపాయిగారు ఇంకను చెప్పుచుండగ సభలో కనీసపుసంఖ్య లేదని. మహమ్మదు యూసుబుగారు నూచింపగా అధ్యక్షుడు రెక్కించి సభ నాటికి చాలించెను. (అ. పే.)

విందులు
డిల్లీ, మార్చి 20:—కేంద్రమన్మథమువారు నిన్న సాయంకాలము చెప్పరను హోటలునందు బ్రాకెటుగారికి విందొసంగిరి. అన్ని రాజకీయపక్షముల కేంద్రకావనసభ్యులు వచ్చియుండిరి. (అ. పే.)

ఉభయము పాల్గొనుట

డిల్లీ, మార్చి 20:—సారాభాయివారి దంపతులు కేంద్రకావన సభ్యులను డిల్లీలో పెద్దలకును నిన్న సాయంకాలము చెప్పరను హోటలులో విందొసంగిరి. ఇది యొక్క సంఘసమావేశముగ నెంచి అన్ని పక్షముల సభ్యులు నుమారు 200 మంది వచ్చిరి. ముఖ్యులు, సర్ జార్జి రిసీ, సర్ కాన్పూటు, సర్ బి. మిత్ర, గా॥ ఎస్. ఆర్. దాను, గా॥ పశేలు, నెహ్రూ, మాలవ్యా, సర్ భావనాను, బాజపాయి జయకరు, సర్ విల్సను, మూరుగాడ్లు వచ్చియుండిరి. సింధియా నావిగేషను కంపెనీవారు క్రొత్త స్త్రీమరులు మూడింటి ప్రతిమలు ప్రదర్శింపబడెను. వాటిని నాయకులు ముమ్మగు, పండిత నెహ్రూ, గా॥ పశేలు, డా॥ పరంజపాయిగారు నీలుప్రవేశ పెట్టిన ప్రారంభోత్సవము జూపు బయస్కోపు ప్రదర్శింపబడెను. యూరోపియను సభ్యుల చాల సంఖ్యించి వేరొకవారి జూపముని కోరిరి. ఆవిందునందు భారతీయులు యూరోపియనులు అందరు పాల్గొనిరి. (సీ. పే. సీ.)

స్టేట్ కాన్సిల్ సభ

డిల్లీ, మార్చి 20:—ఈరోజు స్టేటు కాన్సిల్ 15 నిమిషములు మాత్రమే కూడి యాతీర్మానమును జేసెను.
ఈసభ పీదప అంతర్జాతీయసభవారు చేసిన సిఫారసులు, కన్వేషనులును భాగుగా విచారించి, వీటిని ఒప్పుకొనరాదని గవర్నరు జనరల్ గారికి సిఫారసు చేయుచున్నారని ఈతీర్మానము విషయమై మాట్లాడుటకు గారు మాట్లాడుచు యాసిఫారసులును కన్వేషనులును జబ్బులను గురించి యు కార్మికుల సహాయముకొరకును వ్యవసాయ పరివాండ్రును సాయయ చేయుటకై యున్నను భారతదేశ స్థితికి తగినవిగా లేనందువలన ఒప్పుకొనరాదని చెప్పెను. ఈసిద్ధాంతములను గవర్నరుమెంటువారు రొప్పుకొనకకాదు. భారతదేశములో నవి యాచరణ లో పెట్టుటకు చాల కష్టములు న్నవి. వ్యవసాయ కూలీలలో తగిన కట్టుబాటులు లేవు. ప్రజలకు బేషధనహాయము గూడ పరిగా లభించుటలేదు. కనుక నీ తీర్మానము నామోదించిన దబ్బు ఆనవసరము కిర్యుపెట్ట బడుటయేగాని లాభముండదు. కనుక భారతదేశపరిస్థితులను జనీవా సభవారికి తెలియజేసి భారత దేశమునకు తగిన పదతిని నూచించమని కోరుట బాగుండునని యతడు తలచెను. కార్యదర్శి బల్లమీద ఇండియన్ మర్చెంటు పిప్పింగువట్టుమును పేటర్ కెకె స్నీ చట్టమును సవరించుటకు ప్రతిపాదలను బల్లమీద పెట్టిరి. ఈ విషయమును గురువారము ఉదయము చర్చించబడును.

“మేము స్వయముగ దిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లందు మీకు ఎక్కువ లాభము కలుగును.”

4359

బోగిలాల్ మంగల్జీ అండ్ కో,

89 సాలవీది, పార్కుటవుక్, మద్రాస్.

హైదరాబాదు వార్తలు

(స్వగీయవిలేఖరి)

గుల్బర్గావకిళ్ళ అభియోగము

ఈవిషయమున ప్రధానమంత్రిగారి ఆజ్ఞానుసారము బా రీచేయబడిన హుతుము నిజముగానే పనిచేసినది. ఎవరైనా మువలనైన నేమి, గుల్బర్గావకిళ్ళకు విద్యాభ్యాసకాలమును రాజీ కుదిరినది. నిందితులగు నీయధికారులు తుచాపరిపక్రమ హైకోర్టువ్యాధినియెదుట చాటులు చేసినారు. దీనిని ప్రకటించుటకు బిల్లుకొనిరి. సానికప్రతిక “రైయజు” అను నది దీనిని ప్రకటించినది. ఇతే ప్రతికలో ప్రధానమంత్రిగారిచ్చిన హుతుముకొన్నభావమునుబట్టి పంచాయతీలపూర్వ ప్రకటించబడినది. జరిగినదేదో జరిగినది, మొత్తముమీద రాజీ యైనది! అంతే చాలు.

సేగు

14 మార్చినుండి కేసులు లేనేలేవు. రైపిడెన్సికాడలో కేసులు అంతకుముందు నుండియే ఆగిపోయినవి. రాజీవు చలి కాలమువరకు ఈవిషయమున నిశ్చింత అయినట్లే.

హైకోర్టు ప్రకటన

ఎక్కువకాలే హైకోర్టు ఖర్చురాదు, రీసు (ఏక్సిలం, మే) సెలలో ఎండకాలపు సెలవులవలన మూసినేబడుచునది. కాని ఈరంజాను సెలలోవలెనే పాస్టారి (క్రిమినలు) వ్యవహారములు జరుగుచునే యుండుననియూ, అత్యవసరమున డివానీ (సివిల్) వ్యవహారములేనైన ఉన్నయెడల, పార్టీలకు తెలిపి అంకూడ విచారింపబడుననియూ హైకోర్టువారు ప్రకటించినారు. అనగా ఈరంజాను సెలలో ఎట్లు జరిగినదో అప్రకారమే ఎండకాలపు సెలవులు రెండుసెలలు జరుగునని తెలుచున్నది.

రైంబి, టాన్సూగిదొరగార్లు

రివిన్యూమంత్రియూ, కార్యదర్శియూ నగు నీయిజ పురుష జిల్లాలలో దొరచేయుచున్నాను. ఇదివరకు ఈరెండుమాషలు లలో నుల్లాబాబాదు, కరింపగరము, పరేంవా, కలరు, ఉస్మా నాబాదు అను ఆయిదు తాలూకాల తహసీల్దార్లు ప్రజల ముఠలపైన స స్పెండుచేయబడి విచారణయందున్నారు. ఇటీవల గుల్బర్గావకిళ్ళ తాలూకాదారు (కత్తెగు) మొయిన్ముద్దీనుగారిపైన కొన్ని నేరము లారోపింపబడి విచారణజరుగుచు న్నది. ఈవిధముగా రెవిన్యూఅధికారులు దొరగార్లవ్రతకు గు రియైనవారైరి. ఎక్కువగా బహుశికాదుతులు ల:చగొనితన మునుగురించుచున్నది. చిరకాలమునుండి ఈరాష్ట్రమున పీడిం చుచున్న ఈవ్యాధి ఈదొరగార్ల మూలమున తొలగినచో ఎంత యు దనకల మగుదుము.

క్రాంతి ఆంగ్ల అధికారి

హైదరాబాదును అను క్రాంతి అధికారి నిజాంరాష్ట్రము యొక్క వ్యవసాయ ప్రకృతిపై తాత్కాలికముగా నియోగింపబడియున్నాడు. ఈయన చాలామందివాడని ప్రతీతి. బొంబాయి ప్రభుత్వమునకుండి, ఉద్యోగమునకుకొనిపోవుచుండెనట. నిజాంప్రభుత్వమువారు సానినాహ్మినించిరట ముందు పీఠేమి చేయుదుకో మాడనలసియున్నది.

గుల్బర్గాహిందువులు

ఇచ్చట కర్షకులు శ్రైమంతాపూర్ణ దొరగార్లువచ్చిన పురుష, నగరములోని హిందువులు, తమనగరమున మునిసిపాలిటీ పెట్టించనలసినదనియూ, హిందువులకు గొప్పఉద్యోగము లిప్పించనలసినదనియూ విజ్ఞప్తి చాటుచేసినారు. ఉద్యోగముల విషయములో తమఅధికారమునకుబడినసందర్భములలో జేతముల తక్కువేయక యోగ్యతనే ప్రధానముగా జూతుమని యు ఇతరతాగులయొక్కవిషయమున తాము ఏమియు చేయ జాలమనియు, గుల్బర్గా మున్నగు పెద్దనగరములలో మునిసిపాలిటీ పెట్టించుచున్నప్పుడు సొక్కిము టాన్సూగిదొరవారి ఆలోచనమందున్నదనియు వారికి చెప్పుకొనవలసిన పంకలలు చెప్పుకొనవచ్చుననియు సాదరముగా ప్రత్యుత్తరముజెప్పిరి. ఉద్యోగములుకావలెనన్నచో సినిమాపర్వరూపరీతులలో చేపలసిన దని సూచించిరి. కాని ఈ సినిమా పర్వము క్లాసులలో హిందువులను సామాన్యముగా చేర్చుకొనుటయే లేదుగదా యని జనులు సలహాకొనిరి !!

తప్పు ఎవరిది మీతప్పు లేక మాతప్పు?

న్యాయముగా తప్పుచేయని మేము తలచుటలేదు. ఇప్పు టికి గడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి హిందూదేశమునందు దొరకునట్టి కూరగాయల చమురులందు కోక్రాజెమ్ చాల అమోఘమైనదనియు, పరిశుద్ధమైనదనియు తెలుపుచున్నాము.

విక్రయింపబడుచున్న నెయ్యి చాల మట్టికులపటము గలదిగానే యున్నది. కాన అది వృధాగా చెడిపోవుట లేదా? మఱియు వంటకు బజారునెయ్యి నుపయోగించి శ్రేష్ఠమైన ఆహారమును చెడుపుట లేదా? చెడిపోకుండుటకై మిక్కిలి భగ్దముగా నుండుటమంచిది.

బజారునందు నెయ్యిడబ్బల్లులైన నుండు ఈగలను శ్రీమీరెప్పజైనను గమనించియున్నారా?

కోక్రాజెమ్తో వండబడిన ఆహారమును భుజించి నుఖపడుదు.

Cocogem

అన్ని వంటకములకు

కోకోజెమ్ నే ఉపయోగింపుడు.

Agents:—

ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,
Post Box No. 40, MADRAS.

2

ఇన్స్పెక్షన్ దావరిజిల్లా పంచాయతీ ఆనరే ఆర్డర్ జర్.

శ్రీ శ్రీ పెమ్మరాజు భానుమూర్తిపంతులుగారు

పడమటి గోదావరిజిల్లాలోని తిరుపతిపురపాస్తవులును, పంచాయతీలకు మూలసాపకులును, నిగర్వమాదామణియూ, రాజ్ కియత్తెగూను శ్రీయంక పెమ్మరాజు భానుమూర్తిపంతులువారు యీకల రి లేదీని స్వగృహంబున దివిలంకరించినది తెలుపుటకు విచార మగుచున్నది. వీర గ్రామపంచాయతీలకు స్థాపించుటలో తమనైపుణ్యమును చూపించుచు శ్రేష్ఠిగాయిదాలగలిగిన పల్లెటూరునందయిన కలహములకు భాను దంధకారమును దోలించునంగి, కాంతిం జేయుచు వికమత్కృతి వృద్ధి కలిగించుచుండెరి, ఇంతటి అనుభవజ్ఞులయై యీజిల్లాలో కడునరుడుగలరు. వీర మిక్కిలి పరోపకారజీవరు. నిరంతర ప్రదానం. భూతపయగలవారు, ఎల్లప్పుడు చిరునగవుతో ప్రపంచముల గాంచుచు ప్రజలకు ఆస్తింపచుచును. పూర్వచార, భక్తికై గాగ్యములలో నిండిన హృదయం. వీర విద్యాభిమానులకు వీర శ్రేష్ఠాపింపబడియున్న గ్రంథాలములే నిదర్శనము. అట్టిపురపాస్తవుడు పంచాయతీల కార్యభారము చేత మిక్కిలిబడచిక పొందినను వినుగునిరాములకే విశేషమరణజేసినజేయగలడు. అట్టితెలి, వారికి వివజ్యరము సంప్రాప్తమై ఆహారాసమరూము సంప్రాప్తమైనది. ఇట్టిజేతేవాదురంధ్రుని పోగొట్టుకొనిన పడమటిగోదావరి మండలము మొక్క దుర్లభ వర్ణింపవలసికాదు. ఈపంచాయతీలన్నిటిని చక్కగా వృద్ధిపంచి గౌరవతనమునైనను పొందవండ, దేశోపకారచింతతో అంత్యమువరకు దేశసేయించినమహనీయుని మరణమునకు విగవనివారుండరు. ప్రభుత్వమువారివల్లను ప్రజలవల్లను మెప్పించిన మహనీయులు వీరయ్యున్నారు. వీరికి పరపరిసంఘములలోపూడ గౌరవుద్వ్యగమగలదు. ఇక ఈపంచాయతీలగతి యెటులగునోయని భీతినిపొందుచున్నారము. శ్రీపంతులవారియాత్మకు కాంతి కలుగజేయునటుల పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు మానానభూతిని వారికుటుంబమునకు దెలుపుచున్నారము.

16-3-28 యామజాల లక్ష్మీనరసింహమూర్తి, పాలమూరు, పల్లిమగోదావరిజిల్లా, గ్రంథాలయకార్యదర్శి.

జర్మను ఇంజనీర్లు ఇచ్చినది ఈషియా ప్రభుత్వమువారు నదిరి. మొత్తము 100 మందిని ఆరెక్టజేసిరి.

తోటపల్లి గూడూరు కొత్తపోస్టుఆఫీసు

1928 సంవత్సరం జనవరి 28 తే 1 దిన తోటపల్లి గూడూరు గ్రామములో బ్రాంచిపోస్టుఆఫీసు (యల్ ను సెరిమెంట్) పోస్టుఆఫీసుగా యేర్పాటుచేసినారు యాపోస్టుఆఫీసు ను తోటపల్లి గూడూరు గ్రామములో పెట్టవలసిన దని యెన్నియో అర్జీ పెట్టగా యిప్పుడు యేర్పాటు చేసినారు యాపోస్టుఆఫీసు కొన్ని గ్రామములకు అనగా తోటపల్లి గూడూరు పావీరెడ్డిపాలెం, శేషూరు, మాచర్ల వారిపాలెం, తోటపల్లి, యాదూరు, జరిగిండ్ల యింకాకొన్ని గ్రామములు యాపోస్టుఆఫీసులో చేర్చియున్నార. యీ కొత్త పోస్టుఆఫీసు వచ్చినది మొదలు మా గ్రామములకు వేరర్లు జాబులు మణియ్యగలవ గైరా యానత్తు కానికములు ప్రతిరోజు చేడట మాకు చూపాపాదములకు చాల అనుకూలముగా యున్నది. యాపోస్టుఆఫీసు సౌకర్య చాలా శ్రేష్ఠ తోపచేయుచున్నార. పోస్టుమేష్టరు గారు చాలాపుత్తుచు మతో పోస్టుకార్యములు చేయట మాకు చాలా సంతోషముగా యున్నది యాపోస్టుఆఫీసుకు ప్రతిసెలకు మంచి ఆదాయ మువచ్చుచున్నట్లుకూడా తెలియుచున్నది. యాపోస్టుఆఫీసు లేనప్పుడు సెల్లూరు పోస్టుక్రింద యీ గ్రామములు వుండినది. సెల్లూరికి యీ గ్రామములు 15 మైళ్ళుదూరము. సెల్లూరు పోస్టు ఆఫీసునుంచి యేలాటికానికములు మాకుచేరట ఆలస్యమై యెంత యోకష్టమయి వుండినవారము. ఈ గ్రామములలో కొన్ని శ్రేణి మిల్లులు చాలామంది సుహృదులతో బియ్యము వ్యాపారముచేయవలయుచున్నార. యిప్పుడు తోటపల్లి గూడూరు గ్రామములో పోస్టుఆఫీసు యేర్పాటు చేసినందున యీకష్టములు అన్నియు బోయి చాలాసౌఖ్యముగాయున్నది. యాపోస్టుఆఫీసు 5 మాసములు అనగా జూలై 15 వరకు యెల్ ను సెరిమెంట్ పోస్టుఆఫీసుగా ఆదాయముచూచి జూలై సెలలో ఖాయముచేయుటగాని నిలిపివేయటగాని యేర్పాటుజరుగునుగాన యీ బ్రాంచిపోస్టుఆఫీసుకు ఖాయంచేయించులాగున యేర్పాటు చేయించునరని కోరుచున్నాము. ఈపోస్టుఆఫీసు క్రమే చాలాపుధికరముగా పనిచేయగలను. యీ గ్రామములు గవర్న మెంటుకు రివిన్యూశిస్తులములముగా 60 వేలుచెల్లెండు గ్రామములు. యీ గ్రామములలో ఫలియ భాగ్యం మద్రాసునకు యెగుమతికగు బాహ్యపాఠములు జరుగుచుండును. అందువలన యీ గ్రామములకు ఒక బ్రాంచి పోస్టుఆఫీసు వుండవలెనని కోరుచువుండుటకు కారణముగాన పడకు బ్రాంచిపోస్టుఆఫీసును ఖాయంచేయగలని కోరుచున్నాము.

యం. సుబ్బయ్య.

విదేశవార్తలు

బర్మ-హింద్ ప్రభుత్వ

స్వతంత్ర గాంచిరి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:—బర్మ-హింద్ ప్రభుత్వ స్వతంత్ర గాంచిరి. కాని పనులన్నిటిని ఆఫ్ఘానిస్తాన్, కొన్ని రోజులవరకు విశ్రాంతి గొనెదరు.

బాల్తీ ప్రభుత్వ రాత్రి మంచినీర పట్టినది. దక్షిణ ప్రాంత పనులను మానుకొనిరి.

జినివీపులేఖ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:—సిరియస్ స్థితిని కార్యాలయము నుండి జినివీపులేఖ బయల్పడెదనని సోమవారమునాడు డెలియేటేషన్ దానినిగూర్చి మరల చర్చించుచు చాలమంది యభిప్రాయము. ప్రభుత్వపక్షమునా రీతియను మిత్రులతో ముగించి పోయిన దనుకొనుచున్నార. కాని కార్యకర్తలమునా రింకను కొందరు అసంతృప్తులగుచున్నారు. ఇంగ్లండ్ గారికి కలుగును డెలివరే వ్యక్తిపక్షము డెలియేషన్ దున్నార. జినివీపులేఖ పట్టిగాననియు నిజమైనదే యని ఇంగ్లండ్ గారు యాటరుతో డెలివరే. ఈ విషయము నింతటితో ముగించువలె ననిరి.

లండన్, మార్చి 19:—ఎవరో కార్యకర్తలమునా రెన్నికలలో ఓడిపోవుటకు జినివీపులేఖను సృష్టించిరి గట్టిగ నమ్ముచున్నారము గాన ఆవిషయమై విచారణ సల్పుట కవసరముచున్నార.

బాల్తీనుగారి ప్రకటనము

ఎన్నికలకు జినివీపులేఖను ఎట్టిసంబంధము లేదనియు అంతకుముందే రషియాతో కార్యకర్తలప్రభుత్వము చేసికొన్న ఒడంబడికచేతను వారి వ్యవహారములచేతను కమ్యూనిస్టులపై నేరములను తీసివేయుటచేతను క్యాంబెజ్ గా రోడిపోయిరిని బాల్తీనుగారు డెలివరుచున్నారు. జినివీపులేఖ నిజమైనదనే కన్పర్యేటివు ప్రభుత్వమువారు విచారణపట్టి నిర్ణయించిరి. కార్యకర్తలప్రభుత్వమునా రట్లు 1924 లో తీర్మానించలేకపోయిరి.

రషియా ప్రకటనము

జినివీపులేఖ ప్రచురణమునకు ముందు చిచిరక్ గారు జినివీపుగారి నీవిషయమై యడుగ, బ్రిటనులో కమ్యూనిస్టులకు మునుపకు బంపినది నిజమేగాని ఆ డెల్ట, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము చేతిలో బడెనో తెలియదనయు, ద్రోహముజేసి ఎవరో ప్రభుత్వమున కిచ్చి యుందనని జినివీపుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి మాస్కోలోనో లండనులోనో ఆ ద్రోహము జరిగియుండవలె ననిరి. కొన్ని చోట్ల లేఖలో విషయములనుగూడ మార్చి, క్రొత్తవాటిని జేర్చి, ఉన్నవాటిని దీసివేసిరి జినివీపుగారు. ఈమార్పులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చేసినన విలులేదనియు, అట్లన్నచో అసలులేఖ నిజమని నిరసపడుననియు, అందుచే మొదటికే ఆలేఖను సృష్టియనియో, అసత్యమనియో ఖండించవలెనని చిచిరనుగారు. తరవాత నొక నెలయినపిదప అసలులేఖను నాశనము జేసిరిని చిచిరనుగారు. అసలులేఖను డెల్టకు విలులేదు గాన అనగా మాత్రమే జరిపిలేసిరి గాన అది దుబావుకు రాదుగాన ఆవిషయమై సత్యానన్వేషణలను డెల్టకు విచారణను సల్పువలెనని సోవియటులు గట్టిగ అడగవచ్చునని చిచిరనుగారు.

కొంతకాలమైనపిదప ఒకరషియా వ్యక్తి పట్టుకొనెను. ఆతడే నకలును బ్రిటిషువారి కిచ్చియుండునని రషియాను లనుకొనిరి. ఆతనిని కాల్చివంపిరి.

ఈలేఖనుగూర్చి నిర్దిష్టవాదాంశముగ సాక్ష్యము నాలుగు చోట్లనుండి వచ్చెననియు అంతయు నిజమనే ఆట్రార్చి జనరలు పరీక్షించిన పాటుగాను డెలివరి.

రాంకే మగ్నో చాల్మగారి తీర్మానమును ఓడిపోయెను. 826 ప్రతికూలురు, 182 అనుకు లురుగ నుండిరి.

మధ్యగరా సమద్ర నౌకాధికారిగ కాలర్మగారిపానే విలియం కేర్ గారిని నియమించిరి.

అమానుల్లా రాజదంపతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:—అమానుల్లా రాజదంపతులు దశప్రదర్శనమును యుద్ధప్రయత్న ప్రదర్శనములను జూచిరి.

ట్యాంకు లోపలి భాగమును పరీక్షించిరి. దార్శనము కేగి అచట మార్కొనీ బీము రేడియో స్టేషనును పరీక్షించుచున్నార.

ఆయుధవిస్తరణ సభ

జనీవా, మార్చి 20:—అమెరికా యుద్ధము గూడదని ప్రకటించుచున్నది. ఆయుధవిస్తరణమువిషయమై సోవియటులు అమెరికామీద ఆధారపడుచున్నారు. నిజముగ అమెరికా యుద్ధబహిష్కరణమును గోరుచో సోవియటులు ఆయుధవిస్తరణవిధానమును అవలంబించవలె నని బ్రిటిషునోపుగా రనుచున్నారు.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

సోవియటులు మాచవలను పూర్తిగ త్రోసివేయుటకును వీలులేదు. పూర్తిగా అంగీకరించుటకు వీలులేదని ఇటలీయ ద్వారా నుడివెను ప్రెంచి ప్రతినిధి అడోల్ఫ్ రజీతో ప్రస్తావించెను సోవియటు విధానమును కుమార్తె ప్రభుత్వ తీర్మానముగ ఆక్షేపించెను. కొన్ని సూచనలు అసాధ్యములనిరి. తస్మాన్ కన్వనా రి పై అంతటను తొలగించవలెనని రషియాను మాచవల నంగీకరించిన బాలిసమితి ఒడంబడికను రద్దుజేయుటవసరమగుననిరి. బాలిసమితి ఆదరణమున వచ్చియు బాలిసమితితో సోవియటులు జనీవాకు ఈవిషయమై వచ్చిరిని చెప్పకుండుట తప్పనిది. సోవియటులు మాచవలను ఆయుధవిస్తరణసంఘములలోనున్న ప్రభుత్వములకు డెలివరేవారు తమనిపుణులతో ఆలోచించెద రనిరి. అందుచే ఈ నిందుపట్టిలో నర్వ పూర్తిగ జరుగుటకు వీలు లేదనిరి. కాని ఈవిధానమును చిన్న సంఘ మొకటి పరీక్షించవలెననిరి.

హిండింబర్దుగారు

ఆస్ట్రా బిరుదము

(బీము సర్వీసు)

బెర్లిన్, మార్చి 19:—జర్మను రిపబ్లికన్ అధ్యక్షులు హిండింబర్దుగారు ఆస్ట్రా బిరుదముల నంగీకరించుటచే బెర్లిన్ లో ఆందోళనము బయలుదేరెను. రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వ సూత్రములకు భిన్నముగ హిండింబర్దుగారు కరుదమున స్వీకరించి రనుచున్నారు.

ఈజిప్టు మంత్రవరము

(బీము సర్వీసు)

కయో, మార్చి 19:—ఈజిప్టు మంత్రవరము అధికారమును స్వీకరించెను. ఈజిప్టు సామ్రాజ్యాధికారమున కెట్టి కొలంక లేకుండవలెనని ప్రధానామాత్యుడు వ్యక్తీకరించెను.

కొత్త ఈజిప్టు మంత్రవరము

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

కయో, మార్చి 20:—మంత్రవరమును ప్రభుత్వము అధికారమును స్వీకరించి దేశపు హక్కులను రక్షింపబూనుకొనిరి. ఈజిప్టు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు విరుద్ధముగ పనులనుగాని చేతలనుగాని మేము ఒప్పుకొనుట లేదు మాదానులో ఈజిప్టు హక్కులకు ప్రతిబంధకములను అంగీకరించుటలేదు. (సంతసము) ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమునకు బ్రిటిషు ఆశయములకు భంగము లేకుండ నున్నాదానవుమతో ఆంగ్లో-ఈజిప్టు ఒడంబడిక తుదకేర్పడవచ్చును. అఒడంబడిక సమానముగ స్నేహితులు సమాధికారప్రతిపత్తితో గూడుకొన్నదిగా నుండవలెను. ఒకరు యజమానులు, ఇతరులు పరాధినులుగ నుండు ఒడంబడికగ నుండరాదు. విదేశీయుల ఆశయములకు భంగము రానీయమనియు నహస్ పాషాగారు అభయమిడిరి.

మంత్రవరమున విశ్వాస మున్నదని తీర్మానించిరి.

సిల్వాను రాయలకమిషను 29 తేదీని ప్రభుత్వసభలో లండనులోనున్న సిల్వానుసంఘమువారిసాక్ష్యమును దీసికొనును.

నైమెక్ కమిషను బహిష్కరణము

సెలెవుకమిటీ సమానప్రతిపత్తి

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 19:—ధిల్లీ కావనసభవారు సెలెవుకమిటీకి రాయలు కమిషనుతో సమానప్రతిపత్తినిగడించుటకు రాయదారములను సల్పుచు విచారణసంఘమును నియమించినపుడు సమానప్రతిపత్తిని ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినది ఆపుడు ప్రజానిధులగు భారతీయులు వేరుగాన సమానప్రతిపత్తినియే వీలులేదనుసాకును ప్రభుత్వమునా రనుటకు వీలుండదని బ్రిటిషువర్గములో రాజకీయజేతలు కొందరునుచున్నారు. ఇండియనుపత్రికా సంపాదకుడు డెల్టాపు మున్నాడు డిల్లీ కావనసభవారు రట్టి సంఘము లేర్పరిచినను తమ బహిష్కరణసంకల్పమును మానుకొన నక్కరలేదని గూడ డెలివరిరి. భారతీయులు కోరిన సంగతులు గొంతెమ్మకొరకలు గావు. వాటిని సాధించవచ్చుననిరి. భారతీయులు సెలెవుకమిటీని నియమించిన కామన్వెల్థలో బాల్తీనుగారు ప్రకటించిన సమాన ప్రతిపత్తి ఇండియా కార్యాలయమునా రిచ్చునటుల జేయుటకు పార్లమెంటులోను ఇనతలను బ్రిటిషు మిత్రులకు వీలుగనుండెడి దనుచున్నారు. దీనిచే ప్రస్తుతము దెర్బడిన ప్రతిష్టంభనము అంతరించునుచున్నారు. అన్నప్రకారము సర్వాజ్ఞ నైమెక్ గారు సమాన ప్రతిపత్తి నీయుక్తునో ఇండియను కమిటీ తీర్మానుచేసిన నైమెక్ కమిషను ఇచ్చిరినటుల జేయగలరనుచున్నారు. ఇండియను కమిటీకి సమాన ప్రతిపత్తి నీయరాదన్న ఆధికారవర్గమునకు పరాధినునట.

సోవియటు గనులపరిశ్రమ

విధ్వంసకర్తలు

(బీము సర్వీసు)

మాస్కో, మార్చి 19:—సోవియటు గనులపరిశ్రమను నాశనమొనర్చుటకు కుట్రచేయుచున్నారని 60 మందిని ఆరెస్టుజేసిరి. ఒక అమెరికను, అంగ్లేయుడుగూడ ఇందులోనున్నాడని చూచాయగ డెలియించున్నది.

సోవియటు జిర్కను సంబంధములు

కిగా, మార్చి 20:—సోవియటురషియాతో జర్మనులు ఐర్లండ్ సంబంధములను మానుకొనుటను ఖండించుచు జర్మనులు తమ వ్యవహారములతో జోక్యము కలుగజేసికొనట తప్పని ఖండించుచు సోవియటు ప్రతికూల కుట్రచారులను కాల్చివంపవలెననియు సోవియటురషియా శ్వాసవరిపాలనమున ఇతరులెవరను ప్రమేయమును గలంగజేసికొన రాదనియు విదేశాంగ రాజకీయాధికారు లిట్లు జోక్యము కలుగజేసికొని కుట్రలను బన్నుచున్న తమ ఆర్థిక పారిశ్రామిక సంబంధములు విదేశ ప్రభుత్వములమీద ఆధారపడకుండ జేసికొనవలసినవచ్చుననియు (రేడ్) యూనియను కాంగ్రెసువారు తీర్మానించిరి. తమ యుగమునని జూపిరి.

రషియాను జర్మను ఇంజనీర్లను ఆరెస్టుచేయుటచే రీని ముపారిశ్రామికపనులను జూచుటకు రషియాను ఇంజనీర్ల కిచ్చిన అనుమతులను జర్మనులు రద్దుజేసిరి.

బాల్తీ ప్రభుత్వ గుండెజబ్బుచే బాధపడుచున్నారు. పనులన్నిటిని మానుకొనిరి.

నీల్ లో 45 నిమిషములు అమానుల్లా రాజగారు జలాంతరామిలో నున్నారు. గురితప్పకుండ కాల్చినందులకు పతకమును బహుమతి నిచ్చిరి.

మాల్టాలో రాయలు ఒక నౌకలో తిరుగబడిన వారిని బహిరంగముగ జైలర్లు పై న్యాయధికారులు కిడించెదరట.

మిల్లరుకన్య-అన్యమతస్వీకారము

లండన్, మార్చి 19:—ఇంగ్లండులో మిల్లరుకన్య హిందూమత స్వీకారము సంబంధము గల్గించెను. అట్టి మతస్వీకారము ఇండియా అవల జరుగవచ్చునా యని “ఇండియన్” కార్యాలయమున కొక లేఖచెప్పెనట హిందూమతముతో కలుపుకొనుటకు యూరపురకు హిందూమత ప్రచారకులు రావచ్చునాయని ఇంకొక లేఖ నంపిరి. హిందూమతమును వ్యాపింపజేయుటకు యూరపు అమెరికాలో క్రొత్తయుద్ద్యమమును శక్తిపూరించి ప్రారంభించవలెనని ఇంకొకరు గోరుచున్నారు.

బెజవాడ

ఇది యేటిసభ!

బెజవాడ, 19 వ మార్చి:—ఈనెల 18 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు బెజవాడలో శ్రీ భ్రమరాంబా సుబ్బేశ్వర స్వామివారి ఆలయమున (బ్రహ్మశ్రీ) పెద్దజొట్ట వీరయ్య బి. ఏ. బి.యల్. గారి యధ్యక్షతన “వివాహ గర్భాధానము” నిర్వహణన నిరాకరణసభ” జరుగునని ప్రకటించబడినది. మద్రాసుకాసన సభవారు కన్యకలకు 12 యేండ్లలోపల వివాహమున్న 16 యేండ్లలోపల పునస్సంధానము చేయరాదని గానింపబోవు చట్టముపట్ల తమ యసమ్మరిని శ్రీ గవర్నరు ప్రభువు వారికి తెలుపుకొనుటయే యాసభోద్దేశము.

ఈ సభకు మామూలుసమయమునకు ఒక ఆరగంటపిదప ఆధ్యక్షులవారు, శివభక్తుల వీరభద్రపాకయాజిగారు ముఖ్యులగుచునున్న సభాసన ములకరించి శ్రోతలకై యెదురుచూచి చూచి యెంతవరకు యెదురురానందున తాము గానింపదలమొన్న చట్టముపట్ల యసమ్మరి తీర్మానమువ్రాసి తమ నలుపుకు అతొడిచి బెజవాడపట్నము తరపున శ్రీ గవర్నరు వారికి పంపు కొన నిశ్చయించుకొనిరి. అటుల నిర్ణయించుకొనిన పిదప సభముగించి వెడలక నటనే కూర్చుండియుండుటచే సభకు రాదలమొన్న ప్రజలవ్యాజీకి రాదొడంగిరి ఒక ఆరగంటలో నలుగురున్నచోట నూరుమంది చేరిరి. అందు నూతన సంస్కారప్రియులు గలరు.

పిమ్మట ఆధ్యక్షులవారు, అటచేరియున్న సభికులకు సభావిషయమును యెరింగించుచూ సభ్యులనుండి శ్రీ చిట్టూరు రామకృష్ణయ్యగారిని ముందు మాట్లాడవలసినదని కోరగ, వారు అట్టికాసనములు దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి చేయవలసినదే యనియు, యెప్పుడో నిర్ణయించిన స్వభావ ప్రామాణ్యములగు తీర్మాననూపనయియు, అదియున్న కాలావసరముగ వ్రాయబడినదే యనియు, ఇప్పుడు మారవలసినట్లే తమ అభిప్రాయ మనియు మాట్లాడిరి. ఆధ్యక్షుడు కాంతముగ విచార మధ్య మధ్య “సరి, సరి” యనుచు, వీరి కావనకు బలపరచువారైన గలవో మాట్లాడవచ్చుననియు, లేకున్న తీర్మానమును ఓటుకుబెట్టుచుననియు నుచిరి. అంతలో సభనండి ఒకరు, మాట్లాడువారు చాలమంది గలరనియు, వారలను మాట్లాడనిందు, పిదప ఓటువిషయము చూడవచ్చునని చెప్పిరి.

అంతట, శ్రీ మాకేశుచార్యులు గారు, పదదశీర్మానమునకు నొక పదరచననుపాదించుచూ 16 సంవత్సరముల వయస్సులోపల గర్భాధానము చేయకూడదనుట సమ్మతమేగాని, దానినిమాత్రము కాసనముగానియుట కూడదు అను మొదలగు విషయముల మాట్లాడిరి. తదుపరి శ్రీయత పాణికుపాటి నాగభూషణం గారు ఆచార్యులవారి పవరణకు బలపరచుచూ 12 సంవత్సరముల వయస్సులోపల కన్యకలకు వివాహము చేయకూడదనియు, 16 సంవత్సరముల వయస్సులోపల గర్భాధానము చేయరాదను విషయము ఆచరణయందుండుకొనుట మంచిదేగాని చట్టముగ కానిందుటమాత్రము హిందూమతమున కంతకు నొకమచ్చయే యనియు, భారతీయ స్త్రీపురుషులకు చాల అసమానకరమనియు చీనిని చట్టమునుండి తొలగించవలయునని కాసనసభవారిని కోరుచున్నా మను మొదలగువిషయములు చాలవరకుమాట్లాడుచూ పవరణ సంగిరింపగోరిరి. ఇంతటిచర్చజరుగుచున్నను, అంతకు క్రితమే గానించుకొనిన తీర్మానమువిషయమై ఆనలుపుకు పెద్దలకే తప్ప మరెవ్వరికిని తెలియదు. ఇటులండ ఆనలుగులలో నొకరు “తీర్మాన ముపుడేగానిది వ్రాసిగూడ అయిపోయింది. ఇక మీ సవరణ, యీ చర్చ లేలే?” యని అనిరి. ఈ విషయము వినినతోడనే సభికులు నిరాకరించి ఉద్దేశ పూరితులైరి. కాని ఆచార్యులవారు వగయిరాతేమియు మాట్లాడక ఆధ్యక్షుని చర్యలకు ఖండించుచు పదదశీర్మానము రద్దు పరచి నిండుసభలో నిపుడు గానించిన సవరణతో గల తీర్మానమును ఆమోదించగోరిరి. అందుకు ఆధ్యక్షులిత్యుకొనరై తీర్మానము సభను లేపటివరకైనను ఆపి నిండుసభలో చర్చించుట కియ్యకొనడని ఆధ్యక్షుని కోరిరి. అందులకును గాదని సభ నుండి వెడలిపోయిరి. యెబదివేలజనసంఖ్య గలిగిన బెజవాడ పట్టణము తరపున యేనుగులతో యేమూలనో కూర్చుండి రహస్యముగ తేసికొనిన తీర్మానము విషయమై ప్రజలెరింగి దానికి తమ యసమ్మరిని బెల్లూచూ వారిచర్యలను ఖండించుచు యీ తీర్మానమును రద్దుపరచుడని కోరుచున్నను లక్ష్యముచేయక నిట్టి యకార్యములు చేయుట పిరికి పాడియేనా? ఇట్లు చేయబడినదియేటిసభ. ఇది యేటి తీర్మానములు. ప్రతి పక్షమువారి మాటలయందు గల సత్యమైనను గ్రహించవలదా?

ఒక ప్రేక్షకుడు.

శృంగారకాళిదాసుకథలు

శృంగార కాళిదాసుని శృంగార కథలు

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమన్వయము, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారముగ వర్ణింపబడినవి.

వెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0

జి. ఎస్. శాస్త్రి అందు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

శృంగారకాళిదాసుని శృంగార కథలు

తరుణముమించి పోవకమునుచే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వనతో పూడివచ్చునంతవరకు ఆలసిండుము వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అతిఅంతర్గత యనిగ్రహింపుడు

కామినియాఆయిల్

నీటి నుండియే వాడుటారంభించుడు.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంధివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగానుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకున్నచో, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈనులభవదనినీ నీటి పరిక్షింపుడు. మీ వెంట్రుకలెంత త్వరలో అంచుగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు వెల్లు అధికృతగలగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను, దుకాణాదారులందరివద్ద, వరిమళ్లద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొఱకును. మీ గ్రామ పర్యటయిందొకొనునప్పుడు, కామినియాఆయిల్ అని చూచి మరకొనుడు.

నీసా 1-కి వెల రు 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 (కత్తెకం, నీసాల 8 కి రు 2-12-0 పోస్టేజి 0-12-0)

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట మరువకుడు.

మీదునుపులమీదగాని, కేటు దుమాలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహర మైనట్టి మల్లె, దోబీపువ్వులు, తరిమళ్లులు, వెడజల్లి నట్టినవర్చును. పెండ్లిపయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు తప్ప మరెవరియూ కావరాదు. నేడే ఒకసీసానుకొని, దాని ఆధురకరీములను లనుభవించుడు.

1/2 బోన్స్ ఓటోధిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రామ " " 0-12-0

సమూహ సీసారెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

నువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మాలికలయొక్క 85000 సంస్కృతకర్తవ్యములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫియెందు రు 3-4-0 లు.

భన్తప్రదీపిక ఇందు పదు ప్రఖ్యాతములు కుదరచేసి భక్తులుచేయు యాగాని ఆయుర్వేదసాధనములగుంత రు 1-కి రు 500 కిమ్మకుగల భక్తము కూడ గలదు. క్యాలిగ్రాఫియెందు నెం రు. 2-0-0

2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ది బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అందు వీవింగ్ మిల్స్ లిమిటెడ్, బెజవాడ.

నమ్మకమైన యేజంట్లు వస్త్రములను అమ్ముటకు కావలయును

ధర్మరక్షించబడినది. యీ తరుణమున పోగొట్టుకొనడము

విదేశవస్త్రములకంటె చౌకగా యంపగలగుటకును మీ మిల్లువస్త్రములు ప్రతి ఆంగ్లనియొల్ట్లను వాడుక చేయగలగుటకును, బీదలకూడా చౌకగా కొని ధరింపటకు మీ గానుండుటకును, యీ మిల్లులో తయారు కావడు అన్నిరకముల వస్త్రములకు ప్రత్యేకించి ధరలు తగ్గించబడినవి.

దోపతులు, నైను, బాకినీడు, తువాట్లు, పక్క దుప్పట్లు, చావల చీరీంపులు, చీరెలు, యింకను వివిధరకములు, ప్రత్యేకమైన గట్టినులుతో తయారు కాబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

వలయువారికి ఖరీదుల పట్టి పంపబడును. యింకను గు 20 ల వాటాను చాలా అమ్మకమునకు యున్నవి.

మీ సేజింగ్ యేజంట్లు అండ్ డ్రెస్సు, గూడూరి లక్ష్మణరావుగారు బి. యే గారికి వ్రాయవలెను.

526 4 9 1 2 4

ఈ ప్రకటనయొక్క కాపీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా జాయంటు స్టాకు కంపెనీల అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు వారియొద్ద
1913 నవంబరు VII వ ఆర్డరు 92 (2) వ సెక్షను ప్రకారము దాఖలు చేయబడినది.

ది ఈ స్టాక్ ఇండియా మాచ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ నవంబరు (VII వ) ఇండియన్ కంపెనీల ఆర్డరు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

పూర్తిగా సమకూర్చుటకు అధికారము గల మూలధనము రు 8,00,000 లు.

వాటాకు రు 10 ల చొప్పున 80,000 సాధారణపు వాటాలుగా భాగించబడినది.

ప్రస్తుతము వాటాదార్లవలన రాబట్టుకొను మూలధనము రు 6,00,000 లు.

నడరు (రు 6,00,000) మూలధనమునకు వాటాదార్లు చేర్చుకొనబడుదురు. వాటాదార్లు దిగువవిధమున తమ వాటాలసాము చెల్లించవలెను.

వాటా 1 టికెట్ రు 5 లు మొదటి దరఖాస్తుతో, రు 3 లు వాటాదార్లుగా చేర్చుకొనబడిన తరువాత, రు 2 లు మిగిలెండు నెలలకు.

డైరెక్టర్లు.

1. మ.రా.రా.శ్రీ, రాజా పి. విశ్వసుందరరావు బహద్దరువారు, నేగయమ్మపేట యెన్టీలు జమీందారు, నేగయమ్మపేట, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
2. " దేశోద్ధాంక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాధిపతి, ప్రొఫెసరు, చెన్నపట్టణము.
3. " బాకురుపండా వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రొఫెసరు, చెన్నపట్టణమునందలి మెసర్స్ లూయీడ్రెయిఫస్ కంపెనీ ద్వితీయ విశాఖపట్టణము.
4. " నేతి వెంకటసోమయాజులు గారు, అగ్రహారముదారు, వెనుకటి గవర్న మెంటు స్టేడరు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, తాలూకాబోర్డు వెనుకటి ప్రెసిడెంటు, రాజమహేంద్రవరము.
5. " డబ్ల్యూ. పి. రావు ఎన్వైరు (ఉద్యోగరీత్యా), కలకత్తాయందలి మెసర్స్ మిట్టూ బూస్ & థైసావారి లిమిటెడ్ కంపెనీలో వెనుకటి అసిస్టెంట్, "పార్కు హౌసు", రాజమహేంద్రవరము.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు

డబ్ల్యూ. పి. రావు, పార్కు హౌసు, రాజమహేంద్రవరము.

ఆ డి టి రు

సి. ఎస్. ఎస్. ఆర్. శర్మ, జి. డి. పి., రాజమహేంద్రవరము.

చాలింగరులు.

ఇంజీనియరు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, రాజమహేంద్రవరము.

వ క్రి స్ట.

మెసర్స్ షార్ట్ బ్యూక్ అండు కంపెనీ, కె. ఎస్. నేడు రోడ్డు, చెన్నపట్టణము.

అగ్రిఫుడకల పరిశ్రమలో నిపుణత గల నలహదారు

వి. పి. ఘోసు ఎన్వైరు, ఎమ్. ఎస్. సి. ఐ. (లండను) కలకత్తా.

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు

"పార్కు హౌసు" గ్రాండు ట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము.

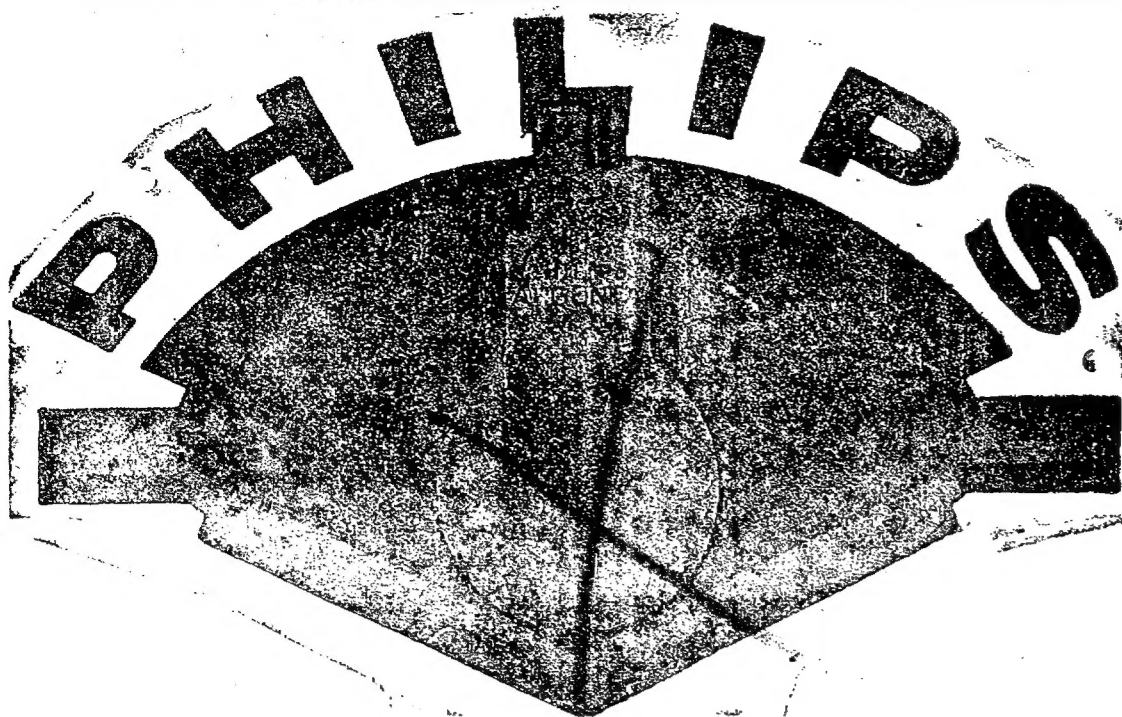
టెలిగ్రాఫులకొరకు చిరునామా:—"లూసిఫరు", రాజమహేంద్రవరము.

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టుసును

(Prospectus) దరఖాస్తు ఫారమును

(Application Form) మా రిజిస్టరుడు

ఆఫీసునుండి పంపబడును

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు

అందు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంట్లవద్ద దొరకును

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

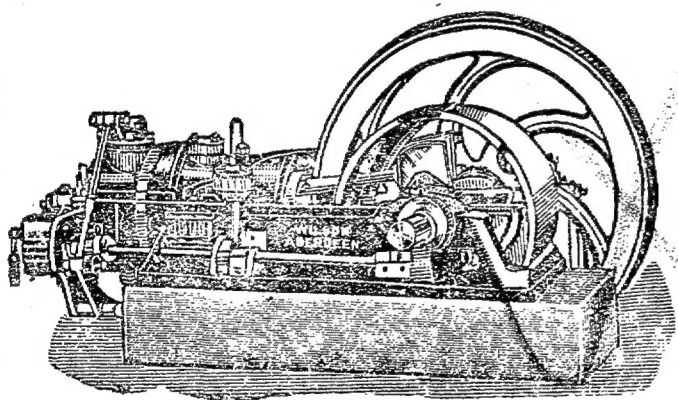
Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనలు

సులభమైన మెకానిజమ్,

వేగరేజరులేదు త్వరలో స్తారగును.

యా యింజనలు కెమిటీలో ట్రెపు
లోను, కోల్డు స్టార్టింగ్ ట్రెపులోను 7
గురములు హార్డు పవరుమొదలు 50
గురముల హార్డు పవరునరకు యెల్లప్పు
డున్న స్టాక్లో సిద్ధముగా నుండును.
అన్ని సామానాలు చాలా బలముగాను,
టెంపరు గలవిగాను వుండును. క్రూ
డాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యెంత
మట్టి చమురులో నైనను అతి తృప్తికర
ముగా పనిచేయును. ధరలు అతి
పరచును.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగి చెట్టిపేటి, మద్రాసు.

(బ్రాంచి ఆఫీసు, నిడదవోలు, పడమర గోదావరి జిల్లా.

వీటియొక్క నుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని

జాగుగా ప్లగ్చోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహర కస్తూరిమాత్రులను

Regd
TradeMark

తెప్పించి, ఒకదాని వాటిని మిగిలించి రృప్తిచెందవలసి మార్చి తాళిలాడును. (తెలివను బయటక
మాత్రము వచ్చును ప్రకటనావ్రతములే ఇందుకు ప్రణయిదర్శనము.

ఇవి మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అల్పాయుష్షునమిదము మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తా) క్రమంగా రియో
చేయబడినవి. తొంబాయిలముతో గాని, బడిగా గాన ఉపయోగించవచ్చును. కంబినిజ్వరములు, దగ్గులు, కీటక
బీజర్లు, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపుకోష్టములు వడినెము, త్రక్కల తొమ్మ, అన్ని మాంద్యము, ములదడు
బలహీనత మొదలగునవికి వైద్యాయుగ్రహవలె పనిచేయును. ప్రీట్లు తనివీటలు మునలివారు మొదలగువారికి
అన్యుకిననుకూలము. 250-800 మాత్రము గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పోస్టు ఖర్చు 0-4-0 జి. పోస్టుఖర్చుతో
6 నమ. రూ. 1-5-0, 12 కి రూ. 2-15-0, 25 కి రూ. 5-8-0.

భిషగ్ రత్న పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, పొచ్చెటరు.

శ్రీ సీతా రాధా సుమతీ శ్యామలా, మౌనమార్గము.

5 వ గుంటూరుజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయ మహాసభ, గుంటూరు

చావు వెంకటేశ్వయ్య, బి. యె., బి. యల్. గారి
అధ్యక్షతోపన్యాసమునందీ క్రిందిభాగములు ముద్రితములు:—

విద్యావిధానము

1919 సంవత్సరమున హిందూ దేశపాలనాకాననుక్రింద
విద్యాధికారసర్వహారము ప్రజాప్రతినిధుల యధీనమై నేటి
కొనినివత్సరములు కాలాద్వీపము విద్యావిధానము జాతీయ
భావోన్మేషముగానుండియున్నది. సాంప్రదాయక ముగధర్మము
పునరుద్ధరింపబడ కుండినది. ధర్మసంస్థాపనకు వాయు మనో
కల్పనాశక్తియు, ప్రాగల్భ్యమును భగవదాదేశసంజనితములు.
సృష్టికర్తలంబోలే మన యమాత్య శేఖరులును రససిద్ధులైనచ
దా ధర్మముల కాసింపఁగలగుదురు. ఇట్టి మహత్తములయిన
పనుస్థలు కేలము సభలయందు ఉపన్యాసములములమునఁ
బరిష్కరింపఁగినవికావు. శీర్షములైనవస్త్రములకఁ గ్రొత్తచేరి
క లతుకజేసినట్లులు తృప్తములును కున్నములునను సంస్కర
జోహాయులచే సాధింపఁదగినవికావు. దుష్టాంగమునుఖండించి
శేషాంగశ్రేణికి రక్షణముజేయు చికిత్సకునిశేర్షు, సాహస
ము, ధైర్యము సంస్కర్తకు నుండినగాని సంస్కరణము వీర్య
మతము కానేరదు. ఎంతటి యున్నతసిద్ధాంతములైనను ఎట్టి
నిర్భాగమునైనను గొంతకాలముమాత్రమే ప్రయోజకకార్యతై
యొండనోవు. సాధారణముగ సంఘములో నూతనశక్తుబద్ధునిం
చి పూర్వోద్ధాంతములను బూర్వసంస్థలను అనుపయోగములగు
నొనరింపఁబును. దేశపరిస్థితు లెల్లప్పు డొకరికిగనే యొండబా
లవు. నూతనపరిస్థితుల కనుగుణముగ సంస్కారము చేయబడిన
నేగాని జాతిజీవము పరిశుభమై వీర్యవంతముగా నుండఁబా
లదు. ప్రాతఃద్యోధాంతములు పరిసితులకనువగు నూతన సిద్ధాం
తములకు తావునొసఁగుట వ గాంత చరిత్రయందుఁ గనుపట్టుచు
నేయున్నది. మార్కండేయ సభివృద్ధిసూచక దశాభేదమే. పురో
గమనము మానవశక్తిహీనము నునవి సంకల్పముమీదను ఆధార
పడియుండును. పరిణామమందుఁ జరచుచున్న సంప్రదించునను
కొనిన లాభములేదు. పరిణామమొక శక్తిగాదు, అయ్యది కారణ
కార్య సంబంధమైన విధానము. అదియే కారణముగాదు, కా
స్త్రియముకము. పరిణామవశ్యకత నూత్నముబులకుఁగాని
గోచరింపదు. అకములోని మేధాశక్తియంతయు నొకనిపరముకా
వచ్చునుగాని అట్టి నూత్నపరిజ్ఞాన ములవడుట దుర్లభము. అట్టి
పరిజ్ఞాని, మేధాసంపన్నుఁడుగను, నూత్నగ్రాహిగను, నిరంతర
సాధనాపరఁడుగను, నూతనజయశ్రేష్ఠుడగు పరఁడుగను నుండి
భుటనలను ఉచ్చయముగా నిర్వహించు టెట్లని యాలోచించు
టయందే తనకలము నంతయు విశేషయోగించి దానినే పరమా
విధిగా నెంచుకొనును. అతని కట్టి శక్తి సహజముగాఁగాని శిక్ష
ణచేఁగాని యలఁడును. కాని అట్టివారు చాల అరుదు.

మన మంతివర్గమునా రిట్టి నిరపమశ్రేష్ఠపీఠురధరులు
గా కపోవచ్చును; కాని జాతిజీవసమృద్ధియనకు సంబంధించిన
పాలనాకాఖిలను వారిపరము చేసవచ్చును వారివిధ్యుక్తములను
మార్చెగారు చెప్పివీరికి కొంతకాలము సమర్థించుటకు యత్నింప
వలయున గదా! అట్టివిషయములలో నెల్లఁ బ్రాముఖ్యమైనదియు
జాతిజీవసమునకుఁ బ్రాణమువంటిదియు నైన విద్యాకానివిష
యమై కలుచెప్పవలయునా?

ఇండియాప్రభుత్వమువారు కనుకలదిన లోపము తెలిత
వలగఁ దీటిఁబి. వారి హెచ్చరిక తెలివవలసి అనుష్ఠానరూపముల
దాల్చినవి. విద్యావిధానము స్వయాప స్వభావాదులలో కట్టి
నూత్నము చెందినదో యొకటి విచారితము. పాఠశాలసంఖ్య
కలవలయునఁ బెరిగినదనవచ్చును. విద్యమీది వ్యయమును హె
చ్చియేయుంటినది. ఉపాధ్యాయుల వేతనములును గొంతవలకు
స్థితిజేరినవి; కాని ఉపాధ్యాయులకు బోధనాభ్యసన పాఠ
శాలలోఁ గలవలయును విద్యలో మాత్రము అభివృద్ధిసూచకమైన
మాద్యునిమాత్రమేనియుఁ గానరాదు. ఉపాధ్యాయులవిద్యా
సామగ్రియఁ బెడగలేదు. ప్రాథమిక విద్యావిధానముగూడ
యథాపకరముగా అసమగ్రముగను సంకుచితముగను పాఠ
యోగకరముగను నిలవఁబడి యున్నది. ప్రజలకును విద్యావిధాన
మందు విశ్వాసమును ఉత్సాహమును గలుగజేయుచి పరిపూర్ణ
త్రమములందును మార్పుగాన రాదు. బాహ్యోపకరణములందుఁ గొం
తమాత్ర గలిగినదిగాని అభ్యంతర భావము నిర్వీర్యమై నిస్తీ జమై
మాటకున్నయది.

ప్రాథమికవిద్య

ఉన్నత విద్యావిధానములో ప్రాథమికవిద్య గార్వ స్థి
మునకు ఉపనయనమునలె నొక యుపాంగముగఁ బరిగణింపఁబ
డుచున్నది. విద్యాసాధమున కిది ప్రథమ సోపానప్రాయమే
యయినదిగాని యొకవిలక్షణ సమగ్రకీర్తిగఁ బాడఁబడుటలేదు.

అట్లుచూడఁజడవంతమును ఈవిద్యావిధానము ప్రజోపకారి కా జాలదు. దృక్పథము మాటితీరవలయును. హిందూదేశప్రజలు ఏ కొలదిమందియోతప్ప అందఱును భావపరులు. నిజమునకు దేశ మున్నదనితెలిసి రాజయిననగన వీరముభిన్నునికే ఆత్మింపవలయు ను. వీరిలో ఏకొలదిమందియో అగ్రభాష నభ్యసించు గుఱు నాలముకలవాఁడు. కాబట్టి అట్టివారికే సేర్వకంఠవిద్య వారిదేని తాదర్థ్యభావములకు అనుగుణముగ నుంకినదేగాని ప్రయోజనకారి కాజాలదు. అవిద్య విద్యనించినవారుకూడ పై నధిక విద్యను న్నార్జించుటకు కలయు ప్రవేశమునందు ఘటించిన ఘటించురు గాక. ఇది గొణిమేగాని ముఖ్యముగాదు.

స్వదేశప్రేమ, జాతీయత, సమత్వము, సామ్రాజ్యత్వము అట్లక రాజకీయ న్యాయత్వము, అధ్యాత్మికతకీ, స్వయంస్వ యాధికారము, సర్వభూతహితము మొదలగునవి యెన్నియో ఉన్నతాదర్శములు రాజదండవకు లో గాకయే ఆచరణీయములని ప్రస్తుతము బహిరంగముగఁ బ్రభోధింపఁబడుచున్నవి. ఆయా సమూహ ఏకొలదిమంది నాగరక విద్వాంసుల వాగ్దహనానైపు ణికి నుదాహరణములుగా మాత్రమే సరియైయుండి అభ్యాసానుభవ మూరములయొందుండిన నేమి సహజము? దేశముమొత్తము మీద జాతివిభిన్నముగాను సామాన్యజనులపట్ల ఈభావోదయ ములు కార్యరూపమును దాల్చినకదా దేశమునకై జాతికై కా వింపబడుచున్న ఈయాంశోనము యదార్థమని తేలగలదు. లేని యెడలఁ బ్రభుత్వమువారు చెప్పునట్లు తినిపూర్వంఁడఁజాలని అ తివాదుల యున్నత ప్రలాపములుగా మాత్రమే తోపగలరు. సా మాన్య ప్రజల జీవితమునందు నీలక్ష్యములకు నవలభి ఎట్లుపాపఁ గఁజేయుట యనునది గొప్పసమస్య. ఈసమస్యనే మనలోని పెద్దలు, ప్రతినిధులు, మనమంత్రివర్గమువారును బూరింపవలసి యుండెను. ఏది ఎట్లుండినను స్వస్వరూపమునురూర్చి ప్రతిమ నున్నదను తెలిసికొనినకదా పైకాటలు. నాదేశసాధ్యమై ట్టిది? నాజాతిజీవన మెట్టిది? పూర్వచరిత్రయెట్టిది? ఈ ప్రశ్న లకు ఉపపత్తి ఘట్టిలుట చరిత్రపఠనమందేగాక మఱియొకవిధ ముగఁ దేలజాలదు. మనపూర్వుల పద్ధతులకు సాధనములనే మ నము మఱివియున్నాము. ఆట్టిసాధనములను కాలోచితమార్పుల తో మనమును రలస్వీకరింపవలసిన యవసరము కలగినది.

జాతీయభావము

మనదేశములోని ప్రజలకు ఏదేశము ఏకజాతీయ భావముల బోధించుటకుఁ బ్రస్తుతమున కన్న మంచితరుణము నేతెట్టి? ప్రస్తుతము దేశమును గలవర పెట్టుచున్న నతకలహము లు జాతికలహములు అంతమొంది పరస్పరానరాగము ప్రేమ గలుగవలె నన్న భౌతికజీవితమునకు వాయు నీరము లెంతటి యావశ్యకములో సారజీవితమునకు భాషయు చరిత్రయు సం లేముఖ్యములు. మనదేశమునందెన్నఁడును ప్రజలయందు దేశము జాతీయ భావములు పాపఁగ లేదనియు, రాజనీతి పాలనాశక్తి హిందూదేశప్రజ లెఱుంగరనియు ఆట్టి అనాగరక దేశచరిత్ర మును పఠించుటవలన నేమియుఁ బ్రయోజనము లేదనియుఁ గొందరుచెప్పుచున్నారు. ఇది సత్యమేకము.

అనేకుహిమాచలపర్వతం గల ఈయఖండ సామాన్య మునకఁ గలిగిన జంబూద్వీపము, ఆర్యావర్తముమొదలగు నామ కరణములె. ఈయది యేకదేశముగఁ బ్రకటముచేయుచున్నది. ప్రజలు భిన్నభిన్నము లగు భాషలు మాటలాడువార లైనను వారినిత్య నై మిత్రిక క్రియా కలాప ముల యొక్క గాని పురాణముయొక్కగాని ధర్మ కాస్త్రములయొక్కగాని భాష యొక్క గీర్వాణముకలయే వారియే జాతీయ భావమును జాటుచున్నది. పాపన భాగీ ధి ప్రవంతినితోయము లేభావశీ యనికఁ బరిత్రములు కాఁజాలకున్నది హిమాచలపాఠము నందలి భారతీయుఁడు రామేశ్వరము నెట్టిపుణ్యక్షేత్రముగ భావించునో, కన్యాకుమారిగ్రామమందలి ప్రాంతపురుషురాడ వారణాసీ నగరము నట్లే పవిత్రభావముతోఁ జూచుచున్న వాఁ డు. ప్రతిభారతీయునికి గంగాపుణ్యజలములతో రామేశ్వర న్యాయకి నభిషేకము నేయుటయు, రామేశ్వరము లోని సైక తము జాహ్నువీతోయముల గొప్పటయు నుత్తయిలోక ప్రాప్తికి సాధనములుగఁ జెప్పఁబడినవి. ఆపుణ్యవిషయ మెట్లుండినను నియ్యది యేకజాతీయతకు బ్రహ్మణ్యమగుచున్నది. పాంచాలము లోని వివాహముల ననుష్ఠింపఁబడు ముత్రిమే పాండ్యదేశము యొక జెప్పఁబడుచున్నది. అందులకు రామ కృష్ణుడయితే భగవం తుఁడు. సీతాసావిత్రిలే పతివ్రతలు. బలికల్లులే దాష్ట్యతాఖ నులు. వసిష్ఠ విశ్వమిత్రులే పురాణసంఘములు. ఇంతకంటె నానేకుహిమాచలపర్వతంఠము ఏకజాతీయ భావముగలవలయు నేమిప్రమాణము కావలయు? భారతదేశముంతయు నేకచక్రత్రా ధిపత్యమునందుండెనుటకు భారతాది గ్రంథములె తార్కాణ ములు. పురాణ గ్రంథములనుటల యందుండుగాక చంద్రగపుడు అశోకుఁడు అక్కను లెట్టివారు. సార్వభౌములై భారతదేశముం తయు నేకచక్రత్రాధిపతులై పాలించినవారేగా? ధీనిబట్టి పురాణలోచన చేయుదుమేని భారతవర్ష మేకప్రభుత్వమునకు లోనయి ఏకదేశీయభావమునకు నాకరము గాదనుటలో నెంత త్యము గలదు? పాశ్చాత్యదేశములు దిగంబరులై మృగపా

యలైన జనులతో నుండిన కాలమునకు నెంతయో పూర్వమున కే భారతవర్ష మునందు నేకజాతీయభావము ఏకదేశీయభావ ము నీరనివాస మేర్పగవలసివని వార లొకభారతదేశీయనదే పాలించుటయేమి? ఇతరదేశీయములకుకూడ భుతభవిష్యత్తులందలి మతమును ధర్మమును వ్యాపింపజేసియుండిరి అశోకదేవగ నా పవిత్రమును బుద్ధభగవానుని అగ్రంపాదములకు మతమును జావా బోర్నియో నుమిత్ర మొదలగు ద్వీపములకును, చీనా, టిబెట్టు, ఆఫ్రికా మొదలగు నఖండ సామాన్యములనును వ్యా పింపఁ జేసినవాడు. భారతగర్వమున పరమపావనములని యొ చియే పరదేశీయములు హిందూదేశీయ దీతులకు నమసు బోధిం చుటకై యాహ్వానించిరి కశ్యపవంశము, పంఘమిత్రముల గునారు పరదేశీయులకు ముగివాప్తికై వారే శిశిపిరికాల వా వలయును భారతభూమికి నీసితి ప్రాప్తించినట్లుల భాంధిని 41 గింపుచున్నదేగాని పూర్వము విభిన్నదేశీయములను సకలవిషయ ల నాదర్శకప్రాయమై యుండినది యీదేశమే యగును

విద్య : మంత్రము

ప్రస్తుతవిద్యావిధానము సంస్కరించి, ఉపాధ్యాయులకు నేతనములున్నదిపలవి, విద్యనుచితముగనునిర్వహించునట్లు నీలచేయ గూడదను ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వమువారికివరకు చెప్పుమానచ్చినసా కులనే మఱివెన్న మువారు వల్లించుచున్నాడు. నిర్వచిత విధివిధ్య కైపాప మాదేశీనీవకశోరత్యము, 1911 వ సం॥ములో వా రాడవారంభించినాడు. చిన్నపంపానము బహుదాలో చిన్న రాజా ప్రారంభోచితవిద్యను స్థాపింపగలగఁగా బ్రిటిషుపాల కులు ఆపట్టికైనను ఆరంభించి క్రమేణ పూర్తిచేయఁజూడదా యని గోపాలకృష్ణ గోకలే దీలాఠములు పలికినాడు. ప్ర జలాలరు, ప్రభుత్వముపై తిరగఁబడెదరు అని దేశప్రముఖు లలో కొందరును ప్రభుత్వపక్షమువారును ఎదుర్కొనినారు. గోక్షేమాత్రమాతనిపట్టు నదులెదు ఈచరిత్ర యటుంతము. విస్తరించుమాటయటించి, ఉన్న పాఠశాలలను గట్టిపరచవచ్చు నగదా! ప్రస్తుతము జరుగు పాఠశాలలను దేశీయముగా నొ నర్చవచ్చునే! ఈ వ్యాపారమునకు కొన్నిలక్షలు కావలసియుం డిన నేమి? ఇంతకన్న ముఖ్యవిషయ మేమి యుండగలదు? కాలయాపన జగగుకొంది నేతమునకంతయు చెప్పరానికష్టము పైవనకుటలుగాదా? మంత్రివర్గమువారే యుదాసీనభావము వహించియున్నారా?

ఉపాధ్యాయుల కర్తవ్యము

ఇంతవఱకును ఇతరుల కర్తవ్యములను గూర్చి ముచ్చటించితిమి. ఉపాధ్యాయులైన మిక్త గ్రంథములనురూర్చి కొంత మన విచేసి యాడుకనానాపనులు ముగించెదరు. వృత్తులకుండెల్ల ఉ పాధ్యాయవృత్తి సహ్యాత్మకమైనదని యెల్ల రంగీకరించుచున్న విషయమే. కాని ప్రస్తుత విద్యావిధానమందలి లోపములను నేమి మి కియ్యవేతనము లభ్యమగుటవలన ఉదరపోషణకై ఇత ర ఉపవృత్తుల వలంబింప నవసరము గలగుమూలమున నేమి ఆ చార్యసావ నలంకరించువారికి జూపవలయు గౌరవ సురక్షములు మిక్త జూపుటలేదు. మి కియ్యలను కాదగినంత వృద్ధికొనుల గుటయులేదు. మిక్త చేయు కృషికి తగినంత ద్రవ్యరూపముగ ప్రతిఫలముపొందుట ఎక్కువకు ఆలస్యపడదు త్యాము, తృప్తి, యాస్థి తిలక్షణము లని యంగీకరించి ఘనము పారహర్మికమని యొగలుబిదితో పాటుపడిననేతప్ప యీవృత్తివలన నోకమునకు కలగవలసినంత ఫలము కలగ నీరదు. యోగః కన్యకు కాశలమై అనిధగనధిత కర్మము చేయుపట్ల మాపు కాశలమే యొగము. అట్టియొగలుబిదై మిక్త కర్తవ్యవిధానమును ప్రతిష్ఠింపఁలేదు.

మిక్తకేసుకుటలును స్వశిక్షణులుగా నావలయును. పాఠశాలలందు నీగ ఆర్థిందగల విద్యార్థులు లభిమిలేములు. స్వయంకృషి తో వారిని పెంపొందించుకొని చలగనా. మిక్తను సరంతరివి ద్యాపముపార్థ వాసన యుండి తాడలేదు. మనగ్రామసంఘముల యు ఇప్పటికే శ్వాస్త్య విద్యా కేసుల పద్ధతులను గలసింపుచు తూమొనను వర్గపున్నక గ్రంథకాలక్షేమమునకే వీరికాలము నాతియు వినిగొనింపుచున్నారు జీవవిషయముగూర్చి చి న్నవారికి సంబోధముగా లెలుపలైనన్న, దానిగూర్చి యెంత యోచిర పతి చి త్తించుకొన్నగాని వీరుండరు

ప్రపంచములోని పనుల ప మయముల కొలదిగనో గొ ప్తగనో ఉపాధ్యాయులకు పరిచయములై యుండవలయును. మిక్త చేయు విద్యాబోధకన్న విషయప్రబోధ ముఖ్యమైనది. ఇదిపుస్తకములవలన పాఠశాలలందు గలంతట సాధ్యముగాదు. మిక్తూర్తిమత్వవిశేష చేతనే బాలరు నీరిని గ్రహింపగలగన టుండవలెను.

బాలరు మనోదర్శనములు మహావీరస్థానములు. ఉపా ధ్యాయుని వర్తలాని ప్రతిస్పల్లివిషయము అందు ప్రతిఫలిం చి అఫలకమున నాటుకొనిపోవును. మిక్త మనోవ్యాఖ్యకర్మ లు నిర్మలమై పరిశుద్ధములైయున్న మిక్తమృల కవి అతిశలభ ముగ నలగదును. అన్యమైన మంతములభముగా పట్టువకు. అం దువలననే ఉపనిషత్కారము "ఆచార్య పూర్వరూపం అంతే నా మ్యుత్తరూపం | విద్యాసంధిః ప్రవినగ్గ సాధనః||"

అని చెప్పియున్నాడు. పరిమాణమందు వృద్ధివర్ధమునందు మార్పులతో నమానముగా లోని కండయు పవృద్ధమైనదేగాని

ఫలము మధుగమైయుండదు. అట్లే బాలనివిద్య సావర్ధ్యముతో పాటు నెతిఃసావదయు శర్మి వలెను. వనకా తిన్యముచేతగా ని వాక్యాత్మ్యముచేతగాని రాజనీకాంభీయుచేతగాని నీతి మత్తపోషింపజగదు. బాలకుడు ఉపాధ్యాయులు చెలికాం ద్రవలెను ఆత్మబంధువులవలెన గోచరింపవలెను. పాఠశాలావరం మెల్లను ప్రేమతో వనజలుబాగ్యుత కపాధ్యాయునిది.

"గోప్యవాన్యాయో, కః ప్రాజ్ఞాత్ |
యాదేశ ఆకాశ ఆనందో నన్యాయో||"

ఆకాశము ప్రేమమును గావన్న ఈ పృథ్వీయందు పంచలన మెల్లుకృషి యేరీతి? ఎవ్వర దేశీయ మనగలరు?

The
**Allenburys
Foods.**

బిడ్డలను పెంచుటకు
క్రమమైన పద్ధతి.
ధూలోకమం దంతయు, కృతజ్ఞత
గల తల్లి తండ్రులనుండి వేలవకేను
యోగ్యతాపత్రకలు వచ్చినవి.
ప్రతివారమును ఇండియా
క్రాంత సరకు వచ్చును.
అన్ని ఉగ్రాణములలోను,
మందు లమ్మువారికడనుచున్నను.

Allen & Hanburys Ltd., London

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E,
2nd Floor,
Clive
Buildings,
Calcutta.

3466

బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ! అని
మా ఇంగ్లీషు పుస్తకముననువ్రామును.
ఉ చి త ము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సుచిత్రముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథముందు
కేరీరవ్యాసాను విషయ
ములు పూర్తిగావర్ణింపఁ
బడినవి. ఇందునాయొక్క
ము, నాశివ్యుల యొక్క
ము, పెక్కుపదములను
యొనించుచున్నావలయు
యగూడ కలవు. దీనిని ప
మగ్రముగ పఠించితేని
నాన్యాయమపదలి మి
కునాగుగ బోధపడ గల

ద. ప్రతిభారతీయునకును దీని జరిపిన మాత్రమున నూతనో
త్సాహమును కేరీర వ్యాసామాస యొక కలిగి తీరును. రహిత
ఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండవాయిల వంపిరికిని యీ
గ్రంథము వెంటనే వంతుబడును. దీని మీదేవ యాత్రయందు ని
స్సంగీయముగ మార్చగలిగి తిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొ
నకుడి. ఈవిషయము మిచ్చి త్తమనందుండగ నే లేఖను వ్రాయు
కు. దీనిబదిని ఆయురారోగ్య బలముల ననుభవించురు గాత.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అధిప భారతీయ కేరీర
వ్యాసామాసాదర్శి పోస్తు బనవకగడి, బెంగళూరు, (పిటి,

కొనుటయందు కడుజాగ్రతవహింపుడు

బహుశకు వెళ్ళి మంచిచెడ్డ ఆలోచన లేకనే ఏదో ఒకలోహిని కొనెనువారు కొంతమంది గలరు.

మంచిదే. కాని అలా పూరికే రకముయొక్క నాణ్యతను గుర్తింపక, అర్హమునకే వదలినవారు దానిఫలమును సరిగా పొందజాలరు. అది కడుజాగ్రత వహించదగిన సంగతి, మీ దేహమును రక్షింపదగినది. కాబట్టి దానిని గురించి మీరు ముఖ్యముగా విచారించదగినది.

మీరు మీ శరీరమును సరిగా కాపాడుకొనుటకు లాలింలీ లోహితే కొనుగట్టుచూడుడు. దానినే మీరు ముఖ్యముగా కొరుటకు కారణము లనేకములు కలవు.

* నూటికి 100 వంతులు మంచి పూలు కలిగియుండును.

LALIMLI

PURE WOOL

ధరలు

సెం	3 లోహాలు (తెలుపు, రంగులది)	పొడవు	వెడలు	ధర	
		X జములు అంగు.	X. అ.	రూ. అ.	
సెం 3	లోహాలు (తెలుపు, రంగులది)	3 0	1 1/2	0	7 10
" 26	"	2 15	1 6	6 10	లాలింలీ
" 26	"	2 1/2 0	1 1/2 0	5 2	లోహాలు
" 418	"	2 12	1 5	5 4	వివిధ
" 316	"	2 15	1 6	7 0	రంగులలో
" 26	" చెక్కు	2 15	1 6	7 8	పొందనగును.
" 60	" తెలుపు ఇతర రంగులు	3 0	1 6	12 0	

Lalimli Agency:-

Messrs KAPUR CHAND & Co.

Chickpet, BANGLORE City.

The Cawnpore

(BRANCH OF THE BRITISH

P. O. No. 5,

REGISTERED
TRADE MARK

Woollen Mills Co.

INDIA CORPORATION LTD.,

CAWNPORE.

2986

ది నాగపూర్ వైనిరు ఇన్సురెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము—నాగపూర్ సి. టి. (సెంట్రల్ ప్రావిన్సు)

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—రాధేషి యూ. వాహా.

ఈ కంపెనీ ప్రత్యేక సదుపాయములు.

1. ది "నాగపూర్ వైనిరు" ఆప్యటముగా పొందాడును తీసికొనిపోయి.
  2. దీని నిర్వాహకత్వము మిక్కిలి కనికరమైనది, నులినముగా ప్రకటించబడి.
  3. "వైనిరు" స్వల్ప ప్రీమియమును పెట్టుబడిగా యింపుటకు ఇతర వాటి కన్నా తక్కువైన మిగులుంబు మనకు గొప్ప రక్షణముగా నందును.
  4. దీని పోలీసు (ఫీమా) (ఫీమా) రద్దుకాకుండుట ప్రపంచమున అత్యంతము నుపసద్ధము.
  5. హక్కులు తక్కువై పరిస్థితులను చేయబడుచున్నది.
  6. తొందరను కలిగించునట్టి నిబంధనలేమియు లేదు. అయితే సంపూర్ణమైన పూచీకలది.
  7. గడువుపొయిన ఫీమాపత్రములు చుట్టపై పడకుండు వరకు ఆపయిలోకి తీయవచ్చును.
  8. కాశ్యత్వమైన ప్రతిబంధమేమియు లేకపోవుటయే గొప్ప సదుపాయము.
- పూచీగా లాభములు, వారివారి యిష్టమును నెరవేరుకముల లాభములగల స్కీము గలిగినట్టి "ఎట్టి లోపము లేని కుటుంబ ప్రావిడెన్స్ పాలిసి" క్రింద ఫీమా చేయించుకొనుడు.
- రద్దుపడి పనిచేయుటకు ఫీఫ్ ఏజంట్లు ప్రతి జిల్లాయందును కావలెను.
- పూర్తి వివరములకు దయచేసి ఈదిన విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

4421

నుజీవా అండుకో, బ్రాచి మేనేజరులు,

ముద్రాసు రాజధానికి, నైజాము డి. మేనియనులకు, కమలాపురం పోస్టు, కడపజిల్లా.

నర న మైన ధరలు

దయచేసి నేడే తెచ్చుకొనుడు.

బహుశరమైన నెలకే మేల్కొన కంటిబద్ధములు పొందె
ఇక మన కన్నులపై గాంచగల్గుటకు మిక్కిలి యుత్తమము. దుహ
కాలమునుండి జగత్ ప్రసిద్ధి గాంచుచున్న లాకెయ్యలందు "1
యో, డబ్బూ, ఇ. స్పెక్టెల్ గ్లాసు కో లో" పనిచేసి అనుభవము
పొందియుండిరి. ఒకసారి జర్మను యిచ్చిన మీకే తెలియగలది

యమ్. ఏ. చారి అండుకో.

4311

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

వాజికరణ వట్టి

రితీ మన్యులందరూ వాంఛిత్య పోఖ్య విచ్చును. భాతీ
వృద్ధికి ప్రఖ్యాతిచెందినది. ఒక మోతాదునకే పని విచ్చును.
ఆ నేకులు పరిశీలించిరి. ఎంత వలననీ నిర్వమునైనను గట్టిపర్తి
స్వప్న మందును, మూత్రములోను పోయిన క్షేత్రస్వప్నమును మా
న్యును. ముసలితనము, నపుంసకత్వము వా మోతాదున యోవ
నము, చక్కని సంసార పోఖ్యము సంకాన గాగ్యము ఇచ్చును.
తెండు సేపాలమందు కేతన్యధుల నే నను యోవనముగ కేతన్య.
యోవనముకు ప్రేక్షాలోకకే గలవన నీరము, కాళ్ళు లాగుడు
కోవనది విక్రియ భాగ్య పుష్టివిచ్చును. 40 మాత్రలు నీసా
కు 2-0-0, పోస్టికేతు. 8949

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,

ఆయుర్వేద సామనకాలం 1 ఏలూరు. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

అంకురమై: వి.

8928

భద్రమయినది

గానమునుగ పెద్ద అవ్వయ్య కెట్టి అండు నన్ను,
77, నాగపూర్ మొదటి దిక్, మద్రాసు.

మదన కోమోర్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటికలవృత్తును మేహము, నిక్కాక,
విస్మయము, కుక్కము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి
మంచి బలమును, నిర్వృద్ధిని, స్పృహగత క్షిణి, సంకానమును
గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు 20 కులముల డబ్బీ రు. 1-4-0
పాలన గంధిలేహ్యము ర క్కుభిక్తి శ్రేష్టమయినది.
సవామేహము, మేహాపేక్ష, మత్స్యలు, యితరేవర్యకోగములు
క్షేత్రకోమోర్వలు మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును.
30 కుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. కి ఖర్చులు పెరు. 8861
సి.సి.సి అండుకో, ఆయుర్వేదసమజం, పెరి దేవీ-నల్లూరుజిల్లా